

VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK

Simonov zaliv
VEČ KOT MORJE
IN SONCE
HTP SIMONOV
ZALIV, d.d. IZOLA
telefon: (066) 62-221,
telefaks: 62-222

Molk, ki
prikriva
krivico
str. 8

Komitentom banke ponujamo:

- 80 % revalorizacije na vpogledne vloge (TR, ŽR, HK),
- limit na tekočem računu v višini osebnega dohodka,
- spodbudne obresti deviznih prihrankov občanov.

VEČ KOT PARTNERJI VEČ KOT BANKA

SKB BANKA D.D.

VESTNIK

Murska Sobota, 28. maja 1992 • Leto XLIV • Št. 21 • Cena 55

Veliki met Marike in Harryja

Zgodovina pomurskega športa je zopet bogatejša za pet svetovnih odličij. Zato sta poskrbela na svetovnem kegljaškem prvenstvu v Bratislavi s svojim fantastičnim nastopom naša vrhunska kegljavca — Marika Kardinar iz Dobrovnika in Harry Steržaj iz Ljutomeru. Bila sta najboljša predstavnika slovenske reprezentance, ki se je s svojim prvim nastopom prebila v najvišji svetovni vrh. O tem prav gotovo ni nihče niti sanjal, četudi je bilo marsikomu jasno, da imamo v Sloveniji odlične kegljavce.

Marika Kardinar, ki je že vrsto let pojem kegljaškega športa ne samo v ožji domovini, temveč na svetovni sceni, saj je že pred šestimi leti na svetovnem prvenstvu v Münchnu osvojila naslov svetovne prvakinja in rekorderke (rekord 480 kegljev ni bil izboljšan vse do letošnjega prvenstva), je bila v Bratislavi razglašena za najboljšo kegljavko prvenstva. Osvojila je dve zlati medalji — posamično s 481 podrtimi keglji in v kombinaciji z novim svetovnim rekordom (ekipno, dvojice in posamično) s 1395 podrtimi keglji — ter srebrno medaljo v ekipni konkurenci, kjer je bila s 474 podrtimi keglji naša najboljša tekmovalka. Slovenija je podrla 2653 kegljev.

Harry Steržaj, ki nadvse uspešno nadaljuje kegljaško kariero svojega očeta Mira, legende slovenskega kegljanja, je osvojil zlato kolajno v ekipnem delu tekmovalca, kjer je Slovenija podrla 5751 kegljev. Harry pa je bil z 997 keglji najuspešnejši tekmovalac, ter bronasto v kombinaciji z 2923 podrtimi keglji. Prav po zaslugi Marike in Harryja je bila Slovenija prva po številu kolajin.

Vrhunska predstava slovenskih kegljavcev na svetovnem prvenstvu v Bratislavi je presenetila vse, trikrat so zaigrali slovensko himno in marsikomu na prizorišču dogodka bo Prešernova Zdravljica, za katero ni slišal še nikoli, ostala v trajnem spominu. Podviga Marike in Harryja pa smo seveda najbolj veselili Pomurci, zlasti tisti, ki ju dobro poznamo, vemo za njuno vztrajnost in trdo delo, ki je tokrat obradilo sadove. Tak uspeh lahko dosežejo samo izjemni ljudje, ki zmorejo v najtežjih trenutkih premagovati nervozo, vročino, konkurenco, stezo in še marsikaj drugega iz vsakdanjega življenja. Vse to sta uspela premagati in odličja jima niso mogla uiti. Uspeh je toliko pomembnejši, ker v Pomurju nimamo primerne kegljišča za vadbo, poleg tega sta imela med pripravami poškodbe. Marika pa je morala zaradi porodniškega dopusta za nekaj časa zapustiti kegljišče. Kljub vsemu pa jima je v Bratislavi uspel veliki met. Po vrtnitvi s srečnega prizorišča sta bila pomurska junaka skupaj z drugimi slovenskimi reprezentanti deležna številnih sprejemov in čestitk. V dvorani Tubor v Mariboru sta jih med drugimi pozdravila županja Magda Tovornik in predsednik Športne zveze Slovenije dr. Rajko Sugman. V Ljutomeru so pripravili sprejem za pomurska junaka na Miklošičevem trgu, kjer je župan Mirko Prelog izročil domačinu Harryju umetniško sliko. V rojstnem Dobrovniku so Mariko pričakali z velikim veseljem. Potem pa so bili tudi sprejemi pri Podjetju za informiranje v Murski Soboti, v Skupščini občine Lendava, pri najvišjih predstavnikih oblasti v Ljubljani in drugod. Čestitkam pa se v imenu bralcev pridružujemo tudi mi.

Feri Maučec

Po osvojitvi svetovnih odličij sta pomurska kegljaška junaka povedala — **MARIKA KARDINAR:** »Bratislava je krona moje dolge kegljaške kariere. V tej sezoni sem v slovaški prestolnici z ekipo EMA iz Celja osvojila klubski svetovni pokal, na svetovnem prvenstvu pa dve zlati in eno srebrno medaljo ter dosegla svetovni rekord v kombinaciji. Posebej mi je pri srcu zlato odličje v kombinaciji. Bratislava je za nas srečno mesto.« **HARRY STERŽAJ:** »Na zadnjem svetovnem prvenstvu sem videl kaj mi še manjka in kaj moram popraviti. Pred odhodom na svetovno prvenstvo pa se nisem nadejal takega uspeha, saj nisem vedel, ali so bile priprave dovolj kakovostne. Ob osvojitvi zlate medalje in igranju slovenske himne so bili občutki enkratni. Vseeno pa mi največ pomeni bronasta medalja v kombinaciji, ki je plod treh tekmovalcev.

Foto: N. Juhnov

Še je čas za
VESTNIKOV VLAK
6. junija na
Cankarjevo Vrhniko!
Rajali bomo na planoti Ulovka ob poslušanju Zlatka Dobriča, Braneta Drvariča, ansambla Arizona in Marko bande
Lepe nagrade za potnike!
TRGO PREVOZ
LENART — generalni uvoznik traktorjev UNIVERSAL
Prijava sprejemamo na upravi Vestnika v Titovi 29 v M. Soboti, uredništvu Nèdpujega v Lendavi, v diskontu Slana v Gornji Radgoni in v poslovalnici Integrila v Ljutomeru. Cena je 1.800 SLT.
DROGA
PORTOROŽ

Vse potivodijo v **Potrošnik**
od 29. maja do 6. junija '92
UGODEN NAKUP PIŠČANČJEGA MESA
agromerkur
MURSKA SOBOTA
CENE NIŽJE
sveži program 20%
zamrznjeni program 30%
v vseh prodajalnah z živili
Potrošnik

V nedeljo so v Pečarovich slovesno predali namenu nov oddajni center z UKV-radijskima oddajnikoma, največjo pridobitev na področju radiodifuzije v zadnjih desetih letih. Oddajnik omogoča oddajanje Murskega vala in MMR-a na ločenih frekvencah in zaradi tega tudi širitev programa. Govorniki na otvoritvi — minister za informiranje Jelko Kacin, generalni direktor RTV-ja Janez Jerovšek in Maria Poszonec, poslanka madžarske narodnosti v parlamentu — so poudarili velik pomen novega oddajnika, ki prebivalcem severovzhodne Slovenije odpira novo okno v svet, obenem pa omogoča tudi kakovostne zveze za gasilsko, reševalno, elektro, prometno-varnostno in PTT-dejavnost.

Slovesnosti v Pečarovich so se udeležili številni domačini ter predstavniki gospodarskega in političnega življenja Pomurja in sosednje Madžarske.

Foto: N. Juhnov

Vöskričanje
Zgodovina se ponavlja, vendar nikoli na isti način. Kar je bila nekoč pustolovščina in nagona napoved regionalizacije Evrope, ki danes, konec dvajsetega stoletja, dejansko poteka, bo 29. maja 1992 ob 11. uri kulturni in turističnopromocijski dogodek. Vse ponovljive zgodovinskih dogodkov pospešujejo tok zgodovine. Tudi ponovno »vöskričanje« Murske republike pospešuje od boga določen tok zgodovine — čeprav je s svojim sporočilom na videz naperjeno proti tako imenovanim evropskim integracijskim tokovom. Tok zgodovine ne teče samo tja, kamor bi radi evroburokrati. Kajti tok zgodovine ima tudi svoje »murske« rokave.
29. maja 1992 ob 11. uri bo z balkona hotela Dobrai (danes Zvezda) ponovno »vöskričanje« Murske republike. Prekmurci smo pustolovci zgodovine, ki ne poznamo lovopusta. S prvim razglašenjem Murske republike smo napovedali regionalizacijo. In imeli smo prav. Tokrat nas zgodovina »novič lovi« — ko »vöskričavemo« prekmursko kulturno-turistično »republiško regijo«.
Gledališka predstava o pustolovcu Vilmošu Tkalcu bo v soboški grajski dvorani: 29., 30. in 31. maja ob 21. uri.

Ob koncu tedna bo prevladovalo sončno vreme, v popoldanskem času so možne posamezne nevihte.
Pregovora
Lepo vreme prvega dne (junija — rožnik), kmetje se letine veselijo.
Junija toliko dežuje, da zadnji koreninici zadostuje.
VREME

Novo vodstvo
Mi Pomurka
str. 4

POLJOOPSKRBA
Trgovina MARIBOR, tel.: (062) 303-984
Trgovina M. SOBOTA, tel.: (068) 21-048
• rezervni deli za kosilnice GRAMIP in molzne stroje VITREX
• vsa kmetijska mehanizacija in rezervni deli

VESTNIKOV KOLEDAR
28. maj, četrtek, AVGUŠTIN
29. maj, petek, vnebovohod
30. maj, sobota, MAKSIM
31. maj, nedelja, ANGELA
1. junij, ponedeljek, JUSTIN
2. junij, torek, FRAZIM
3. junij, sredo, DRAGO

Iz Monoštra piše Živeti s strahom?

Nekaj let pred tem, v velikokrat kritiziranem (tudi upravičeno) starem režimu, smo nekako zviška gledali in poslušali vesti o vlogah, podtaknjenih bombah teroristov, o krvavih obračunih mafij in drugih oblikah organiziranega kriminala v zahodnih državah. »Kot na divjem zahodu,« smo rekli velikokrat in bili smo prepričani, da se pri nas kaj takega nikoli ne bo zgodilo. Saj pri nas sta bila red in mir. (S kakšnimi metodami in sredstvi so to dossegale prejšnje vlade, o tem ne bi razpravljala.)

In potem se je vseeno zgodilo. Kot v filmu. Avtomobil preluknjen kot rešetka, povsod kri, eden mrtve, dva hudo ranjena. Vse to za drobiž. (Taksist se je z dvema spremljevalcema peljal zamenjat 500 tisoč forintov za blagovnico SKALA.) Še strašnejši je način. Zločinec je začel streljati brez besed, brez tega, da bi povedal, kaj zahteva.

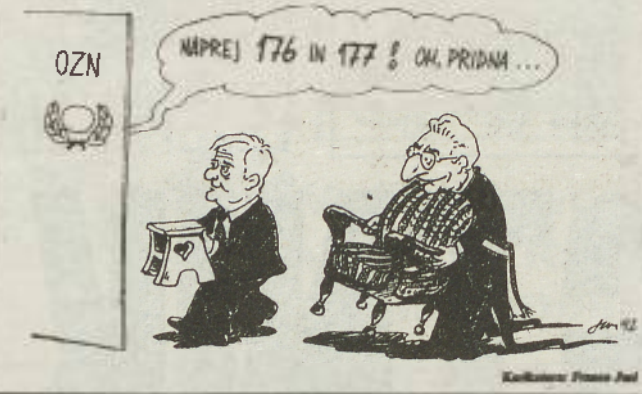
Tudi gledalec pred televizijo ostane brez besed in v strahu. Ali se bomo kmalu navadili vsega, o čemer smo mislili, da se lahko dogaja le v filmih? Doživeli smo že atentat na veleposlanika, teroristični napad na avtobus, ki je prevažal Žide na budimpeštansko letališče. Da o bolj »milih« oblikah kriminala niti ne govorimo! Ti se nam zdijo še skoraj za nekaj navadnega. To, da ne moreš iti po glavnem trgu v Sombotelu, ne da bi te približno petkrat vprašali, če imaš naprodaj valuto, te že niti ne jezi! Ko pa potem opaziš, da ti je medtem izginila iz torbe denarnica, ti postane vroče in te preleti srh. Kot tudi takrat, ko vidiš in bereš, da so se na nekaterih budimpeštanskih gimnazijah prodajale znamke, prepone z mamilom. Iz statističnih podatkov iz leta 1991 vemo, da je lani kriminalistična služba odkrila 1609 primerov organiziranega kriminala. Pojavile so se vse oblike težkega kriminala, od organizirane prostitucije do tihotapstva avtomobilov, mamil in orožja.

Tačas je javni red in mir na Madžarskem prvovrstno notranje-politično vprašanje. Notranji minister je sicer obljubil, da bo imela država do svetovne razstave (1996) policijo, ki bo kos svojim nalogam. Kaj pa do takrat? Bomo imeli milicnike, ki jim je v največje zadovoljstvo, če lahko kaznujejo tujce, ki narobe parkirajo ali odvzemajo vozniška dovoljenja, in to na »normo«! (Govori se, da v nekaterih krajih milicnikom določijo, koliko voznških dovoljenj morajo odvzeti na dan.) Kje so vzroki, da je tako naraslo število kriminala? Nekaj sociologov in družboslovcev zelo poenostavi stvar in vse razlaga s socialnimi in etničnimi napetostmi, z veliko brezposelnostjo. Z brezposelnostjo, ki prinaša tudi strah. Kajti kriminal povzroča strah, da lahko tebe ali tvoje imetje fizično uničijo, brezposelnost pa psihično uničuje človeka. Zaposlenega zato, ker nikoli ne ve, kdaj pride na cesto, brezposelnega pa zato, ker ne ve, kdaj bo ponovno dobil službo.

Da pa nekaterih ničesar ni strah, naj ilustrira primer iz sveta kriminalcev. Pred nedavnim so v Sombotelu ukradli velik črn avtomobil. Voznik avta je le za trenutek nekam stopil in pustil avto na cesti. Ko se je vrnil, ni bilo ne duha ne sluha o avtu. Obupano ga je začel iskati. Kako pa tudi ne, ko je bil avto za prevažanje mrličev, v njem pa krsta s truplom. (Na srečo so avto našli, pokojnega pokopali in verjetno počiva v večjem miru in redu, kot živimo mi na Madžarskem leta 1992.)

Marijana Sukić

V SVETOVNI DRUŠČINI

Slovenija članica OZN

22. maja 1992 bo v zgodovini Republike Slovenije zagotovo zapisan z zlatimi črkami. Našo državo so namreč na zasedanju generalne skupščine svetovne organizacije z aklamacijo sprejeli kot 176. članico, BiH kot 177. in Hrvaško kot 178. članico Združenih narodov. Ob 10. uri in 25 minut po ameriškem času je predsednik generalne skupščine OZN Samir Šihabi razglasil Republiko Slovenijo za polnopravno članico svetovne organizacije.

Po govorih, v katerih so predstavniki skupin posamičnih držav izrekli dobrodošlico najnovejšim članicam — med temi govori je edino ameriški predstavnik zelo ostro in neposredno obtožil Beograd za agresijo in dejal, da bosta morali Srbija in Črna gora spoštovati standarde mednarodne skupnosti, če bosta hoteli sedeti v mednarodnih organizacijah — je za govorniški oder stopil predsednik predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan in med drugim dejal: »Slovenija bo kot članica OZN v življenju mednarodne skupnosti tako kot doslej delovala dosledno v skladu s črkami in duhom ustanovne listine OZN in drugih dokumentov... Samostojnost Slovenije ni usmerjena zoper nikogar. Vseskozi je priznavala in bo priznavala enako pravico tudi drugim narodom. S svojimi sosedi in drugimi državami želi Slovenija ohranjati in vzdrževati dobre in prijateljske odnose ter se tvorno vključevati v združevalne procese sodobnega sveta,« je dejal Milan Kučan.

Spregovorila sta tudi zunanji minister BiH Haris Silajdžić in predsednik Hrvaške dr. Franjo Tuđman. Malo pred sončnim poldnevom so s posebnim ceremonialom in z nagovorom dr. Butrosa Gali pred glavnim vhodom v palačo svetovne organizacije dvignili na drog zastave Slovenije, Bosne in Hercegovine in Hrvaške.

Čigav je Krim?

Ruski parlament je razveljavil odločitev o priključitvi Krima k Ukrajini iz leta 1954, ki so ga sprejeli na pobudo Nikite Hruščova.

Odločitev so sprejeli na za prti seji ruskega parlamenta in so poslanci imeli zelo različna mnenja o tem vprašanju. Razveljavitev Hruščovskega sklepa je izzvala burno reakcijo v Ukrajini. Ukrajinci namreč menijo, da se s to odločitvijo Moskve odpirajo neskrte ozemeljske težnje Rusije proti Krimu. Ravno zaradi tega je ruski parlament ponudil dodatno kompromisno rešitev, po kateri bosta dokončno odločitev o statusu Krima dali Ukrajina in Rusija.

Krizni štab OZN

Generalni sekretar OZN Butros Gali je sporočil, da so ustanovili nov krizni štab za Jugoslavijo, v katerem bodo poleg Galijskega podsekretarja za politična vprašanja svetovne organizacije Mirza Goričin in švedski diplomat Jan Eliasson. Naloga novega kriznega štaba za Jugoslavijo bo dosledno spremljati dogajanje v tem delu sveta in sprejem hitrih rešitev za odpravo jugoslovanske krize. Tiskovni predstavnik generalnega sekretarja OZN je sporočil, da se krizni štab sestaja trikrat tedensko oziroma, ko bo to potrebno. V diplomatskih krogih to potezo ocenjuje kot odraz izredno težkih razmer v Jugoslaviji in kot odločen namen svetovne organizacije, da se boji za žira pri reševanju jugoslovanske krize.

Oster poziv Srbiji

Predsednik varnostnega sveta, avstrijski diplomat Peter Rott, je poklical jugoslovanskega odpravnika poslov v OZN in njega zahteval, naj JA in Srbi nehajo ovirati mirovne sile OZN in vaskem in naj ne kršijo več premirja ter izganjajo civiliste. Hkrati je povedal, da je bil ukrep posledica vznemirljivega pisma, ki ga je varnostnemu svetu poslal sekretar Butros Gali.

Opozorilo iz Lizbone

Na mednarodni konferenci v portugalskem glavnem mestu, na kateri se je zbralo 63 zunanjih ministrov držav Vzhoda in Zahoda, zili ogorčenje nad prelivanjem krvi v Bosni in Hercegovini. V sporu izdanem na koncu srečanja, pozivajo vse strani, vpletene v spopad, vzdržijo nasilja, se zavamejo za politično rešitev krize in navajajo, da je utegnejo slediti: trgovinski embargo, omejitve v prometu, javitev dvostranskih sporazumov in ustavev uvoza nafte.

Ameriški državni sekretar Baker je v Lizboni pozval, naj rodna skupnost stori vse, kar je v njeni moči, da bo konec vojne na nekdanje Jugoslavije. Opozoril je, da takšnih spopadov ni več dopuščati, zato je omenil tudi možnost vojaškega posega, če politični in gospodarski pritiski na Beograd ne bi zalegli.

Mock za francosko posredovanje

Avstrijski zunanji minister Mock se je zavzel za francosko posredovanje v BiH, saj bi po njegovem mnenju Francija političnih in psiholoških vzrokov edina ustrezala, ima pa tudi sredstva za izvedbo akcije. Mock je dejal, da bi Avstrija, podpora v zalivski vojni, vojaško akcijo podprla s tem, da bi dovolila vojaških letal čez njeno ozemlje.

Bush za dodatne ukrepe

Ameriški predsednik Bush je v objavljenem pismu italijanski premieru Andreottiju zapisal, da ZDA razmišljajo o dodatnih ukrepih, s katerimi bi Srbijo odvrgle od agresije proti BiH. Bush je smu izrazil zaskrbljenost, da bi se spopadi lahko razširili tudi na soto in v Makedonijo. Ob tem upa, da se bodo države Evropske skupnosti dogovorile, da bi čimprej priznale Makedonijo.

Turčija za vojaški poseg v BiH

Turški premier Demirel, ki je bil na obisku v Budimpešti, je dejal, da je skupna vojaška intervencija v BiH, podobna tisti v vsekakov mogoča. Potrdil je tudi, da bi Turčija sodelovala v mednarodnem skupnem nastopu proti napadalcem.

V ŽARIŠČU

Črni krti rijejo

Že prve analize po prvem krogu volitev za avstrijskega predsednika so kazale, da 160.000 glasov, kolikor je znala prednost kandidata Rudolfa Streicherja, ki ga je podpirala avstrijska socialistična stranka, pred Thomasom Klestilom, za katerim je sramežljivo in sploh tako, da bi vse skupaj najbolje opisali z izrazom »Ja-ein« — kakor v nemščini ilustrirajo odgovor tistega, ki istično pravi da (Ja) in ne (Nein) — stala avstrijska ljudska stranka, pomeni poraz. »Poraz po točkah kakor v boksu,« je zapisal neki komentator.

Po nedeljskih volitvah ima Avstrija novega predsednika države. Kurta Waldheima, ki so ga Avstrijci volili nekako navzlic, je nasledil Thomas Klestil.

Tudi Waldheim je bil kandidat ljudske stranke. Kakor za vsako predsedniško funkcijo v državah z demokratično ureditvijo velja seveda tudi za avstrijsko, da jo mora zasedati človek z nevtralnimi političnim statusom. Waldheim je bil izvoljen ob odkriti podpori »črnih«, kot v Avstriji brez posebnega namigovanja na klerikalizem pravijo članom ljudske stranke.

Vendar ne zaradi njihovega političnega ugleda in moči, marveč iz kljubovanja. Potem ko so bila namreč priobčena nekatera pričevanja o Waldheimovem članstvu v nacionalsocialistični stranki in o njegovi udeležbi pri deportaciji balkanskih, predvsem grških Židov, se je svetovna medijska javnost nekoliko preveč vpletla v avstrijske notranje razmere. Dr-

žavljeni Avstrije so zato, takšno je danes mnenje tistih, ki Avstrijcem ne nameravajo kar tako pripisovati neke prirojene fašistoidnosti, iz kljubovanja in nacionalnega ponosa volili ocrnjene črne kandidata. Če so Waldheima izvolili iz nacionalne kljubovalnosti in proti pravici, da naj bo predsednik republike politično nevtralen, so Klestila izvolili iz kljubovalnosti do velikih strank. Dejstvo je namreč, da je njegov politični status bolj nevtralen kot status njegovega tekmeca Streicherja, prejšnjega ministra v vladi Vranitzkega, ki je ministristvo zapustil, da bi lahko kandidiral. Črnihi ni niti enkrat zaneslo, da bi Klestila (preveč) pripisovali sebi. Vztrajnost in potrpežljivost, ki se tukaj kaže, je sicer značilna za politiko, pa naj gre za desnico ali levo.

Ne glede na to, če je ta tihota vode, ki naposled spodje breg, samo rezultat silne želje po oblasti in močne zvižčnosti, ali pa je to tako imenovana politična modrost — očitno je, da se spleča. Avstrijske črne, ki jim po zadnjih raziskavah javnega mnenja nikakor ne kaže dobro, je moralo kar dobro imeti, da bi po uspešnem prvem krogu »urbi et orbi« razglasili, da je Klestil, recimo, vendarle bolj njihov kot nevtralen. To bi bila gesta politične objektivnosti in neučakanosti, ki bi nedvomno imela negativen učinek, saj so podatki o priljubljenosti njihovi stranki slabo kazali. Zato so bili vztrajno tihi in uspehi. Pričakovati je, da bo začela strankina priljubljenost za-

globus

BANGKOK — Po največjih protivladnih demonstracijah po devetnajstih letih je general Sučinda razglasil izredno stanje in ukazal zapreti karizmatičnega voditelja Čamlonga Srimuanga. V krvavi zadušitvi protivladnih demonstracij je življenje izgubilo okrog 100 opozicijskih demonstrantov, več kot tisoč pa jih je vojska priprla.

WASHINGTON — ZDA so podprle načelo vračanja Palestincev v židovsko državo. To je v izraelski javnosti povzročilo veliko ogorčenje, saj uradni Jeruzalem opozarja, da bi množično preseljevanje pomenilo konec izraelske države.

RIM — Italijo je strah reke beguncev iz Bosne, zato poslanci od vlade zahtevajo ukrepe. Pričakujejo, da bo pomagala tudi preostala Evropa.

NEW DELHI — Zunanji minister Slovenije dr. Dimitrij Rupel je že prvi dan uradnega obiska v Indiji podpisal sporazum o vzpostavitvi diplomatskih odnosov in konzularnih odnosov med državama.

DUNAJ — Avstrijski obrambni minister Werner Faslabend je na tiskovni konferenci izjavil, da bi morala Evropa vojaško poseči v BiH in preprečiti nadaljnji oboroženi spopad. Kritiziral je tudi ravnanje mirovnih čet OZN na Hrvaškem in v BiH.

BONN — Zamenjava v vrhu nemškega zunanjega ministristva je bila opravljena zelo na hitro. Predsednik države je Genscherja izročil »odpustnico«, novemu šefu diplomacije Kinkelu pa listino o imenovanju. Ta je brž zatem odletel na obisk v Pariz.

LONDON — Britanska vlada ne namerava sodelovati pri nobeni akciji vsiljevanja miru v BiH, pripravljena pa je sodelovati pri ohranjanju miru. Opazovalci si to izjavo razlagajo kot zavrnitev sodelovanja v morebitnem vojaškem posredovanju.

Kavkaz izziva spopad

V drugih neodvisnih državah SND je še vedno okoli šeststo tisoč vojakov iz sestave oboroženih sil Ruske federacije. Na območjih oboroženih spopadov, zlasti v Pridnestru in Zakavkazju, so ruske vojaške enote praktično vsak dan tarča »banditskih napadov«. Pravkar imenovani obrambni minister, armadni general Pavel Gračov, je posvaril vse voditelje SND, da ne bo »dovolil napadov na čast in dostojanstvo ruskih vojakov« ne glede na to, v kakšnih okoliščinah do njih prihaja. Tudi v Moldovi so vse silovitejši spopadi. Če bi na Kavkazu prišlo do splošne konfrontacije veselih, grozi celo nevarnost nove svetovne vojne.

Volitve v senci tankov

Na Kosovu so bile v nedeljo prve večstrankarske volitve Albancev za parlament, za kar so se odločili na lanskem referendumu in na »ilegalni« skupščini razglašene Republike Kosovo. Več kot 900 tisoč volilcev se je izrekalo za parlamentarne sedeže, za kar se poteguje 24 strank. Istočasno so volili tudi predsednika Republike Kosovo. Za to funkcijo je samo en kandidat — dr. Ibrahim Rugova. Srbske provokacije z letali in tanki imajo za nekaj normalnega.

Klestil predsednik Avstrije

Kandidat ljudske stranke (ÖVP), 60-letni Thomas Klestil je prepričljivo zmagal v drugem krogu avstrijskih predsedniških volitev. Tako je postal sedmi predsednik druge avstrijske republike. S precejšnjo razliko glasov je porazil socialdemokratskega kandidata Rudolfa Streicherja. Thomas Klestil je končal dunajsko ekonomsko fakulteto in se kot državni uradnik takoj znašel v mednarodnih vodah: v predstavništvu Avstrije v OECD v Parizu in v avstrijskem veleposlanštvu v ZDA.

Jelcin in Walensa

Poljski predsednik Lech Walensa in ruski predsednik Boris Jelcin sta v Moskvi podpisala sporazum o prijateljstvu in sodelovanju.

Kot je bilo rečeno, gre za zgodovinski dogodek in novo obdobje v razvoju odnosov med državama. V skupnem sporočilu obojajo prejšnja totalitarna režima v Rusiji in Poljski, poleg tega pa so se dogovorili o umiku vojske Ruske federacije iz Poljske in še deset drugih dogovorov o meddržavnem sodelovanju.

PREBLISKI

Predstavniki Muslimanov in Hrvatov v Bosni in Hercegovini soglašajo, da bi bila konfederacija suverenih držav BiH in Hrvaške zanje sprejemljiva. Pri tem pa bi celoten postopek za konfederalno povezovanje morali izvesti takoj.

Vjesnik, Zagreb
Pristali smo na dnu. Zdaj imamo končno trdna tla pod nogami.
Milan Grajanik, češki politik

Bu predsednik Republike Italije je velika čast. Se večja čast je to ne biti.
Francesco Cossiga, prejšnji predsednik Italije

Zdaj bo potrebna enotnost

Milan Vrečič, predsednik novega kolektivnega vodstva Mesne industrije Pomurka

Po vseh zgodah in nezgodah, ki so se dogajale v zadnjih mesecih, so v Mesni industriji Pomurka sredi prejšnjega tedna dobili novo vodstvo. Na zahtevo delavcev je delavski svet odvil vsa pooblastila dosedanjemu vršilecu dolžnosti direktorja Dušanu Šiftarju in imenoval kolektivni poslovodni organ, ki mu predseduje Milan Vrečič. Začasno kolektivno vodstvo je sestavljeno iz petih članov, v njem pa so vodje posameznih sektorjev. Iz proizvodnje je v novem vodstvu Tibor Hodošek, iz razvojno-tehničnega sektorja Miroslav Flisar in iz obrata Predelava Dezider Drvarič, medtem ko bo še eno prosto mesto v vodstvu zasedel direktor finančno-računovskega sektorja, ki ga bodo imenovali v teh dneh. Milan Vrečič je vodstvo nove vodilne ekipe prevzel v razmerah, ki niso ravno najugodnejše za Mesno industrijo, zato nas je zanimalo, s kakšnimi občutki prevzema to odgovorno funkcijo.

MILAN VREČIČ: Vodenje Mesne industrije sem prevzel na pobudo sindikata in sodelavcev, vendar v težkem položaju, ko sta obseg proizvodnje in prodaje zmanjšana na minimum, odnosi z nekaterimi partnerji pa skrhani ali celo prekinjeni. V minulih treh mesecih ni bilo ustreznega dogovora z upniki, zato ni prišlo do deblokade žiro računa, kar se odraža na sami proizvodnji. Po prvih grobih ocenah je prodaja v letošnjem februarju bila v primerjavi s istim mesecem lani manjša za 50 odstotkov, v marcu in aprilu pa je proizvodnja v primerjavi s februarjem padla še za nadaljnjih 30 do 40 odstotkov. Zaskrbljujoče je zlasti slednje, saj izkušnje prejšnjih let kažejo, da je prav v teh mesecih po navadi prišlo do oživljanja, letošnji podatki pa so gotovo tudi rezultat razmer, ki vladajo v Mesni industriji.

Kaj bo osnovna naloga novega vodstva v tem prehodnem obdobju?

MILAN VREČIČ: Osnovni cilj je deblokada žiro računa in čim večja zasedenost proizvodnih zmogljivosti. Neizpolnjevanje pogodb s strani Mesne industrije je imelo določene posledice pri naših partnerjih, predvsem tujih, zato bodo skušali te odnose ponovno vzpostaviti in normalizirati. Domači partnerji so v glavnem tudi naši upniki, moji prvi vtisi po pogovorih z njimi so ugodni in nekateri že kažejo zanimanje za nadaljnje sodelova-

nje. V programu svinjskega mesa bomo surovino skušali dobiti predvsem iz uvoza, medtem ko pri govejem mesu ocenjujemo, da ga je zaenkrat dovolj na domačem tržišču. Da bi zapolnili proizvodne zmogljivosti, ni izključena tudi možnost uslužnostnega klanja, vsekakor pa bomo morali v čim krajšem času ugotoviti optimalni obseg naših možnosti in temu prilagoditi obseg proizvodnje. Sam že od vsega začetka nisem soglašal s preveč optimističnimi pogledi Dušana Šiftarja na tehnološke presežke in že kmalu se je potrdilo, da ni imel prav. Morali pa bomo seveda izkoristiti vse prodajne možnosti, predvsem izvozne, z ukinjivijo kontingentov pa se nam prav tu ponujajo nekatere nove možnosti.

Odnosi v podjetju so skrhani, znotraj prihajajo do izraza različni interesi. Se ne bojite ovir, ki jih boste imeli pri uresničevanju zastavljenih ciljev?

MILAN VREČIČ: Določeni poskusi metanja polen pod noge se že kažejo, tisti, ki se čutijo prizadete, pa bodo s takšnim ravnanjem nadaljevali. Sedanje vodstvo je le začasno, če se bom prijavil za mandatarija in bom sprejel, pa bom zahteval proste roke pri izbiri sodelavcev. Vodilna ekipa mora namreč biti enotna, saj se bodo le tako razmere v Mesni industriji Pomurka lahko izboljševale.

LUDVIK KOVAČ

Ob rob dogajanjem v Mesni industriji Pomurka Skupni interesi pred posamičnimi

Po slabih treh mesecih Šiftarjeve vladavine je Mesna industrija Pomurka sredi prejšnjega tedna dobila novo vodstvo. Res da začasno, vendar pa upnikom in tudi delavcem v tem podjetju daje nekoliko več upanja, da se bodo razmere vsaj začele normalizirati. To, kar se je dogajalo v zadnjih treh mesecih, ne bi mogli označiti kot normalno, vzrokov za to pa ne gre pripisati zgolj razmeram, ki vladajo na tržišču. Delavski svet, ki je pred tremi meseci na pobudo sindikata in na osnovi sklepov zborov delavcev izglasoval najprej nezaupnico in nato še razrešnico dotedanjemu vodstvu, je moral ponovno kloniti pred vse večjimi pritiski delavcev in odločiti, da dosednji vršilec dolžnosti direktorja Dušan Šiftar ni kos tej funkciji.

Slepili bi se, če bi verjeli tistim, ki pravijo, da je do rušenja starega vodstva prišlo na hitro in predvsem po tistem, ko so v podjetju začeli ugotavljati presežke delovne sile. Scenarij za to se je pripravljaval že dalj časa, vendar so se dogodki odvrteli nekoliko drugače, kot so nekateri predvidevali. Ali je bil v dogajanju v podjetju vključen tudi kdo od zunaj, je za zdaj le ugibanje, dejstvo pa je, da stanje, kakršno je bilo v Pomurki, nekemu ni bilo po volji. Ali samo posameznikom znotraj podjetja ali pa so pobude za to prihajale tudi od drugod, bo pokazal čas, dejstvo pa je, da je bilo v tem prehodnem času napravljene več škode kot koristi. Uradna politika trdi, da vpliva na dogajanja v podjetju v tem času ni imela, saj ni na voljo ustreznih zakonskih možnosti, so pa nekatere pobude za razvoj dogodkov gotovo prihajale tudi od zunaj.

Težko bo ugotoviti, še težje pa dokazati, kakšna gospodarska škoda je nastala v tem času, če bi hoteli biti dosledni, pa bi za to moral nekdo odgovarjati. In kdo je tisti, ki bo v primeru Mesne industrije moral prevzeti odgovornost? V prvi vrsti predvsem delavski svet, ki je vršilecu dolžnosti direktorja dal vsa pooblastila in ni ukrepal pravočasno, če je leta ravnal v nasprotju z interesi podjetja. Da se je to dogajalo, je očitno, saj so to ugotovili tudi delavci. Ti so zato od delavskega sveta zahtevali, da Šiftarja razreši, sindikatu pa po vsem tem ne

bo preostalo drugega, kot da zahteva še razrešnico delavskega sveta.

Naj se bo zgodilo kakor koli že, to se ne pomeni, da se bodo razmere v Mesni industriji uredile. Od novega začasnega vodstva je zdaj najbolj odvisno, kako se bodo zadeve razpletale. Odnosi v kolektivu so skrhani in prav to bo največja ovira pri uresničevanju zastavljenih ciljev. Tisti, ki se zdaj čutijo prizadeti in užaljeni, bodo poskusili vse, da bi se agonijskega podjetja nadaljevala. Pri tem ne bodo izbirali poti in sred-

stev, zato je usoda Mesne industrije zdaj najbolj odvisna od delavcev samih. Iz dosedanjih izkušenj so se lahko veliko naučili in nespametno bi bilo, da bi spel nasledili posameznikom. Tako kot so nasledili dosedanjemu direktorju, ki jim je obljubljal polno zaposlitev in primerno plačilo. Res je sicer, da za časa njegovega vladanja števila zaposlenih niso zmanjševali, saj so iz podjetja odšli le člani proizvodne vodilne ekipe, vendar pa je tudi res, da je bilo v tem času veliko delavcev na prisilnih dopustih. S presežki delovne sile se bo srečalo tudi novo vodstvo, tega pa se morajo zavedati tudi zaposleni. Reševanja tega problema pa se je treba lotiti strpno in odgovorno ter čim manj boleče za vsakega posameznika. Miselnost tistih, ki pravijo: »Če ostanem brez dela jaz, naj ostanejo še drugi«, ni sprejemljiva, saj ni v interesu podjetja in tudi regije ne.

Ludvik Kovač

Krajani Gočove Nasprotujejo gradnji tovarne

Vse kaže, da gradnja tovarne usnja v lenarški občini, saj teka tako brez problema, kot to pa (in je prebrani prebrnik občine Jože Skrlje). Po objavi članka v žurnu Vilki Vestnika so nas posredniki krajanov Gočove in povabili zemlja še vedno ni v celoti izmerjena; kljub temu pa se začne izmeriti 3,5 hektarja polja, vredno v lasti dveh kmetov. Enega od teh je v obdobju obiskal predstavnik občine, mu ponudil za 1 hektar 10 leten najem nadomestne zemlje. Krajanji so se odločili, kmalu bodo sklopili tudi vsem pa bomo v našem kraju še poročali.

Rešitev s toneče ladje?

Nadaljevanje skupnega zasedanja vseh treh zborov Skupščine občine Murska Sobota pa je minilo skorajda povsem v znamenju težav v soboški Mesni industriji. Tako je bila postavljena na stranski tir tudi informacija o gospodarskih gibanjih in javni porabi v občini v minulem letu. Mimogrede: negotove politične in gospodarske razmere so v marsičem vplivale na velike težave pri vzpostavljanju poslovnih odnosov z drugimi republikami nekdanje Jugoslavije, kar se je navezadnje pokazalo tudi v zmanjšanju povpraševanja in naraščanju cen izdelkov, neličivnosti podjetij in stečajih. To se je še najbolj pokazalo v storitvenih dejavnostih, zlasti v gradbeništvu in turizmu. Medtem ko se je število zaposlenih v gospodarstvu zmanjšalo za 12,9 odstotka, pa v negospodarsstvu beležijo le 0,5-odstotni padec.

Informacija o stanju v soboški Mesni industriji, kjer se zadnje čase pojavljajo velike težave in nenehne kadrovske zamenjave, je vzbudila precejšnjo pozornost med poslanci občinske skupščine. Delavci svet M1 naj bi končno prislunil željam in zahtevam odbora upnikov in izvršnega sveta, čeprav ima slednji, na kar so še posebno opozorili, le svetovalno vlogo, vsa pooblastila pa ima organ upravljanja v kolektivu. Ta se je po maratonskem sestankovanju za zaprtimi vrati odločil, da se odreče dosedanjemu v.d. direktorju Dušanu Šiftarju in imenuje nov začasni kole-

ktivni poslovodni odbor na čelu z MILANOM VREČIČEM.

Hkrati je občinski izvršni svet zborom občinske skupščine predlagal, da spriče izredno težavnih razmer v mesnopredelovalni in mlečni industriji čimprej skličejo pogovor s predstavniki republikanskih ministrstev za kmetištvo, trg in industrijo, kajti z izgubo južnih tržišč in nekonkurenčnosti na tujem trgu je po vodi splaval že marsikateri posel. Občinska vlada se je obvezala, da bo pripravila ustrezno gradivo, iz katerega bo razvidno, da je tukajšnje območje pripravljeno

in sposobno proizvesti izdelke, kot je trenutno možno v Sloveniji. Zahteva za vključitev činske skupščine pa je da se gotovijo ukrepi za pucenost delkov, s subvencijami pa se čini, da bo ponudba mesa in drugih izdelkov tudi na trgih konkurenčna.

Pred novim začetkom v novim poslovodnem odboru Pomurka je torej v začetku nalog. V enem mesecu, ko bomo delavski svet imenovali novega glavnega direktorja in posameznih sektorjev, pripraviti sanacijski program, deblokirati žiro računa, tega je nemogoče normalno slovari.

In potem, ko so ob enih odšli na malico, ugledni v poslanske klopi, da niso več sklepni. Časi jemo zbora KS, kar pa dovolj.

MILAN VREČIČ

Pomurska banka d.d.
Murska Sobota

Bližajo se dopusti, ko bosta vaša hiša ali stanovanje nekaj časa samevala.

Da boste brezskrbno in lagodno preživeli čas, ko vas ne bo doma, vam lahko pomaga tudi naša banka.

Vrednostne papirje, dokumente, dragocenosti in druge manjše dragocene predmete lahko shranite v svoj

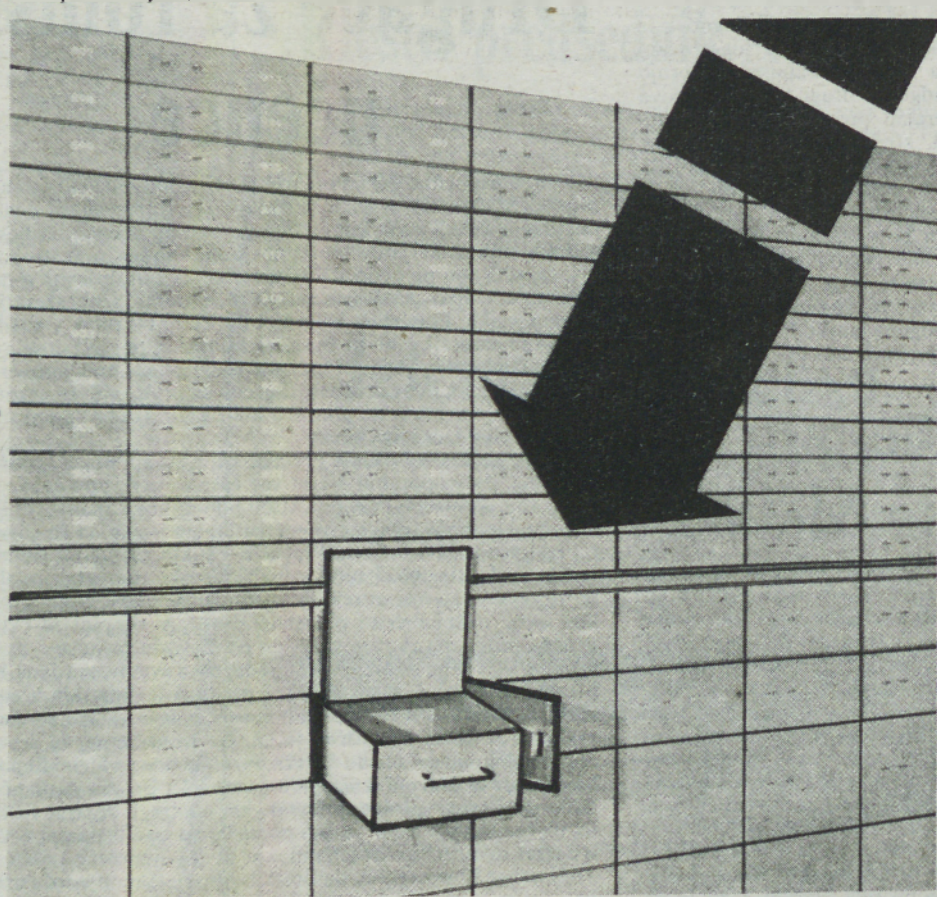
SEF

ZAHTEVAJTE
INFORMACIJE!

Velikost setov:	Cena najemnine mesečna letna
32,5 cm x 25 cm x 3,5 cm	200 SLT 2000 SLT
32,5 cm x 25 cm x 9 cm	260 SLT 2600 SLT
32,5 cm x 25 cm x 15 cm	320 SLT 3200 SLT
32,5 cm x 25 cm x 27 cm	650 SLT 6500 SLT

Sef lahko najamete v naših enotah v Murski Soboti, Gornji Radgoni, Lendavi in Moravskih Toplicah.

Dostop do sefa je mogoč med delovnim časom enote.

SHRANITE STVARI NA VARNEM, DOKLER NI PREPOZNO!

Pomurska banka d.d.
Murska Sobota

VAŠ PREDAL V SEFU vas pričakuje!

Ljutomerski Murales ima v zalogi 7 tisoč kubičnih metrov hlodovine

Država nas, mi državo...

Že od nekdaj velja, da so podjetni tisti, ki v pravem trenutku potegnijo pravo potezo! In Ljutomerski Murales je letos januarja potegnil eno takih potez: preden je začel veljati določilo o novem 10-odstotnem obdavčenju lesa, so si uspeli ustvariti 7000-tonsko zalogo hlodovine buke, hrasta, jesena in jelše; če so se še pred meseci 100-odstotno oskrbovali s hlodovino iz Hrvaške, kjer imajo tudi svojo žago, pa je to danes nemogoče. Na srečo se je lanska negotovost lesarjev v Sloveniji (prepo-ved sečnje) letos spremenila v prednost. Tako je Murales v začetku letošnjega leta po nizki ceni nakupil hlodovino listnatih dreves od zasebnikov in gozdnih gospodarstev v okolice Sentjurja, Celja, Ormoža, Pruja in Slovenskih Konjic.

Dolg je odplačan, prišli so DAVKI

Ko smo v minulih letih pisali o Muralesu, smo se vedno najbolj razpisali o njihovi ločitvi od Marlesa in ubijajočih obrestih posojila. Zaradi posojila, ki je požrlo večino dohodka od prodaje v tujino, je bil onemogočen tehnološki razvoj, hkrati pa so bili močno prikrajšani delavci, ki so prejemali nižje plače, kot bi si zaslužili.

»Zadnji obrok posojila (2,3 milijona mark) smo odplačali decembra lani. Ker ni jugotrga, smo naš izvoz stolov še bolj povečali, tako da izvažamo 75 odstotkov proizvodnje. Ker prodajamo na Hrvaško, prodajamo le s predračuni, kajti veliko terjatev smo že izgubili, najslabši plačniki pa so prav domači kupci. Letošnja finančna politika je za nas prava katastrofa: tečaj je že od januarja nespremenjen, plače pa so se v zadnjih mesecih zvišale za 50 odstotkov. Poleg tega nas močno prizadene nova davčna politika, kajti od vse kupljene hlodovine moramo plačati 10 odstotkov davka, drugače rečeno: vsak enajsti kubični meter plačamo državi. Mesečno porabimo 800 kubičnih metrov lesa, od tega plačamo državi 7,5 milijona tolarjev,« je povedal direktor Muralesa Stanislav Skalič.

Stoli iz Muralesa so v tujini iskani in cenjeni, doma pa zanje ni dovolj pravega plačila (če ga sploh dobijo).

Stroji iz Italije

Največja želja vodilnih v Muralesu je, da bi čim prej uspeli kupiti in montirati »računalniško-obdelovalni center«, ki je vreden 400 tisoč mark. Tujega posojila jim ne bo težko dobiti, toda odkar so se skoraj »pokopali« zaradi posojila, so pri najanju denarja previdni. Seveda pa bi delavci bili po drugi strani veseli, če bi bilo njihovega neprestanega odrekovanja kmalu konec in bi tudi oni dobili normal-

ne plače — navsezadnje so v uspešnejših podjetjih v Sloveniji. Vsekakor bo potreben nekakšen dogovor med nami delavcem in tujcem. Dejstvo je namreč, da je posodibitev prav tako širjo skladišče, saj imajo 900 kvadratnih metrov (dvorane), s čimer bodo mogli tudi nove proizvodne prostora.

Slednje je najinost, če bi bilo lu preiti na enotnost. Od 290 zaposlenih pa pol dneva 60.

Stoli Muralesa so v tujini iskani in cenjeni, doma pa zanje ni dovolj pravega plačila (če ga sploh dobijo).

BERNARDA B. PRUJA

Potrebujemo denar in svetovalce

Po Vestniku 7. maja 1992 ugotavljam, da je v vseh štirih pomurskih občinah čutili veliko skrb za razvoj drobnega gospodarstva, vendar so pristopi k temu razvojnemu problemu zelo nedodelani ali pa so celo napačno zastavljeni, tako da je koristno upoštevati večdesetletne tovrstne izkušnje razvitega Zahoda.

Iz opisa dosedanjega stanja sklepam, da v treh pomurskih občinah, razen Ljutomerski, ne potrebujejo posebnih svetovalcev, ker vse probleme obstoja in razvoja drobnega gospodarstva uspešno rešujejo v okviru občinskih obrtnih zbornic. Prepričani so, da daje vse potrebne nasvete in informacije obrtnikom in zasebnim podjetnikom njihova trenutno zaposlena administracija in da ta isto dodatno organizirano gospodarsko svetovanje le dodatni strošek. Nekoliko bolj kritično je stališče do uvajanja dodatnega gospodarskega svetovanja v Ljutomerski občini, vendar tudi ne brez vseh protislovij glede na razviti svet. Sami namreč že imajo organizirano svetovalno dejavnost za drobno gospodarstvo v obliki podjetja IN-PO. Sobi pa jih zloraba pooblaštil in podvajanje iste dejavnosti. Upravičeno opozarjajo na nesmiselno vzpostavljanje velike nepredvidljive svetovalne mreže od zgoraj navzdol. Poudarjajo, da ima vsaka občina svoje specifične potrebe in cilje, hkrati pa dodajajo, da imajo vse pomurske slovenske občine tudi mnoge skupne cilje in skupne načine (strategije) njihovega uredničevanja.

Kako v Avstriji

Pešitev pravkar navedenih problemov in dilem razvoja drobnega gospodarstva vidim praktično izkušnje sosednje razvite Avstrije, pri čemer se še srečujemo z nekaterimi izhodiščnimi težkimi preostajajočimi problemi v republiki Avstriji obstoji iz leta 1947 in pravilnik o svetovanju gospodarskih svetovalec iz leta 1955. V republiki Sloveniji še nimamo zakona o pravni varnosti gospodarskih svetovalcev glede njihovih pravic in odgovornosti. Nadalje ugotavljam, da nekateri vodilni delavci cenijo SDK-ja, da je skoraj vsak drugi zaključni račun zasebnika neprimeren za njegovo povrnitveno obdelavo in zaradi tega bo treba zaostri pogoje tistim, ki ne sestavljajo zaključne računa zasebnikom.

V razvitem svetu postaja sledeči kompleksni in tudi razumevanje zakonodaje postaja tako težavna, da si ne morejo zamisliti obvladati in razvoja podjetniškega svetovanja. Tudi finančne (davčne) uprave so zainteresirane, da delijo kvaliteto izdelane in disciplinirani način dostavljanja vse davčne napovedi, zagotavljanje sodelujejo z gospodarskimi svetovalci v obliki mrežnih kontaktnih odborov. Moramo namreč, pa vendar so tudi visoki finančni uradniki (davčariji) ki prepustijo izdelavo svojih davčnih napovedi davčnemu svetovanju in tega se najdostopneje tudi držijo.

Gospodarski revizor

Po dr. M. Wakounig je gospodarski svetovalec (Wirtschaftsprüfer) skupni pojem za davčnega svetovalca (Steuerberater), pa tudi za gospodarskega re-

vizorja (Wirtschaftsprüfer). Pri tem davčnega svetovalca obravnava kot obvezno predstopno gospodarskega revizorja.

V nasprotju z razmišljanjem o uvedbi svetovalne službe v RS in v Pomurju spadata davčni svetovalec in gospodarski revizor v t.i. svobodne in elitne poklice na Zahodu, za katere si je treba pridobiti ustrezno državno licenco, in delujeta v izredno ostri konkurenci. Za pridobitev licence davčnega svetovalca in revizorja je treba opraviti zelo zahtevne pisne in ustne izpite na državni ravni s področja celotnega davčnega prava, trgovskega prava, računovodstva, AOP-ja, ekonomske podlagi izdelavo investicijskih elaboratov ipd. Izpiti se opravljajo vsaki šest mesecev in se zgodi, da v kakšnem roku v vsej Avstriji nihče ne opravi izpita.

Ali ste spravili podjetje v stečaj?

Eden od splošnih pogojev, da lahko kdo postane ali ostane davčni svetovalec ali revizor je, da ima urejene gospodarske razmere ali da ni smel spraviti svojega podjetja v stečaj, kar si je nekoliko težje zamisliti v naših razmerah, da ne bi mogli biti svetovalci direktorji iz propadlih podjetij. Davčni svetovalec mora na Zahodu najstrožje upoštevati določena poklicna načela: vestnost, zanesljivost, neodvisnost in nepristranost, molčečnost, samoodgovornost, saj v bistvu prevzema vlogo »podjetniškega zdravnika« in ima popoln vpogled v poslovanje svojega klienta.

Z ozirom na to, da zavzema poklic davčni svetovalec status svobodnega poklica elitne ravni, odpade vsak problem njegove birokratizacije in jalovega razpravljanja, ali nam je potreben ali ne. Posameznega zasebnika stane samo toliko, kolikor ga potrebuje. V razvitem svetu je običajno, da potencialni investitor pred naložbo denarja zaprosi za izvedensko mnenje, koliko je nameravana naložba (nakup, gradnja podjetja) ekonomsko opravljena z vidika davčne in druge zakonodaje. Tako se denar in davčni svetovalec ne izključujeta, tudi ne v primeru izdelave davčne napovedi in drugih svetovalnih storitev.

Svetovanje — biznis

O potrebnosti tovrstnih gospodarskih svetovalcev govori podatek, da ta svobodni poklic opravlja v Avstriji okrog 2500 pisarni davčnih svetovalcev in zaradi zahtevnosti licence le 300 do 400 gospodarskih revizorjev. V Avstriji se vsteva med najpogostejšo praktično dejavnost davčnega svetovalca:

- vodenje poslovnih knjig,
- izdelava letnih bilanc,
- preveritev davčnih naložb pristojnih finančnih uradov,
- izdelava davčnih pritožb,
- davčno svetovanje pri izdelavi pogodb,
- sodelovanje pri davčnem načrtovanju podjetij,
- splošno svetovanje podjetnikom zunaj davčnega področja itd.

Dr. M. Wakounig nadalje navaja, da smejo naslednja dela v

Avstriji izvajati brez pridržka samo gospodarski oziroma davčni svetovalci:

- svetovanje na področju knjigovodstva ter bilančnih ved,
- svetovanje ter obveznost dajanja pomoči na področju celotnega davčnega prava in s tem povezano zastopstvo klientov pred organi davčne uprave,
- vodenje poslovnih knjig za klienta,
- svetovanje iz podjetniške ekonomije,
- izdelava elaborata o izvedenskem mnenju na področju knjigovodstva, bilančnih ved, davčnih ved ter drugih zadev, kjer je potrebno strokovno mnenje ter strokovno znanje svetovalca,
- preverjanje letnega zaključnega računa (bilanc) delniških družb,
- izdelava poročila po preverjanju,
- analiza poročila.

Nekako zapolnjuje dejavnost davčnega svetovalca vodenje knjigovodstva tudi za do 300 davčnim zavezancem. Pri tem davčni zavezanci sami opravljajo manj zahtevno obdelavo knjigovodskih listin. Istočasno dovolijo davčna uprava davčnemu svetovalcu predlaganje teh do tristo različnih zaključnih računov celo naslednje leto po vnaprej določenem časovnem planu.

Iz dosedanje razprave ugotavljam, da prerakanje med izvršnimi sveti in občinskimi obrtnimi zbornicami ni povsem na mestu, kdo organizira, in če naj se organizira gospodarsko svetovanje. Objektivno nujno ga je treba z ustreznim zakonom in pravilnikom enotno dolgoročno urediti na ravni republike Slovenije kot enega od potrebnih pogojev za vstop v razvito Evropo. Zgled Avstrije dokaj dobro odgovarja na vprašanje, kakšno gospodarsko svetovanje zahteva razvita Evropa. Trenutne specifične potrebe po gospodarskem svetovanju pač naj občine rešujejo še leto ali dve po lastnih zmožnostih. Vendar je treba takoj začeti z vgrajevanjem dolgoročne, kvalitetne sestavine v njegovo organiziranost, kajti tudi na tem področju je naš največji sovražnik čas (zamujena desetletja). Vse občinske in republiške strukture bi se morale maksimalno angažirati za čimprejšnjo pripravo in sprejem zakona o gospodarskem svetovanju z ustreznimi pravilniki ter še s kakšnimi smernicami, ki bodo urejali to svobodno gospodarsko dejavnost. Realno izkazano finančno stanje in poslovne uspešnosti podjetij v obliki bilanc so temelj za vodenje neke razumne politike obdavčitve, politike splošne porabe, prometa kapitala prek borz, finančne discipline, kontrole neupravičenega prelivanja substance kapitala (kupne moči) ipd.

Vir: dr. Marian Wakounig: Davčno svetovanje v Avstriji. Uvodni seminar za bodoče slovenske davčne svetovalce, Ljubljana, 14. 5. 1992, DENAR revija o davkih.

»Davčno svetovanje«, Denar, revija o davkih, Ljubljana, št. 8, 1992, stran 18.

Andrej Plemenitaš, mag. oec.

UBK UNIVERZALNA BANKA

d.d. Ljubljana

je v Murski Soboti

odprla svojo poslovno enoto

za poslovanje z občani

in pravnimi osebami.

UBK banka Vam s povdarjenim individualnim pristopom v svoji novi poslovni enoti zagotavlja varne in donosne bančne posle.

ZA OBČANE IN ZASEBNIKE:

TOLARSKO POSLOVANJE:

- hranilne vloge
- hranilne vloge na odpovedni rok
- depozite
- žiro račune zasebnikov

DEVIZNO VALUTNO POSLOVANJE:

- menjalniške posle
- devizne depozite z različnimi roki vezav

KREDITNO POSLOVANJE:

- kratkoročne in dolgoročne kredite
- kredite z valutno klavzulo za zasebnike

ZA PRAVNE OSEBE:

- vodenje žiro računov
- depozitno poslovanje
- kreditno poslovanje
- devizno poslovanje
- factoring — domači in tuji garancije

POSEBNA PONUDBA:

- BLAGAJNIŠKI ZAPIS Z VALUTNO KLAUZULO ZA FIZIČNE IN PRAVNE OSEBE.

Poslovna enota Murska Sobota za Vas posreduje tudi nakup in prodajo vrednostnih papirjev na Ljubljanski borzi.

VAŠA TRDNA OPORA V POSLOVNEM SVETU

UBK UNIVERZALNA BANKA d.d. Ljubljana, poslovna enota Murska Sobota
Kidričeva 15, 69000 Murska Sobota, tel.: 069/31 810, fax: 069/22 838

1. junija otvoritev 8. sejma embalaže v G. Radgoni

Embalaža — transport — trgovina — ekologija

Za letošnji sejem embalaže, transporta in trgovine INPAK 92 v Gornji Radgoni, ki bo odprta 1. junija ob 10. uri, bo vodilni predstavnik Gospodarske zbornice Slovenije Feri Horvat, ob tega dne pa bodo podprti tudi slovenskega oskarja za embalažo 92.

Na 7 tisoč kvadratnih metrih svoje površine bo predstavljale izdelke 170 razstavljavcev iz Slovenije, Avstrije, Nemčije, Italije, Madžarske, večine pa so tudi na letošnjem 4. seminarju za embalažo, ki bo na otvoritveni dan bodo torej podelili oskarje in priznanja (oskarje prejmejo Satorius Ljubljana, Stoi Kamnik,

Trimo Trebnje, Žito Šumi Ljubljana, Kartonaža Murska Sobota in KK Ptuj — Vinarstvo Slovenske gorice), popoldne pa bo tiskovna konferenca vodstva Ljubljanskega sejma in Gospodarskega razstavišča, da bi podrobneje predstavili sedanjo organiziranost sejmarjev in vlogo ustanoviteljev Pomurskega sejma v njej. V torek bodo slovenski železničarji predstavili svojo predstavo sodobnega transporta, popoldne pa bo OKROGLA MIZA o povezavi Luke Koper z Vzhodno Evropo ter obnovitvi železniške povezave Slovenije z Madžarsko preko Martinja. V sredo bo posvet slovenskih trgovcev o sodobni trgovini, evropskih smernicah za embalažo ter o emba-

laži za sadje in zelenjavo. V četrtek, 4. junija, se bo ob 10. uri v 1. dvorani Pomurskega sejma začel posvet na temo Embalaža-ekološka nadloga. Magister Emil Žerjav bo govoril o Ekobilanci materialov, ki se uporabljajo za embalažo, magister Slavko Lapajne o problematiki migracije toksičnih snovi iz embalaže v živilo ter magistra Martin Bauer in Jože Horvat o izvajanju nadzorstva in ravnanju z odpadno embalažo v Ljubljani.

Sejem bodo spremljale tudi številne predstavitve novih izdelkov (npr. PAPIROTI Krško, MITOL Sežana, Steklarna Hrastnik), ki bodo zanimive predvsem za bodoče podjetnike. bhp

Zeleni severovzhodne Slovenije so prve stike s kolegi iz avstrijske Stajerske navezali že pred dvema letoma, o konkretnem sodelovanju pa sta se dogovorila Okreša in Wisiak pred dvema mesecema. Ugotovili so, da imajo veliko skupnih točk, o katerih se lahko pogovarjajo. Glavna tema je bila sicer reka Mura, toda poleg tega so spregovorili tudi o Slovencih v Radgonskem kotu (oboji so enotnega mnenja, da je tudi v Radgoni nujna dvojezična šola) ter podpisali protestno izjavo proti zapiranju meja pred begunci iz BiH. Andrej Okreša iz Maribora je o tem povedal: »To sodelovanje si predstavljam tako, da si izmenjujemo mnenja s področja ekologije, saj imamo podobne probleme, predvsem pa bo koristno izmenjevanje strokovnih informacij. Tako so nam

na primer avstrijski kolegi že poslali obsežno gradivo o tovarni usnja iz Feldbacha. Tudi oni so odločno proti tej tovarni v Lenartu, kajti to je prenašanje »svinjske industrije« v Slovenijo. Jaz sem se o tem pogovarjal z Jazbinškom in on mi je ustno obljubil, da v Lenartu dovoljenja za odprtje te tovarne ne bodo nikoli dobili!«

Ervin Kolmanič (ki je dovolil, da izpišemo ime slovensko, saj je njegova stara mama iz Celja) je bil eden izmed predavateljev na srečanju »varuhov reke Mure« v Cmureku. Po poklicu je biolog,

Varuhi reke Mure

Bo ekološko osveščenim iz Avstrije in Slovenije uspelo ohraniti reko Muro? Dejstvo je, da pri zaščiti vodotokov in pri razvoju mehkega rečnega turizma ne bi smeli poznati meja. In sodelovanje avstrijskih ter slovenskih ekologov, čeprav so zvrski povezovanja različni, bo pomagalo v prvi vrsti predvsem Muri: Avstrijci želijo dobiti nazaj murske loge in rokave ob reki, saj je njihova obmurska pokrajina že preveč kultivirana, Pomurci pa želimo loge in rokave, kar jih je še ostalo, ohraniti pri življenju.

že nekaj mesecev pa se intenzivneje kot drugi ukvarja z Muro;

Hanno Wisiak iz Cmureka: »Po današnjih pogovorih je jasno, da mora biti naše in vaše prebivalstvo bolj občutljivo, več morajo vedeti o murskih logih, več morajo zahajati vanje, da bi spoznali njihovo enkratnost. Kajti, če jih nekoč uničimo, večina ljudi sploh ne bo vedela, kaj smo izgubili. Konkretno: skupaj s slovenskimi zelenimi želimo jeseni Muro odpreti kot turistično reko, semkaj lahko prihajajo tujci, lahko se začne turizem. Seveda ne kakšen množičen, pač pa mora biti to resnično nežni, mehki turizem.«

Nedelica Ulice ne bodo v temi

Predsednik vaškega odbora v Nedelici Avgust Sobočan je nazival nekaj pridobitev v novjšem obdobju. Z denarjem, zbranim s samoprispevkom, so namreč uredili marsikaj, zlasti na področju komunale. Tako so asfaltirali nekaj cestnih odsekov, sofinancirali so modernizacijo občinske ceste, ki pelje skozi Nedelico proti Brezovici, obnovili so vaški vodovod, avtobusno postajališče, razširili mostova, uredili okolico gasilskega doma ... Zdaj pa v Nedelici, ki ima 150 gospodinjstev in je »razbita« na tri zaselke, urejajo ulično razsvetljavo. Postavili bodo kar 42 luči, kar bo stalo 1,2 milijona tolarjev.

Ne manjka pa tudi načrtov! Potrebni bo več telefonskih priključkov, posodobiti želijo nekaj mostov, asfaltirati še nekaj cestnih odsekov, potrebna je novejša mrliška vežica, radi bi pa imeli tudi kabelsko omrežje za spremljanje zemeljskih in satelitskih televizijskih programov. J. Ž.

Na podlagi sklepa upravnega odbora podjetja ponovno razpisujemo delovno mesto s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

DIREKTORJA PODJETJA

za nedoločen čas.

Pogoji:

- visokošolska ali višješolska izobrazba strojne ali ekonomske smeri in 5 let delovnih izkušenj na podobnih delih,
 - z zakonom predpisani pogoji,
 - znanje enega tujega jezika,
 - priložiti je potrebno program razvoja podjetja.
- Prijave z dokazili pošljite v 15 dneh na naslov: BLISK MONTAŽA, BJEDIČEVA 5, 69000 MURSKA SOBOTA s pripisom »za razpis«.
- O izbiri vas bomo obvestili 30 dni po preteku roka za prijavo. Nastop dela po dogovoru.

skupaj s še dvema kolegom je prevzel projekt z naslovom MURSKI LOGI, ki spada v širši koncept Evropske skupnosti, financira pa ga avstrijska država. V 18 mesecih (začeli so 1. novembra lani) naj bi s pomočjo 850 tisoč šilingov ugotovili resnično stanje reke Mure od Gradca do Radgone in možnosti ponovne oživitve murskih logov in rokavov; to bo izredno težko, kajti na omenjenem delu murskega toka obratuje kar šest hidroelektrarn in dve termoelektrarni. Kolmanič je še dodal: »V Avstriji nimamo več reke, ki bi imela naravno strugo, vse so regulirane. Kljub temu pa je na Muri še nekaj takih delov, ki so za celotno Avstrijo zelo pomembni, saj jih drugod več ni. Določeni bregovi rek so zaščiteni. Pri revitalizaciji reke Mure bo velika ovira zasebna lastnina.«

Druga predavateljica je bila Stanka Dešnik iz Murske Sobote (članica Društva za varstvo okolja): »Skupaj z Ervinom Kolmaničem se že tretjič vidiva in pogovarjava o murskem vodotoku in biotopu. V Avstriji so samo še ostanki nekdanjega murskega biotopa, pri nas pa še živi in je ohranjen. Zaradi vse močnejše elektrifikacije je umiranje mrtvic v Avstriji pospešeno; pri nas jih je več, nekaj jih je celo povezanih z glavnim tokom Mure. Poleg tega je krajina okrog Mure v Avstriji zelo kulturna in antropogena, vsaj na lipniškem polju, kjer je veliko koruzno polje, s katerim imajo v Avstriji velike probleme. Naš pas ob Muri je še vedno dovolj širok, vzdolž toka in na obeh bregovih prevladujejo gozdovi, tako da so naši pogoji

za obstoj ekosistema boljši kot v Avstriji.«

Mura je v Pomurju tudi precejšnja ločnica (tako v zgodovini in kot tudi danes, ko reka deli Prekmurje in Prleke), vendar pa Avstrijce najbolj skrbi Mura kot

rilo, da niti turisti ne bodo več nemoteno in brez nadzora skovati murske loge in mure prav tako izletov in ogledov ne mogla organizirati prav vsaka turistična agencija, ampak le pooblaščen osebe.

Kar je bilo včasih kulturno kar smo občudovali — regulirane rečne struge — je danes za Avstrijce velik greh prečiščati nadloga prihodnosti. Regulatorji vodotoka želijo revitalizirati (obnoviti) z zavoji, zarastjo, živalmi

Tri stvari, ki nam jih Avstrijci zavidajo: murske loge in mrtvici na reki Muri in »Ačkijine muzikante«.

mejna reka. Del struge od Sentilja do Radgone je najmanj raziskana, želijo pa si, da meja več ne bi bila ovira za turistične in raziskovalne poti. Po drugi strani pa smo lahko slišali tudi opozo-

In mi? Moramo le sprejeti vse značajne zakone in razlike, ki nam ga sosedje zavidajo, prstom pokazati na tist, ki se onemogočajo!

BERNARDA S. PEČEK

tim
laško

V Tim-u poleg izolacij tudi embalaža

Ob izredni slikovitosti izdelkov in sistemov, ki jih iz svojih proizvodnih programov daje na tržišče TIM Laško, prav gotovo sodi tudi embalaža.

Že nad 20 let prihaja iz njihove proizvodnje embalaža iz stiropora in se uvrščajo med največje tovrstne izdelovalce v Evropi. Zaradi značilnih lastnosti, ki mu jih dajejo nizka specifična teža, izredne možnosti oblikovanja in prilagajanja obliki izdelka ter velika sposobnost dušenja in amortiziranja mehanskih obremenitev, je stiropor odličen embalažni material. S to embalažo danes pokrivajo potrebe po zaščiti in varovanju izdelkov bele tehnike, električnih aparatov in instrumentov, strojev in naprav, keramike, stekla, farmacevtskih izdelkov, pohištva in podobno.

Temu programu pa v TIM-u dodajajo še program embalaže iz plastičnih mas, s katerim bodo pokrivali potrebe v proizvodnji in predelavi živilskih izdelkov. Z uvedbo te proizvodnje bodo poskušali zapolniti vrzel pri oskrbi s tovrstno embalažo, ki je bila prekinjena zaradi zapiranja jugoslovanskih trgov in vojnih razmer.

Na posebno vidno mesto med materiali uvrščajo BOPS (biaksialno orientirani polistiren), sledijo pa mu še drugi materiali, ki jih zaradi specifičnih potreb in pogojev pri pakiranju hrane BOPS s svojo sicer razmeroma obsežno paleto uporabnosti in odličnimi lastnostmi ne more vedno v celoti pokriti. Tako pestro zasnovana embalaža daje možnost uporabe pri pakiranju sadja, zelenjave,

pekarskih in slaščičarskih izdelkov, svežih jajc, mesa ter vnaprej pripravljenih jedil in drugega.

Domnevajo, da se bo ravno s prednostmi na evropski delovni čas začel premik tudi pri potrošnih, prodajnih artiklih in prehranbenih navadah. To bo narekovalo tudi potrebo po boljše embalaži. Še posebno pa bo to potrebno v neoporečni embalaži posrednih in neposrednih izdelkov, ki se bodo s svojimi izdelki vključevali v evropski trg.

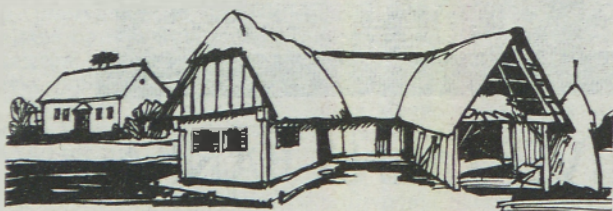
Poleg moderno zasnovane tehnologije je v TIM-u Laško obvladujejo celoten proces od idejne zasnove in izdelave vseh potrebnih orodij do izdelave embalaže. Predvsem pri izdelavi plastične embalaže so v pretežnem delu uporabili preskušeni modeli, ki so že bili sedaj v rabi pri pakiranju hrane v Evropi in ZDA.

Menijo, da imajo dobro lokacijo, lahko iz Laškega v radiusu približno 200 km pokrijejo potrebe celotne Slovenije in še velikega dela sosedov.

TIM ima že za dosedanje proizvodnje EPS-a uspešno reciklažo, enako pa to pričel izvajati tudi za vso embalažo iz plastike, saj je tudi ta v fazi reciklaže ekološko sprejemljiva in neoporečna zato ni bojazni, da bi obremenjevali okolje.

Če tudi vi nimate ustrezne embalaže za svoj izdelek ali pa z njo niste zadovoljni, zaupajte to TIM-u, ki se bo s svojimi strokovnjaki posebej upravičil vaše zaupanje.

IŠČEMO NAJ-KMETIJO 92

PRIJAVNICA

Naslov lastnika:

Po domače:

Stanovanjska hiša je:

- a) stara, dobro ohranjena
b) nova

Kratek opis kmetije:

Posebnost:

Saubermacher
Süd

ZA ŽIVLJENJA VREDNO OKOLJE

za vašo gradnjo - naša opeka

OD 25. 5. DO 6. 6. 1992

VAM PONUJAMO KAKOVOSTNE OPEČNE IZDELKE PRI TAKOJŠNJEM PLAČILU Z

10% POPUSTOM

Cene brez prometnega
davka Ico Ormož

— opeka modul blok 6/1, 290 x 190 x 190	26,10 SLT
— opeka modul blok 3/1 polovice, 290 x 190 x 9,5	21,70 SLT
— opečna tuljava 6/1, 290 x 190 x 190	38,90 SLT
— opeka modul blok 2/1, 250 x 120 x 140	15,70 SLT
— stropna polnila, 380 x 250 x 140	34,00 SLT
— navadna opeka (luknjičasta), 250 x 120 x 6,5	12,50 SLT
— navadna opeka (polna), 250 x 120 x 6,5	13,90 SLT

INFORMACIJE IN PRODAJA MERCATOR-GRAD ORMOŽ PO TELEFONU ŠT. 062 701-211 IN PRI VSEH VEČJIH TRGOVSKIH ORGANIZACIJAH.

IZKORISTITE PRILOŽNOST UGODNEGA NAKUPA.

Mercator-Ograd

Industrijsko gradbeno podjetje
Ormož, d. o. o. Kolodvorska 7

EDINA DROGA KI JI LAHKO POVSEM ZAUPATE

DROGA
PORTOROŽ

Delno nadomestilo stanovanjske najemnine Cenejše stanovanje za socialno ogrožene

Konec prejšnjega meseca so pristojne službe ponovno ugotavljale upravičenost posameznikov in družin do družbenih denarnih pomoči, še vedno po samoupravnem sporazumu, saj nov socialni zakon še ni sprejet. Tako so ponovno preverjali tudi upravičenost do delnega nadomestila stanarin.

Zmanjšane najemnine v breme občinskih proračunov

V Gornji Radgoni so sprejeti 163 vlog za delno nadomestilo najemnin, odobrili pa so jih 140. Kljub tako velikemu številu upravičencev do te družbene denarne pomoči so nekateri nezadovoljni, saj se jim to na položni plačilo najemnine ne po-

po novem lastnik stanovanja nosi bremena zmanjšane najemnine zaradi socialne ogroženosti stanovalca, ampak morajo vseno odobrenih delnih nadomestil plačati občine iz proračuna. Radgonski pa so se odločili, da bodo višino delnega nadomestila stanarine povrnila stanovalcemino lastniku stanovanja.

V Gornji Radgoni ugotavljajo, se je število upravičenih do delnega nadomestila stanovanj- le najemnine povečalo, je pa

tudi nekaj družin, ki živijo v novih velikih stanovanjih, vendar zaradi socialne ogroženosti plačujejo le 20 odstotkov stanovanjske najemnine. Zato razmišljajo, da bi jim predlagali zamenjavo za cenejša, tako da bi večji del stroškov bivanja v stanovanju lahko plačevali stanovalci sami.

V Ljutomeru stanovalci, ki jim je odobreno delno nadomestilo stanarine, dobijo položnice, kjer je že odštet znesek družbene denarne pomoči, z občine pa potem podjetju Mura, ti namreč za svoja stanovanja sami pobirajo najemnino, ter Komunalno-stanovanjskemu podjetju povrne manjkajoči del stanarin. Tako so za april Muri nakazali 10 tisoč 494 tolarjev, stanovanjskemu podjetju pa za maj 175 tisoč 427 tolarjev, saj je do subvencije upravičenih 160 stanovalcev. Število upravičencev se pri njih ni povečalo.

Zmanjšalo pa se je v lendavski občini. Delno nadomestilo je bi-

lo odobreno 128 stanovalcem, lani v maju pa 136. Nekaj stanovalcev, ki je bilo upravičenih do te denarne pomoči, je namreč stanovanje odkupilo. Tistim podjetjem, ki za svoja stanovanja najemnino pobirajo sama, torej Muri, Nafti in podjetju Marketing in servis, občina poravnava znesek odobrenih subvencij. V aprilu so za ta namen iz proračuna izplačali 100 tisoč tolarjev.

V soboški občini je 335 stanovalcev upravičenih do delnega nadomestila stanarine, iz proračuna pa so za to plačali 613 tisoč 693 tolarjev. Tudi v tej občini se število upravičencev do te denarne pomoči ni povečalo.

Ker nizke najemnine, malo subvencij

Glede na socialni položaj družin bi seveda pričakovali povsem drugačen položaj, torej da bi se število upravičencev tudi do te denarne pomoči povečalo. To pa si lahko razložimo s tem, da so nekateri, ki bi bili upravičeni do te denarne pomoči, stanovanje kupili, so pa tudi taki, ki so na to, da morajo ponovno vložiti prošnjo za odobritev pomoči, enostavno pozabili. Vzrok za ne-

povečano število upravičencev do delnega nadomestila pa so predvsem nizke najemnine. Le-te so tako nizke, da je zelo majhen razkorak med določeno znosno stanarino za družino, ki se upošteva pri izračunavanju višine denarnega nadomestila, in stvarno najemnino za stanovanje. So celo primeri, da je stvarna najemnina manjša od znosne stanarine, po dohodku pa bi bila družina upravičena do delnega nadomestila stanarine.

Zato lahko pričakujemo, da se bo s povečevanjem najemnin za stanovanja povečevalo tudi število upravičencev do te družbene pomoči, kar pomeni, da bodo iz proračuna morale dati več tudi občine.

Julija višje najemnine?

In kdaj lahko pričakujemo bistveno povečanje najemnin? Do junija še velja republiški odlok, po katerem se najemnine lahko povečujejo za dvajset odstotkov manj, kot so se povečali življenjski stroški v preteklem mesecu. V juliju naj pa bi že bila izdelana metodologija za izračun najemnin, skoraj gotovo višjih, kot so sedaj.

MAJDA HORVAT

Stanovanjski sklad Slovenije Dolžnikom napovedujejo kontrolno in zamudne obresti

Stanovanjski sklad Slovenije, ki so ga v tem času sprejeli vlogi, ki so se do vrata za- ložili pri bankah, da jim bo raz- ni ugodnejša stanovanjska po- plnilnost, misli vsem tistim »nedisci- pliniranim« podjetjem in obči- delu od kupnin za prodano stano- vanja, stopni na prste.

Kar uro že pisali, se namreč v skladu ne steklo toliko denarja, da bi se na število prodanih stano- vanj tudi normalno. Vemo tudi, da je pred časom stanovanjski sklad po občinah zbiral podatke o prodanih stanovanjih, da bi ugotovi- li, koliko dolžnikov še imajo. S tem so tudi posredno priznali, da se nadzor nad prodajo in naka- zovanjem tistega denarja, ki bi se po stanovanjskem zakonu moral plačati, prav gotovo pa tudi s tem delanjem popolnih podatkov ni-

so dobili, zato bo, kot je za Sklad sporočila vsem novinarskim hišam njihova agencija, v kontrolo šla Služba družbenega knjigovodstva. V svojem sporočilu za javnost tudi pozivajo vse dolžnike, da svojo obveznost poravnajo čim prej, saj bodo zaračunavali visoke zamudne obresti.

Samu že tudi ugotavljajo, da je neizpolnjevanje obveznosti delno posledica velikih likvidnostnih težav slovenskih podjetij in prav zato lahko dvomimo v popoln uspeh pritiska in kontrole nad dolžniki, saj tam, kjer denarja ni več oziroma se je od prodanih stanovanj porabil v druge namene, tudi ni mogoče vzeti. Pri nemotnem uresničevanju poslanstva Sklada, pomoč državljanom pri reševanju stanovanjskih težav, na kar se sklicujejo v svojem sporočilu novinarskim hišam, se je torej res zalomilo.

Denar od prodanih stanovanj za obnovo

V Gornji Radgoni so se odločili, da za denarja, ki so ga dobili od prodanih stanovanj, porabili za pre- no, pa so prodali le 98 stanovanj od 150 tisoč tolarjev. Za večjo obnovo stanovanj, na primer za obnovo kuhinje, kopalnice in drugega, bodo namreč potrebovali milijonov ter za stanovanjski sklad, izpustili rok. Prav gotovo pa tudi s tem delanjem popolnih podatkov ni-

V Gornji Radgoni torej z denarjem od kupnine ne bodo zgradili nobenega stanovanja, ampak jih morajo obnavljati, ker imajo dosti starih stanovanj.

Na stanovanje pa čaka vse več predvsem mladih družin. Se z lanske prednostne liste za pridobitev solidarnostnih stanovanj niso mogli vsem izročiti stanovanjskih ključev. Na listo so uvrstili 91 družin in posameznikov, stanovanje pa jih je dobilo le 11. Kljub vsemu razmišljajo, da bodo julija spet razpisali natečaj, čeprav bodo čakalci na stanovanje lahko ponudili le izpraznjena stanovanja.

MH

VZREJA POLŽEV

DODATNI ZASLUŽEK

na 10 arih zemljišča

z minimalnimi vlaganji

Tehnologijo bo predstavil

dr. Istvan Pacs iz Madžarske

5. 6. 1992 ob 19. uri

v veliki sejni sobi občine

Lendava, Trg Ljudske pravice 5.

Prijave in informacije po tel.:

75-163 in 79-218 po 20. uri.

Srečanje Avstrije in Slovenije

Prejšnjo sredo je bilo v Murski Soboti srečanje gimnazijcev in profesorjev iz avstrijske Radgone ter Murske Sobotice, ki je bilo že 20. po vrsti.

Dijaki gimnazij so se najprej pomerili v šahu, nogometu in odbojki, nato pa še v kvizu v nemškem jeziku, avstrijski učenci so se torej preskusili v znanju materinega, gostitelji pa v znanju tuje jezika.

Vršilka dolžnosti ravnateljice soboške gimnazije profesorica Regina Cipot je ob tem dejala: »Srečanje gimnazijcev ni samotekmovanje, temveč predvsem spoznavanje jezika, kultur in navad sosednjega naroda. In naj-

lepša ter najmočnejša prijateljstva, ki so lahko med dvema narodoma, so prijateljstva med mladimi.«

Avstrijski dijaki so na srečanje prinesli tudi denar, ki so ga zbrali na maturantskem plesu ter ga podarili enemu od begunskih centrov v Pomurju. Soboške dijake ter profesorje pa so povabili na festival 17. junija ob 25-letnici njihove gimnazije.

Obisk so končali z ogledom Murske Sobotice ter povedali, da upajo, da bodo lahko tudi sami pripravili tako uspešno srečanje, kot je bilo pravkar končano.

D. F.

MORAVSKE TOPLICE, Kranjčeva 12, 69221 Martjanci
tel.: 069 48-210, telex: 35275 MOTO YU, telefax: 069 48-607

OBJAVLJA prosta delovna mesta

1. VODJA ENOTE VZDRŽEVANJE

delavec s posebnimi pooblastili za dobo 4 let

Pogoji: VS strojne smeri (VI. stopnja), 5 let delovnih izkušenj, VI

2. POSLOVODJA TRGOVINE

delovno razmerje se sklone za NČ

Pogoji: KV trgovske-živilske ali mešane smeri (IV. stopnja) 3 leta delovnih izkušenj, VD, HM, pasivno znanje nemškega jezika

3. APLIKANT FANGO OBLOG

delovno razmerje se sklone za dobo 6 mesecev z možnostjo po-

daljšanja

Pogoj: SŠ medicinske smeri (V. stopnja), pasivno znanje nem-

škega jezika

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili kadrovske službi Zdravilišča Moravske Toplice v 8 dneh po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh od poteka prijavnega roka.

Upravni odbor Sklada Viktorja in Julijane KUKOVEC

RAZPISUJE

ŠTIPENDIJE SKLADA VIKTORJA IN JULIJANE KUKOVEC

za študijsko leto 1992/93

Štipendije iz Sklada KUKOVEC lahko dobijo študentje 1. letnika medicinske fakultete, ki so končali srednjo šolo s prav dobrim ali odličnim uspehom oz. uspešno opravili sprejemni izpit ter študentje višjih letnikov z vsaj dobro poprečno oceno opravljenih izpitov (7) in so občani občine Ljutomer.

Kandidati za dodelitev štipendije morajo predložiti:

1. prošnjo in življenjepis,

2. potrdilo o vpisu na medicinsko fakulteto,

3. zaključno spričevalo oz. potrdilo o opravljenih izpitih.

Prošnjo z navedenimi prilogami naj kandidati pošljejo do 30. 6. 1992 na naslov: Sklad Viktorja in Julijane Kukovec, Vrazova 1, 69240 Ljutomer.

Po navedenem roku vlog ne bomo sprejemali, razen v naslednjih primerih:

— če se je kandidat vrnil s služenja vojaškega roka in zato dokumentacije ni mogel predložiti ali

— če se je kandidat pozneje vpisal na medicinsko fakulteto (v tem primeru odda prošnjo s prilogami v 15 dneh po vpisu).

O rezultatih razpisa bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po razpisnem roku.

Upravni odbor

Sklada VJK

SVET OŠ ROGAŠOVCI RAZPISUJE DELOVNO MESTO

RAVNATELJA

Kandidat mora izpolnjevati splošne z zakonom določene pogoje in posebne pogoje, ki so:

- da je učitelj, vzgojitelj predšolskih otrok, šolski svetovalec ali drugi strokovni delavec
- da ima najmanj pet let delovnih izkušenj
- da je pri svojem delu dosegel delovne rezultate, iz katerih izhaja, da bo lahko uspešno opravljal dela in naloge pedagoškega vodje zavoda.

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Začetek dela 1. 7. 1992.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi razpisa na OŠ Rogošci, Sveti Jurij 13, z oznako »Prijava na razpis«.

O izidu razpisa bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po objavi.

VINOGRADNIŠKO GOSPODARSTVO KAPELA RAZPISUJE JAVNO DRAŽBO

ZA NASLEDNJA OSNOVNA SREDSTVA:

			SLT
Traktor A 53	izklicna cena	170.000	
Traktor A 55	izklicna cena	160.000	
Žitni kombajn z adapterjem za koruzo	izklicna cena	700.000	
Tarap za koruzo	izklicna cena	60.000	
Mulčer rotacijski	izklicna cena	30.000	
Mulčer rotacijski	izklicna cena	30.000	
Trosilnik min. gnojil	izklicna cena	10.000	
Predsetvenik 3,3 m	izklicna cena	15.000	
Predsetvenik 2,2 m	izklicna cena	5.000	
2 elektromotorja 15 KW, trifazni	izklicna cena	20.000 po komadu	
1 elektromotor 11 KW, Trifazni	izklicna cena	15.000	
1 kom elektromotor 6 KW, trifazni	izklicna cena	10.000	
1 kom elektromotor 5 KW, trifazni	izklicna cena	8.000	
2 črpalke za vodo z elektromotorjem	izklicna cena	10.000 po komadu	
1 kompresor za hladilnik	izklicna cena	50.000	
1 obračalnik SIP, 2,2 m	izklicna cena	15.000	
1 traktorska kosa, bočna	izklicna cena	15.000	

Javna dražba bo 6. junija 1992 ob 9.00 na delovišču Turjanci. Vsak, ki se udeleži dražbe, mora uro pred njo plačati 20 % varščine od izklicne cene.

Ogled strojev možen dva dni pred dražbo.

NAFTA LENDAVA

Rudarska 1, objavlja po sklepu delavskega sveta podjetja

dražbo

za prodajo nepremičnin:

a) celotno zgradbo kompleksa dvorane Nafta, ki zajema

1358 m² uporabnih prostorov

b) pripadajoče zemljišče, 23 arov

v Kranjčevi 61 v Lendavi.

Izklicna cena je 58.450.000,00 SLT.

Dražba bo v petek, 5. junija 1992, ob 11. uri v prostorih sejne sobe podjetja Nafta Lendava, Rudarska 1.

Ogled zgradbe je možen istega dne od 9. do 10. ure. Vplačilo varščine v višini 10 % bo pol ure pred dražbo.

Sodelujejo lahko pravne in fizične osebe. Prometni davek plača kupec, celotno kupnino je treba plačati v 15 dneh.

Pravna služba Nafta

Lendava:

Vesna Petkovič, dipl. iur.

Prodajamo vse pohištvo in gradbeni material za vaš dom!

VAŠ DOM, trgovina s pohištvom in gradbenim materialom

HAJDINJAK, ŽIŽKI 63

vam daje od 10 do 40% popusta ob nakupu z gotovino in možnost ugodnega plačila s tremi čeki.

GALINA

svetovno znana ruska bioenergetičarka iz Moskve

COSTUJE od 1. do 30. junija

v Moravskih Toplicah, Krajčeva 30, telefon: 48-238.

● Zaupajte ji svoje bolezenske težave in z njeno

pomočjo se vam bo zdravje povrnilo!

● Istčasno bo ozdravil vašo hrbtenico

fizioterapevt iz Kijeve.

VESTNIK 28. MAJA

Kakšen zadružni veter veje?

Če sodimo po razpravah o sedanjih zadrukah, po pobudah za ustanavljanje novih zadrug, po številu izvodov zadružnih pravil, ki jih kmetje v teh dneh prebirajo, po udeležbi na referendumih, na katerih člani sedanjih zadrug odločajo o njihovem preoblikovanju in po razpravah v tako imenovanih neformalnih skupinah o ciljnih in interesih, zaradi katerih bi se posamezniki včlanili v tako ali drugačno zadrugo, lahko sklepamo, da med ljudmi na obeh bregovih Mure vre, da v Zakonu o zadrukah vidijo priložnost in da zadružni veter veje povsod.

V vsem tem preverjanju pa se vendarle postavlja nekaj temeljnih vprašanj: kaj so in kaj pomenijo zadružna načela, zakaj pravljamo o zadružnih pravilih in zadružnih organizacijah, kako bomo zadrugam vrnilo premoženje, ki je nekoč že bilo njihovo, in kaj lahko pričakujemo od prenovljenega zadružnega gibanja.

Zadružna načela so v bistvu principi in vodila, ki jih člani zadrug spoštujejo in zaradi katerih

so zadrugo ustanovili. Zgodovina zadružnega gibanja dokazuje, da so se ideje zadružništva uresničevale in se še uresničujejo v naslednjih zadružnih načelih:

— načelo prostovoljnega ustanavljanja zadrug,

— načelo svobodnega vstopa in svobodnega izstopa iz zadrug in načelo istovetnosti, ki pomeni, da so člani zadrug hkrati osebe, ki z zadrugo na določen način sodelujejo tako, da z zadrugo sklepajo posle,

— načelo enakopravnosti in demokratičnosti,

— načelo skupnega delovanja, medsebojne pomoči in članske samouprave,

— načelo kulturne rasti, strokovnega usposabljanja članov in zadrugne kulture.

Vsa ta načela so enako pomembna in vsako bi pravzaprav zahtevalo posebno utemeljitev in posebno obravnavo, saj zadruga mora delovati tako, da jih čim bolj upošteva.

V tem času in v našem svetu je zaposlavljenost in nedomišljeno predvsem načelo zadrugne kultu-

re, zato samo o tem načelu nekaj besed.

Zadružna kultura spodbuja kulturne, ustvarjalne, mirne odnose med ljudmi, ki izvirajo iz solidarnosti in slonijo na sodelovanju in sožitju zadružnikov. Zadružna kultura izključuje iz medsebojnih odnosov individualizem in nizke nagone posameznikov po lasti in oblasti (požrešnost in napuh), ustvarja ravnotežje na socialnem in ekonomskem področju, med bogatimi in revnimi, med kapitalom in človekom, med mestom in vasjo ter med kmeti in delavci.

Najpomembnejši akt pri ustanovitvi zadrug so zadružna pravila. Kot sem že zapisal, prebiramo najrazličnejše osnutke in predloge teh pravil. Pomembno je, da v pravih zadrugah uredimo in določimo dejavnost zadrug, pogoje za članstvo, razloge, zaradi katerih je lahko član izključen iz zadrug, delež, ki ga mora vpisati vsak član, obveznosti članov glede sodelovanja z zadrugo, odgovornost članov za obveznosti zadrug, podlago za razporedi-

tev presežka (ristorna) in zastopanje zadrug v pravnem prometu. Osebnostno nisem navdušen, da so nekateri zadružni uradniki napisali predloge zadružnih pravil in da so jih kar razposlali po državi Sloveniji. Bojim se namreč, da bomo primer spet »uredili po šabloni«, ki smo jo nekritično sprejeli in ki bo veljala za vse. Iz ziv za zadružno organiziranost pa je prav v različnosti, ki jo v celoto povezujejo zadružna pravila. Ta različnost, ki izvira na primer iz oblike zadrug (splošne, specializirane), iz posebnosti okolja (krajevne skupnosti, občine, strnjena vasi in število kmetov), iz sedanje zadrugne organizacije (temeljne zadrugne organizacije, temeljne organizacije kooperantov) in iz zadrugne tradicije na določenem območju, bi morala biti določena in upoštevana v zadružnih pravilih. In še nekaj je, če bi zadružna pravila pisali ustanovitelji sami, bi v razpravi v iskrivi, vendar strpni in ustvarjalni izmenjavi misli ugotovili prave cilje, zaradi katerih zadrugo ustanavljajo, in dogovo-

čili bi se o zadružni kulturi, ki jo bodo v njihovi zadruzi gojili in spoštovali.

Zal smo to edinstveno priložnost zametali?

In kako je z zadružnim premoženjem?

Pragmatično lahko ugotovimo naslednje: kar je zadružno, je zadružno, kar je bilo zadružno, pa naj zadružno postane!

Zakon o zadrukah ureja udeležbo zadružnih organizacij in organizacij kooperantov pri lastninskem preoblikovanju podjetij živilske in živilsko-predelovalne industrije in vračanje zadružnega premoženja. O prvem primeru bi kazealo napisati kaj več, ko bo sprejel zakon o lastninjenju; drugi primer pa je aktualen že ta trenutek. Zadružnim organizacijam, organizacijam kooperantov in zadružnim zvezam se vrne premoženje, ki jim je bilo po 9. 5. 1945 brez nadomestila podržavljeno in preneseno na druge uporabnike. To premoženje se vrne v skladu s predpisi o denacionalizaciji, kar pomeni, da se sedanje zadrug v teh zadevah pojavljajo kot upravičenci. To je odgovorno delo in velika obveza! Prepričan sem, da bi se morali upravičenci v teh postopkih postaviti prav tako odločno, trmasto in vztrajno, kot če bi šlo za denacionalizacijo v njihovo osebnostno korist. Res sicer je, da tak način popravljanih krivic spada na področje tako imenovanega »revolucionarnega prava«, vendar priložnosti imamo in izkoristiti jo moramo. Največ težav bo z dokazovanjem. Verjetno bomo morali izbrskati vse pisne dokumente, mnogo pa lahko zve- mo od starih zadružnikov, tistih, ki se še spominjajo, kakšno premoženje so imele zadrug pred tridesetimi in več leti.

In kaj lahko pričakujemo od prenovljenega zadružništva?

Zadružno organizacijo, ki bo od vrha do tal, od zadrug do zadružnih zvez in državne zadružne zveze in v vseh zadružnih podjetjih spoštovala zadružna načela, ki bo upoštevala interese svojih članov in ki bo verjela v zadružno kulturo.

Milan KOREN

Tiha pojatev pri kravah

Tihe pojatev so za rejca velik problem. Žival, ki se tiho goni, prepozno pripustimo, s čimer se podaljša obdobje od poroda do ponovne brejosti. Zato jo tega ima rejec manj telet letno in tudi manj mleka, ker se podaljša obdobje pozne laktacije z manjšimi količinami mleka.

Tihe pojatev so najpogostejše v spomladanskih mesecih in v prvih dveh mesecih po porodu. Posebej pri starejših živalih se tiha pojatev neposredno po porodu pojavlja pogostejše kot pri mlajših živalih.

Goveja plemenica, ki se tiho goni, tiha spolni ciklus, manjkalo le močnejši zunanji znaki pojatev. Večkrat so šibki znaki pojatev: žival drži rep postrani, delčki sluzi so razmazani po repu in bokih, lastnik pa s površnim opazovanjem teh znakov ne opazi.

Tiho pojatev povzročajo:

— notranji faktorji: hormonske motnje, dedna nagnjenost, bolezni, ki jih spremlja bolečina;

— zunanji faktorji: pomanjkanje gibanja in svetlobe, visoke zunanje temperature, visoka vlažnost zraka, slabo opazovanje živali.

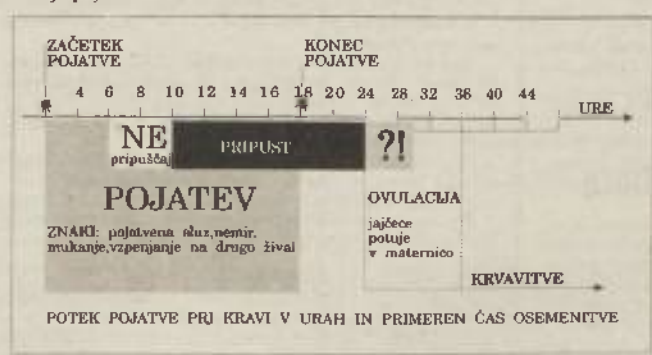
Pri boljših molznicah pride zaradi preobilnega krmjenja pred porodom do zmanjšane ješčnosti v prvi tretjini laktacije, kar privede do negativne bilance z energijo. Ta pa povzroči funkcionalne motnje jajčnikov, kar se kaže kot tihe pojatev.

Le-te povzročajo tudi pomanjkanje mikro- in makroelementov v organizmu: fosforja, magnezija, joda, kobalta, vitamina A in D. Zaradi tega je po-

trebno mikro- in makroelemente ter vitamine posebej v zimskem obdobju molznicam vsak dan dodajati v obliki kakovostnih mineralnih mešanic.

Živali, ki so nagnjene k tihim pojativam, je potrebno natančneje opazovati, tudi do trikrat dnevno in še posebej v poznih popoldanskih urah. Dobro bi bilo, da imajo živali, ki so nagnjene k tihim pojativam, možnost prostega gibanja.

Vsak lastnik si lahko opazovanje živali olajša z vodenjem pojativnega koledarja, v katerem si vsako pojatev zabeleži in potem predvidi datum naslednje pojatev.

Gospodarnost pridelave buč v Pomurju

V zadnjih letih se je v Pomurju pridelava buč razširila iz stiskanja buč za lastne potrebe do tržne pridelave svežega bučnega semena. Na večji tržni pridelavi je vplivala tudi večja zainteresiranost rejcev bučnega semena v olje (Slovenska Bistrica, Fram). Zato se kmetje ne uspejo vsega pridelka posušiti doma na soncu. Imajo kmetije v Pomurju malo kmetijskih površin, se v kolobarju vedno bolj uveljavljajo delovno intenzivne kulture, med katere spadajo

Ker se pridelava buč širi, nas je zanimalo, kakšna je gospodarnost v strojih ur na petih kmetijah. Na eni kmetiji je bila pridelava omejena na proizvodnjo semenskih buč na preostalih pa so pridelovali merkantilne buče, ki so jih prodali še vlažne.

TEHNOLOGIJA PRIDELAVE NA ANALIZIRANIH KMETIJAH

Tehnologija pridelave bučnega semena lahko razdelimo na dve skupini. Prva je skoraj tradicionalna. Buče oskrbujejo po starem načinu (kot za lastno porabo), spravilo pa je strojno, kar plača rejec, ročno je le okopavanje posevka.

Semensko pridelava buč na eni od kmetij spada v tradicionalno. Na drugi kmetiji je buče nekoliko bolj mehanizirane, kot je prikazano v analizi. Na tretji kmetiji je buče nekoliko bolj mehanizirane, kot je prikazano v analizi. Na četrti kmetiji je buče nekoliko bolj mehanizirane, kot je prikazano v analizi. Na peti kmetiji je buče nekoliko bolj mehanizirane, kot je prikazano v analizi.

Tabela 1: Primerjava različnih tehnologij pridelave buč, poraba stroja in velikost parcel na analiziranih kmetijah.

	Tradicionalna pridelava		Mehanizirana pridelava		Semenska pridelava
gnoj	gnoj		gnoj		gnoj
ročno	ročno		ročno		ročno
ročno	ročno		ročno		ročno
ročno	ročno		ročno		ročno
strojno	strojno		strojno		ročno
1. kmet	2. kmet	3. kmet	4. kmet	5. kmet	
339	239	132	110	2640	
0.45	0.4	1.5	0.5	0.3	

V sklopu dela tabele 1 je prikazan čas, ki je bil potreben za oskrbo pridelave in velikosti parcele. Površine so zelo majhne, razen na 5. kmetiji. Poraba delovnih ročnih ur na ha je po kmetijah različna. Na 1. kmetiji je bilo porabljenega zelo veliko število ročnih ur, kar je bilo na tej kmetiji pridelava buč za seme. Največ dela je bilo v sušenju in sortnem čiščenju. Največji vpliv na pridelavo bučnega semena imajo različne tehnologije, vendar so tudi znotraj iste tehnologije različne. Do take neenakosti je verjetno prišlo zaradi različnih obdelanih kmetij.

Primerjava ovrnodnotenja pridelave na kmetijah. Na 1. kmetiji je bilo porabljenega zelo veliko število ročnih ur, kar je bilo na tej kmetiji pridelava buč za seme. Največ dela je bilo v sušenju in sortnem čiščenju. Največji vpliv na pridelavo bučnega semena imajo različne tehnologije, vendar so tudi znotraj iste tehnologije različne. Do take neenakosti je verjetno prišlo zaradi različnih obdelanih kmetij.

Primerjava ovrnodnotenja pridelave na kmetijah. Na 1. kmetiji je bilo porabljenega zelo veliko število ročnih ur, kar je bilo na tej kmetiji pridelava buč za seme. Največ dela je bilo v sušenju in sortnem čiščenju. Največji vpliv na pridelavo bučnega semena imajo različne tehnologije, vendar so tudi znotraj iste tehnologije različne. Do take neenakosti je verjetno prišlo zaradi različnih obdelanih kmetij.

Primerjava ovrnodnotenja pridelave na kmetijah. Na 1. kmetiji je bilo porabljenega zelo veliko število ročnih ur, kar je bilo na tej kmetiji pridelava buč za seme. Največ dela je bilo v sušenju in sortnem čiščenju. Največji vpliv na pridelavo bučnega semena imajo različne tehnologije, vendar so tudi znotraj iste tehnologije različne. Do take neenakosti je verjetno prišlo zaradi različnih obdelanih kmetij.

Primerjava ovrnodnotenja pridelave na kmetijah. Na 1. kmetiji je bilo porabljenega zelo veliko število ročnih ur, kar je bilo na tej kmetiji pridelava buč za seme. Največ dela je bilo v sušenju in sortnem čiščenju. Največji vpliv na pridelavo bučnega semena imajo različne tehnologije, vendar so tudi znotraj iste tehnologije različne. Do take neenakosti je verjetno prišlo zaradi različnih obdelanih kmetij.

0.009 DEM/kg. Kmetje so uporabljali različne vrste traktorjev. Zato smo opravljene traktorske ure združili in jih ovrednotili, kot da bi delo opravljali s traktorjem moči 35 KW. V vrednost traktorske ure so

vsteli cena dela traktorja in stroški strojev (10.97 DEM/h). Vrednost bruto ure živega dela vključuje enako neto vrednost kot v družbenem kmetijstvu (1.81 DEM) in enak je tudi prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (0.45 DEM/uro). Ceno organskih gnojil, ceno traktorske ure in ceno ročnega dela smo povzeli po modelnih kalkulacijah, ki jih izdeluje Kmetijski inštitut Slovenije. Na kmetijah nismo zbirali podatka o indirektnih stroških, zato smo jih upoštevali enako na vseh kmetijah, in sicer 5 % od vseh direktnih stroškov. Rezultati izračunanih kalkulacij so prikazani v tabeli 2.

Tabela 2: Rezultati obračunskih kalkulacij na analiziranih kmetijah (v DEM/kg)

	Kmet 1	Kmet 2	Kmet 3	Kmet 4	Kmet 5
Seme	134.0	100.0	120.0	200.0	134.0
Gnojenje	241.1	690.6	413.2	519.7	307.9
Zaščitna sredstva	69.7	53.9	46.9	69.1	90.6
Traktor	362.0	362.0	307.1	504.6	559.4
Delo	766.9	540.7	298.6	248.8	5976.7
Drugi stroški	78.7	87.4	59.3	77.1	655.3
Skupni stroški	1652.4	1834.5	1245.1	1619.3	7723.9
Pridelek semena kg/ha	2000	3450	3400	3000	1000
Lastna cena	0.83	0.53	0.37	0.54	7.72

Kot smo že prej omenjali, je značilnost pridelave buč za olje visoka delovna intenzivnost, to pa se kaže v velikem deležu stroškov za delo. Ti deleži so pri merkantilni pridelavi od 15.4 % pa do 46.4 %. Pri semenski pridelavi pa predstavlja največji delež — kar 77 %. Naslednji pomembni skupini stroškov sta gnojenje in traktorsko delo. Stroški gnojenja se gibljejo od 14.6 % pa do 37.6 %. Stroški strojnega dela pa so med 19.7 % in 31.2 %.

Skupni stroški pri merkantilni pridelavi so med 1245 in 1834 DEM/ha, pri semenski pa 7723 DEM/ha. Razlika v pridelkih je bila velika: merkantilna pridelava od 2000 do 3450 kg/ha svežih bučnic, semenska pa 1000 kg/ha suhega prebranega semena. Stroški enega kilograma bučnic (lastna cena) se gibljejo pri merkantilni pridelavi med 0.37 in 0.83 DEM/kg, pri semenski pa 7.72 DEM/kg.

Izračunane lastne cene za en kilogram bučnega semena smo primerjali z odkupno ceno tega semena in tako dobili koeficient gospodarnosti, kar je prikazano v tabeli 3.

Tabela 3: Prikaz uspešnosti gospodarjenja na analiziranih kmetijah.

	Kmet 1	Kmet 2	Kmet 3	Kmet 4	Kmet 5
Lastna cena DEM/kg	0.83	0.53	0.37	0.54	7.72
Odkupna cena DEM/kg	0.56	0.56	0.56	0.56	6.75
Koeficient ekonomičnosti	0.67	1.06	1.51	1.04	0.87

Odkupna cena bučnega semena je bila različna, odvisno od tega, s katero zadrugo je kmet sodeloval. Za izračun koeficienta gospodarnosti smo vzeli plačilo merkantilne pridelave 20 SLT/kg svežega zrna, in to v novembru. To znaša 0.56 DEM/kg. Za semensko pridelavo buč so dobili plačano v mesecu januarju in to 270 SLT za kg suhega in prebranega semena, kar znaša 6.75 DEM za kg. Ko smo primerjali ugotovljene stroške in vrednost plačila, smo dobili koeficiente gospodarnosti. Pri merkantilni pridelavi imajo tri kmetije koeficiente gospodarnosti večje od 1, na prvi kmetiji pa je koeficient 0.67, kar pomeni, da je na tej kmetiji ugotovljenih več stroškov, kot so dobili za proizvodnjo. Ta kmetija je imela veliko porabljenega dela in majhen pridelek. Tudi za semensko pridelavo je bil koeficient ekonomičnosti manjši od ena. Za proizvodnjo so porabili zelo veliko ročnega dela, ki je vplivalo na velike izračunane stroške pridelave. Vendar je tudi ta kmetija dosegla soliden skupni prihodek, le da ni dobila plačano delo 2.26 DEM/uro ampak le 1.90 DEM/uro.

Ugotovili smo, da je bila gospodarnost proizvodnje na analiziranih kmetijah zelo različna. Vendar se je pri nižji porabi dela in materiala ter pri povprečnem solidnem pridelku obrestovala. Mnogi kmetje so del pridelka sami posušili doma in ga prodajali posušenega. Leti so vključili še več svojega ročnega dela in s tem dosegli dodatni dohodek. Vendar so bile te količine omejene zaradi zmogljivosti sušenja. Tako je ena od možnosti dodatnega zaslužka tudi sušenje zrnja, vendar moramo imeti sušilnico. V tem primeru lahko seme prodamo po višji ceni in vse leto.

Kmetijska svetovalna služba za Pomurje

Damjan JERIC, dipl. inž. kmet.

Turnišče Cene pujskov

Na sejnem pujskov v Turnišče so rejci minuli teden priprajali le 25 pujskov, starih od 7 do 10 tednov in težkih okoli 20 kilogramov. Tudi kupcev ni bilo, vzrok pa je bil verjetno slabo vreme. Lastnike je zamenjalo le 11 živali, za par pa je bilo potrebno odšteti od 8 do 12 tisoč tolarjev.

Obkroženi z domišljijo baroka, zakladi znanja in lepoto narave

Admont zakladnica znanja 2

Srečno pismo iz leta 1070

V samostanu v Admontu si lahko ogledate knjižnico, umetnostnozgodovinski muzej (tudi zakladnico in prefinjena dela samostanske šole vezenja) ter prirodoslovni muzej, ki so ga ustanovili že 1809. leta kot »kabinet naturalia«.

Knjižnica v beli in zlati barvi je bila dograđena leta 1776. leta 1787 jo je prenovil svetovno čudo dunajski arhitekt Josef Hueber. Je 70 metri dolžine, 14 metri široke in 11 metri višine (na sredini 14 metrov) ustvaril največjo knjižnico dvorano na svetu. Že same dvoranice (za obiskovalce je odprta) so izjemno iskati skrivna mesta, ki vodijo na balkone in v arhitekturni dosežek 18. stoletja, dodatno vrednost pa ji dajejo freske Bartolomeja Altmanna (med njimi skulpture Sodba, Pekel, Nehesa in Smrt).

Admontska knjižnica je zlati skrinjarski vzor, ki želijo videti in dotikati originalne kulturnozgodovinske materiale. Od 1400 letov je polovica iz srednjoveškega in renesančnega rokopisov, ki so prvotno tiskane, natisnjene pred 1. 1500. letom, od 18. do 10. stoletja pa nekaj manjših sestavkov (vključno in odlomkov starega ro-

kopisa (fragmentov). V 11. stoletju, med samostansko preobrazbo, so se obogatili za več kot 30

ta 1520, imajo 930 tovrstnih del. Stevilka bi bila še višja, vendar je moral samostan v letih od 1934

CLAUSTRUM SINE ARMARIO QUASI CASTRUM SINE ARMAMENTARIO. (Samostan brez knjižnice je kakor trdnjava brez orožarne).

rokopisov, iz 12. stoletja pa se je ohranilo kar 180 vezav, večina opremljenih s knjižno umetnostjo (okrasji). Rokopisi so skupaj z inkunabuli in prvotiski (do konca leta 1520) preneseni v posebno sobo. Shranjenih imajo 530 večstranih inkunabul, skupno s prvotiski, ki so nastali do le-

do 1937 zaradi težkega gospodarskega položaja poleg drugih umetnin prodati tudi nekaj rokopisov. Na prvem mestu med vsemi shranjenimi deli je veliko svetopisno iz leta 1070; drugo najpomembnejše delo je Evangelij, ki ga krasi bogat »knjižni nakit«

Perchtolza iz 11. stoletja (zlata barva na purpurni svili).

Zaradi dobro organiziranih pogojev za rokopisce in njihovo delo je postal samostan v 12. stoletju središče, hkrati pa je bila to tudi osnova za ustanovitev znamenite šole pisanja in risanja. Poleg liturgičnih del so pisali tudi »uporabna« delo o samostanskem vsakdanu, novo in staro teološko literaturo (tudi antične klasike kot sta Cicero in Seneca), pa tudi zgodovino samostana in pokrajine. Mnogi niso bili le prepisovalci, ampak tudi avtorji, kot na primer opat Irmberg (12. stoletje), ki je zapustil številne komentarje. Konec 13. in v začetku 14. stoletja so najbolj znamenita dela opata Engelberta, ki je zapustil čez 40 znanstvenih in zgodovinskih traktatov. Sto let kasneje se pojavi tehnika usnjereza, šele nato lahko postavljajo knjige na police in knjižnica je dobila tudi estetsko podobo. S tiskanjem knjig se je knjižnica samo v 16. stoletju obogatila za 3000 tiskovin.

Admont je vsekakor vredno obiskati, pa če ne zaradi samostanskih dragocenosti, edinstvene knjižnice z značilnimi baročnimi skulpturami in freskami, pa vsaj zaradi čudovite pokrajine.

BERNARDA B. PEČEK

Forum kulturnega foruma

Kljuka, osem oskarjev in Bernadijev striček

Zdaj ga vidiš, zdaj ga ne vidiš

V drugem razredu osnovne šole sem sošolki Zdenki izgubil knjigo o Petru Panu. Vem, kako je izgubila, bilo je na pravljčni način, vendar se temu nič ne čudim. Danes toliko manj, ker sem pred kratkim v skoraj prazni soboški kinodvorani gledal film z naslovom Kljuka, ki je posnet po navdihu, spočetem ob branju Petra Pana. Sošolke Zdenke na kinopredstavi ni bilo. Škoda, ker bi ji ob pomoči filma lahko še enkrat izrekel opravičilo. Tako se namreč to dogaja, če ima človek opravka s pravljčnim svetom. Peter Pan je pravljica. Za te pa je znano, da v njih stvari in ljudje preprosto izginevajo — in se pojavljajo na drugem kraju in v drugem času.

Kdor je gledal film Kljuka, ta razume!

Kdor ga ni, je zamudil več, kot bi si, ne glede na leta in številno videofilmo, ki jim ima doma, smel privoščiti.

Znana je samo žrtve

Naslov filma, po katerem naj bi spoznali, »kako prepričljiva zmora biti učna ura zgodovine — za provokativnost so poskrbeli dejstva, za izvedbo pa prgišče zvezd«, kakor piše v reklamnem letaku zanj, je JFK.

J za John, F za Fitzgerald, K za Kennedy. Atentat na tega ameriškega predsednika je tisto novembrsko jutro leta 1963 dvignil svet. In Bernadijevega strička v naši ulici, za katerega sem mislil, da se ne zanima za nič na svetu, pa je tisto mrzlo jutro v temi prišel trkat na naše okno, da bi nas prebudil in povedal, kaj se je zgodilo v Teksasu.

Uradno verzijo dogodkov poznamo tako rekoč na pamet. Zbrkljali so jo na osnovi poročila tako imenovane Warrenove komisije: Lee Harvey Oswald je bil komunist in rusofil — v potrditev te teze so priobčevali njegovo fotografijo, na kateri drži v eni roki karabinko, v drugi pa časopis, natisnjen v cirilici, ki pa sploh ni bil ruski, marveč beograjska Politika. Oswald se je tisti dan, ko se je po Dallasu vozil ameriški predsednik, povzpel v gornje nadstropje skladišča knjig ob cesti, po kateri je pripeljala kolona vozil s predsednikom v odprti limuzini. Ustrelil je predsednika, odšel v stanovanje, si premislil in na ulici ustrelil policista Tippita. Vse, kot kaže, samo zato, da bi ga lahko ujeli in da bi Jack Ruby lahko ustrelil njega.

Režiser in scenarist Oliver Stone, ki je za film dobil osem oskarjev, je prepričan, da ni tako. Le kaj bi rekel o filmu, ki bo v soboški kinodvorani na sporedu v četrtek, 28. maja, ob 18. uri, v petek, 29. maja, in v soboto, 30. maja ob 20. uri, ter v nedeljo, 31. maja ob 18. uri, Bernadijev striček?

STEFAN SMEJ

kulturni koledar • kulturni koledar

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA: V pokrajinskem muzeju sta na ogled stalna zbirka in stalna likovna razstava.

LENDAVA: V grajskih prostorih je odprta stalna razstava slik in kipov dosedanjih mednarodnih likovnih kolonij. Na ogled je tudi spominska soba (györgya Zale).

LENDAVA: V galeriji v gradu razstavljajo člani društva šaleških likovnih umetnikov. Razstava bo odprta do 30. maja.

MURSKA SOBOTA: V prostorih študijskega oddelka Pokrajinske in študijske knjižnice je na ogled razstava Mihal Bakoš in njegov delež med prekmurskimi protestanti (ob 250-letnici rojstva). Razstava bo odprta do 20. junija.

LJUTOMER: V galeriji Antea Trstenjaka so razstavljena dela učencev, ki so bili v likovni koloniji Ex tempore. Razstava bo odprta do 18. junija.

RADENCI: V razstavnem salonu hotela Radin razstavlja slikarka Veronika Rakuš s Ptujске Gore. Razstava bo odprta do 31. maja.

PRIREDITVE

RADENCI: V petek, 29. maja, ob 19. uri bo v kongresni dvorani hotela Radin začetek 12. mednarodnega maratona treh src. Nastopili bodo: plesna skupina Stil iz Maribora, mešani pevski zbor Radenske, folklorne skupine iz

Avstrije, tamburaši iz Črešnjevec in drugi.

RADENCI: V soboto, 30. maja, od 10. ure bo pester kulturni program, na katerem bodo nastopile ritmične skupine, mažoretke in folklorne skupine. Ob 15. uri bo štart maratona.

KNJIŽNICE

MURSKA SOBOTA: Vsi oddelki Pokrajinske in študijske knjižnice so odprti vsak dan od 8. do 18. ure, ob sobotah pa od 8. do 12. ure.

GORNJA RADGONA: Matična knjižnica je odprta vsak dan, razen torka od 8. do 18. ure.

LENDAVA: Knjižnica je odprta v ponedeljek, sredo in petek od 10. do 18. ure, čitalnica pa v ponedeljek, sredo in petek od 7. do 18. ure, v torek in četrtek od 7. do 18. ure, v soboto pa od 8. do 12. ure.

LJUTOMER: Knjižnica je odprta v ponedeljek, sredo in četrtek od 8. do 17. ure, ob torkih in petkih pa od 8. do 15. ure. Vsak ponedeljek ob 16. uri so pravljčne ure za otroke.

USPEŠNICE

V knjigarni Dobra knjiga vam za ta teden priporočajo: Stanko Renčelj: DOMAČE DOBROTE — DOMISELNO IN VABLJIVO, Kmečki glas.

Doug Henderson: RAZISKOVALEC LEDENE DOBE, Mladinska knjiga Peter Krečič: JOŽE PLEČNIK, Državna založba Slovenije.

Napoved kulturnega dogodka... Verženci se ne dajo

Verženski župnik še ni otrepan nad pametnim očetom Rihtarjem, ko mu je s svojim prijateljem, kako spraviti travo iz vovnika, v lanskem letu med cerkveni zvonik, že mu bila ponovno grozi, da bo spravl cerkveno faro nazaj v klanec, saj Verženci tako ali tako ne premalo skrbijo. Oč Rihtar se za župnikove grožnje kaj malo zmeni in raje pripravi korale za kozarcem v Bobnarju. Verženci s svojim vozom prepeljejo v njegovo pisarno in mu povedo, da celo v mlekarni ni, da je nova oblast ob dolotki i novih občin pozabila na pametne Veržence in jih skuša priključiti k občini Krišto. Oč Rihtar, ki ni niti mrtev, se po časi predrami in kome, ki mu jo je povzročilo pokvarjeno Bobnarjevo vino. Na pol spetega v njegovi pisarni Bahirov Tunek, katere je sosedov gosak pojedel na vrhu vso solato. Verženci nesramnega gosaka, pri čem jih zmoti kot ponavadi, Tunekova, ki dopoveduje Tuneku in Rihtarju, da bo s tem procesom med Verženci prišlo še do več preprirov, kot so se pojavili

ob sedanjih komasaciji. Oč Rihtar trmasto vztraja, da pravica mora biti in gosaka je potrebno soditi. To tudi storijo in ga namesto na smrt obsodijo na utopitev v starem studencu. Pri tem početju jih zmotijo kručici, ki napadejo Verže. Oč Rihtar se z verženskimi čehaki komaj branijo, zato na pomoč pozovejo evropske opazovalce. Ti se znajdejo med Verženci kot na Balkanu, kjer je težko razsoditi, katera stran je hujša. Rihtarjeva ostra beseda brez evropskih opazovalcev uspe ustaviti boje in evropski opazovalci zahtevajo podpis mirovnega sporazuma med vsemi nasprotujočimi si stranmi v Veržeju. Na pomoč pozovejo tudi upokojenega generala JA Andrijo Rašeto in maršala Josipa Broza.

Vse to bi skoraj bilo res, če ne bi šlo za dramsko uprizoritev verženskih zgodb, katere Verženci uprizarjajo ob svojem krajevnem prazniku, osrednji prireditvi v MESECU NARČIS, ki bo 31. 5. 1992 ob 14. uri na Trgu Slavka Osterca v Veržeju. Na tej prireditvi ne bo manjkalo smeha in zabave, vsaka podobnost z današnjimi norim svetom pa je zgolj naključje.

Janez FERENC

... in še enega Razpis za Novi Rock '92

Radio Student razpisuje na celotni prireditvi, ki bo v začetku septembra letos v Ljubljani in v drugih krajih. Na tečajevski prijavijo skupine, ki so iz Slovenije in iz tujine. Novi Rock '92 se niso nastopili in s tečajev natečaja ne bodo nastopili. Prijava naj

— podatke o izvajalcih, nastopih, smenjenih ipd., — priložena besedila in fotografija so dobrodošli, ne pa nujni.

O izbranih kandidatih odda komisija, ki jo določi organizator. Prijave pošljite do 10. junija '92 na naslov:

Radio Student
Rožna Dolina, blok 8,
61000 Ljubljana
(za Novi Rock)

Za plesalce

Zveza Kulturnih organizacij Slovenije je razpisala naokrog 15. junija letos v Ljubljani in v drugih krajih. Na tečajevski prijavijo skupine, ki so iz Slovenije in iz tujine. Novi Rock '92 se niso nastopili in s tečajev natečaja ne bodo nastopili. Prijava naj

micanja med ljudmi, vedno pa je bil tudi telesni diskurz z okoljem. Če tudi vi upate, da je to to, da vas to zanima, kličite katehniko dan v tednu od 8.00 do 14.00 po tel. številka (061) 151-028 ali 217-860. S. Sm.

Ob jubileju Ferda Godine

V sredo dvajsetega maja so v prostorih društva slovenskih pisateljev pred zbrane novinarje in prijatelje literature sedli znani književni ustvarjalci Ferdo Godina, urednik Pomurske založbe Jože Ternar, urednik Državne založbe Slovenije Kajetan Kovič ter igralec Polde Bibič. Sedli so za mizo, na katero je bil postavljen šopek še ne povsem razcvetelih belih tulpih, morda prinesenih iz Prekmurja, povod za opisovani dogodek pa je bil izid para Godinovi knjigi, ki sta ugledali luč sveta ob sodelovanju Pomurske založbe in Državne založbe Slovenije. Izid omenjenih knjig je povezan z bližajočim se avtorjevim jubilejem, pisatelj bo namreč kmalu praznoval osemdeseti rojstni dan, izdani knjigi pa sta bele tulpike, Godinova prva knjiga, in Glas samotne ptice, ki je njegovo najnovejšo delo. Pričujoči knjigi sta največ, kar se je v danih razmerah dalo potegniti iz ideje o izdaji pisateljevih izbranih del, a z rezultatom so vendarle zadovoljni, tako avtor kot založbi.

Prva knjiga iz paketa Bele tulpike je bila napisana že pred pol stoletja, sedanja izdaja pa je že njena šesta pot med bralce. Gre za lirčno zgodbo o prepovedani ljubezni med mladim župnikom in židovskim dekletom, o hrepenjenju, ki mu je tako težko zadostiti, ki je junaku težko utrgati belo rožo sredi močvirja. Knjigi je dodan slovarček narečnih izrazov, kajti avtor na nekaterih mestih svoj jezik obogati s prekmurskimi besedami. Drugo predstavljeno delo je Glas samotne ptice, pripoved iz povojnega življenja, zgodba o razlaščeni in o njihovih razlaševalcih, o odnosih med ljudmi na vasi in o ljubezenski zvezi med otrokoma sprtih družin, ki njuni zvezi nasprotujeta. Nekakšna prekmurska Romeo in Julija torej, ki je, tako kot vsa Godinova dela, toplotno prežeta z zavezavnostjo rodni pokrajini ob Muri. Glas samotne ptice je že štirindvajseta avtorjeva knjiga, kar je vsekakor spoštovanja vredna številka.

Polde Bibič je predstavitev obogatil z branjem odlomkov iz obeh knjig, kar je opravil na svoj značilen način, svoje pa sta dodala tudi navzoča urednika, ki sta že od svojih mladih dni zvesta Godinova bralca. Gospod Ternar je posebej opozoril na občuteno izrisan motiv matere v Belih tulpih, pa tudi gospod Kovič ni skopalil z naklonjenostjo. Po nekaj vprašanih radovednih novinarjev je povzel besedo avtor, ki je pohvalil tudi okusno likovno opremo knjige (delo Julijana Miklavčiča) ter se vljudno zahvalil vsem navzočim. Nato se je šopek tulpih preselil v sosednji prostor, kjer je na zbrane čakalo krepčilo, in tako se je to srečanje s Ferdom Godino, ki ga je vseskozi prevevalo slovesno ozračje, prevесilo v svoj družabni del.

D. Š.

Endre Gönter razstavlja v Pečuju

Pomurski slikar Endre Gönter je pred nedavnim razstavljal v galeriji kulturnega centra v Pečuju na Madžarskem. To staro mesto je glavno mesto pokrajine Baranja, v njem je dokaj dobro razvita kulturna dejavnost, delujo pa tudi nekaj narodnostnih

društev, predvsem hrvaških. Gönterjeva razstava je vzbudila med tankakajsnimi likovniki in obiskovalci veliko zanimanja in naj bi bila tudi začetek tesnejšega sodelovanja slikarjev iz Pomurja iz Baranje.

JD

Pripravljajo se na pomembno obletnico

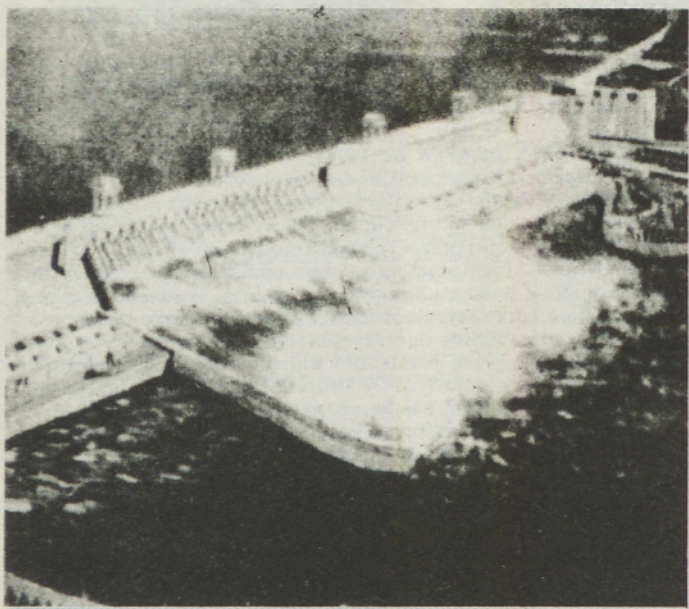
Brošura o srednjeveški Lendavi

Komisija, ki deluje pri občinskem izvršnem svetu v Lendavi, katere naloga je pripraviti praznovanje 800-letnice Lendave, se je že večkrat sestala in določila okvirje praznovanja. Na zadnji seji pa so sklenili, da bodo izdali brošuro o srednjeveškem obdobju Lendave. Brošuro naj bi s skupnimi močmi izdala Pokrajinski arhiv iz Maribora in arhiv Zalske županije na Madžarskem. Poleg tega naj bi pripravili tudi razstavo dokumentov iz tedanje obdobja. Občinska vlada bo kmalu sprejela tudi finančni načrt za praznovanje, tako da se bodo lahko v grobem dogovorili, kako naj bi potekalo praznova-

nje in kdo bi pri tem sodeloval. Zvedeli smo, da bo jeseni v Lendavi simpozij, na katerem bodo o srednjeveškem obdobju mesta govorili trije slovenski in trije madžarski zgodovinarji. Iz njihovih del pa bodo izdali posebno knjigo, ki bo dostopna širšemu krogu ljudi. V pripravo na praznovanje bodo pritegnili domala vse Lendavske institucije od turističnega društva, gostinstva do šol. Razpisali bodo natečaj, za najbolj urejeno vas, za najbolj urejeno vinko klet in natečaj za izdelavo najbolj izvirnih spomin-kov. Veliko materiala o srednjeveški zgodovini Lendave je že v obdelavi.

JD

Največja na svetu

Kitajci se pripravljajo na gradnjo največje hidrocentrale na svetu. Zgradili jo bodo na tretji najdaljši reki na svetu, na 5980 kilometrov dolgem Jangtsekiangu. Zaradi super jezua bo poplavljenih 140 mest, 4560 vasi, 380 tovarn, 976 kilometrov cest in več kot 24 tisoč hektarov obdelovalne zemlje. Preselili bodo 1,2 milijona ljudi, hidrocentrale pa naj bi proizvedla 17,68 milijona kilovatov in bo torej največja na svetu. Na posnetku je maketa tega giganta.

Rabljeva beležnica na dražbi

Rabelj je bil temeljit. K obešanju je prinašal s sabo svojo lastno vrh. Vrh tega si je zapisoval imena, starost, velikost in težo vseh, ki jim je pomagal na oni svet. Zapisal si je tudi, kako globoko je padel obešenec, potem ko mu je spodmaknil stol, na katerem je stal. Takšna skrbnost Alberta Pierreponta, ki je bil do leta 1956 vrhovni rabelj Velike Britanije in ki je opravil več kot sto eksekucij, je sodila k družinski tradiciji.

Že njegov oče in stric sta bila rablja. Mrtvaško beležnico bodo skupaj z njegovo masko iz mavca z več kot sto napravami za mučenje in usmrtitev 29. maja prodali v londonski dražbeni hiši Christie.

Ocenili so jo na 20.000 do 30.000 funtov.

Grob majevskega vladarja

Skupina ameriških arheologov je odkrila v Hondurasu pod trimetrskim kupom ruševin 1400 let star grob, v katerem naj bi bil pokopan eden od vladarjev Majev. Na podlagi položaja grobnice, desetih obrednih posod, razvrš-

čenih okoli oltarja, na katerega so položeni zemeljski ostanki vladarja, in velike količine predmetov iz žada in školjki arheologi sklepajo, da so našli grob enega od štirih kraljev, ki so v šestem stoletju vladali v bližnjem mestu

Copan. Potrebno bodo mesecev, da bodo uredili vhod v grobnico, prebrali hieroglife in ugotovili ime pokopanega vladarja.

Potovanje mačka

Bertrand in maček Mimine sta spet skupaj. V dveh letih je Mimine prepotoval 425 kilometrov dolgo pot med krajema Lille in Tournear v Franciji iz zamere, ker ga gospodarji niso vzeli s seboj, ko so se preselili.

Mozart na pošti graškega kolodvora

Graški poštarji na glavnem kolodvoru imajo svojevrstno maskoto. Živo maskoto, kar je pravzaprav redkost. Imajo namreč udomačeno miško, ki so jo krstili za Mozarta in zanj marljivo skrbijo. Mozarta so našli v poštnem nabiralniku, kako dobro ga negujejo, pove naslednji podatek: ko so ga našli je tehtal 17, zdaj pa že 55 gramov. Devetnajst poštarjev pošte na glavnem graškem kolodvoru neguje Mozarta, vsak ga malo poboža, prinesejo mu priboljške. Mozart jim ljubezen vrača.

Poceni izsledki

Ameriško ministrstvo za energetiko je za letno plačo skupaj s stroški atomskega fizika kupilo znanstvene izsledke 116-člane skupine znanstvenikov skupaj z raziskovalnimi napravami na moskovskem inštitutu Kurčatova. Ta ustanova velja za vodilno na področju fizikalnih raziskav: prizadeva si, da bi nastajanje energije na Soncu posneli na Zemlji. Pogodbo so sklenili za zdaj le za eno leto, Američani pa zanj plačali 90.000 dolarjev. Ameriški in ruski znanstveniki naj bi sodelovali predvsem pri poskusih zlivanja atomskih jeder plutonija. Za Američane je zlasti vabljiv reaktor Tokamak (T-10), ki velja za močnejšo napravo za segrevanje plazme.

MINI HUMORESKA

Huliganska zgodba

V našem parku so postavili ptičnico. Nekaj huligan jo je podrl z enim samim udarcem. Kakšna moč rok! Kakšna nemoč in beda v glavi!

Borivoj Repe

Svet v obliki čebule

Ko je znameniti kartograf Martin Waldseemuler na podobo zemeljske krogle vnesel pojem Novi svet za oznako kopnega na daljnem zahodu, ni uporabil imena Kristofa Kolumba, ki je to kopno odkril, ampak ime Ameriga Vespuccija. Na ustreznih del globusa, ki ga je izdelal leta 1507, je zapisal »America«. In zares je Vespucci prvi pomorščak, ki je spoznal, da je pred njim na obzorju doslej neznana celina, ne pa del In-

dije, kot je to domneval Kolumb. Ta »krstni« list Amerike je bil natisnjen v humanističnem središču Saint Die v Lotaringiji in danes sta od njega ohranjena samo še dva primerka. Enega hranijo na minnesotski univerzi, drugi pa je po odiseji po Nemčiji, Rusiji in Ameriki pred enim letom in pol v zakladnici bavarske državne knjižnice v Münchnu.

Dokument, je eden najpomembnejših za zgodovino Amerike, je zdaj v središču razstave ki jo je bavarska knjižnica priredila v počastitev 500. letnice Kolumbovega odkritja. Pisano obarvani zemljevidi kažejo predkolumbijsko podobo zemeljske krogle, svet v obliki čebule. Obrisi celin počasi dobivajo natančne oblike. Vsekakor pa obstaja skrivnost, kje kartograf leta 1507 bo dobil podatke o obrisih vzhodne obale Amerike, ki jih je razmeroma dobro narisal. Podlaga za njegove zemljevide so bile verjetno morske karte tistega časa, na katere so navigatorji vrisovali svoja odkritja.

Balkan ekspres (2.)

Potem se je vlak ustavil, bila je češka meja. V tistih časih je bilo kaj nevarno prečkati meje socialističnih držav, še posebno, če se ti je na nosu videlo na razdaljo stotih metrov, da si agent Cie.

Se nismo dobro stali, kolesa so še škripala, ko so vstopili agenti v civilu, cariniki in policisti. Moški s kumino, se je potuhnil, verjetno je dovolj dobro poznal takšne mejne prehode, vsi ostali smo otrpili, saj je iz vstopajen izžarevala neprikrita grožnja. Dama je skušala s svojo dunajsko omiko pokazati, da ni kriva, dekleti sta uporabili ves svoj vermonski šarm in nedolžnost, Američan pa se je skušal izmazati z videzom mladega poslovnega. Sam sem si nadel videz nezainteresiranosti.

Niti spodrsiljaji pri vstopu niso mogli izbiti nasmeška naših otrplih obrazov, možje so se dobro lovili, saj je bil tak dren, da niso imeli kam pasti.

Ohrnili so se naravnost na mladeniča od Cie in ga povabili, da jim sledi. Tako prijazen povabilu pa se seveda ni mogel upirati.

Takoj po odhodu, za nas ostale se namreč niso niti zmenili, se je mož s kumino prenehal pretvarjati, da spi, očito se je precej streznil. Ponovno je nagovoril hobo z dunajsko šolo, da vse tisto, kar ji je po-

vedal, še vedno drži, da njega takšne rogovileži že ne bi mogli prestrašiti, da bi jim on že pokazal. Dama se je odločila za popolno ignoriranje, dvignila je nos in gledala naravnost predse, niti najmanj ni pokazala, da sploh zaznava pijanca ob sebi.

Vstopila je mlada Vietnamka in se hotela uvesti na prazno mesto agenta Cie. (Ki je medtem verjetno že prestopil h KGB. Saj je tako in tako najbolj varno biti dvojni agent, seveda dokler se eni ali drugi strani ne zazdi primerno, da te z vsemi častmi ustrelijo.) Kar predstavljal sem si ga ob nekem prihodnjem srečanju, ko se mu bo na trideset metrov videlo, da dela za KGB.

Vietnamci pri umetniškem drsanju ne pomenijo veliko, to sem spoznal, ko sem dobil v naročje osebo, iz katere sta žareli orientalska senzualnost in erotika. Vseeno sem jo moral spustiti. Potem sem z Američankama navezal razgovor in jima pojasnil, da na rdečem vzhodu za hoga nikarte ne kaže javno, da delate za Cie.

Zatrjevali sta, da sta študentki turistki in da želita videti vsaj del sveta. Potem smo prijetno kramljali o vseh prednostih demokracije, kokakole, supermarketov, dolarjev, čekov travelers, silikonskih prsi z lastnimi (recikriranimi) odpad-

ki hranjene perutnine in o mi dobrotami kapitalizma.

Nasproti temu sem jim ko ponudil le hite razne dolga zašiševanja, prazne govine in spretno govornico, ki prepričujejo mnostvo, da je redna prehrana dolga naravnost s katero kapitalisti razpore delovne množice in razpore hovo revolucionarno zmago. Dekleti sta zadržljivo gledala iz Prage naravnost na severu, in sicer prišli do koli že. Sam sem mislil, da na severozahodni strani Dnepr deželi, kjer tečejo reke mleko. Neznansko rad bi ma ponudil za vodnika, ki pomagal spoznati vse prednosti socializma, kar pa saj ni možno.

Kuminovec je medtem povedoval: »Grem v jaz, na Dunaj, delam na Pragi za Jugofirmo, nato drobnarije, jih nato prodam Pragi. Živim v Pragi kot bog, ženske skavtje obkrožajo ne kot okoli pasu, kaj pa ne okoli sultana, za takšno galico, kot si ti, se seveda bi. Vseeno pa bi ti j... Dama — baba je kratko trpete, trikrat predse, v prazno in prazno odprla ust vse do praznega glavnega kolodvora. (Nadaljevanje pri Borivoj Repe)

ZVEZDE VAM MEŽIKAJO

OVEN

Ona: Izlet v neznano ti bo odprl neslutene možnosti v ljubezenskem življenju. Obeta se ti teden, poln neobičajnih, toda prijetnih presenečenj. Nasproh bo vse skupaj na prvi pogled povsem nora zadeva, toda pomembno je uživati.

On: Tako kot vedno ti bo tudi tokrat uspelo najti kompromis med poslovnostjo in ljubeznijo. Ostali se bodo sicer čudili, kako to sploh uspeva, ti pa si boš mislil svoje in se še naprej prav imenito zabaval.

Ona: Sicer si boš prizadevala slediti dobremu nasvetu, a boš že po prvih težavah vse skupaj enostavno pustila. Ali ne bi bilo boljše, če bi imela malo več potrpljenja in bi bila zadovoljna tudi z majhnim uspehom?

On: Potreboval boš veliko samozavesti in notranjega miru, saj se ti je v zadnjem času nabralo kar precej zapletenih problemov. Toda nikar se ne predaj, saj boš iz kopice dela potegnil tudi nekaj prav prijetnega.

Ona: Nekaj novici sicer sprva ne boš verjela, nato pa jo boš z navdušenjem sporočila dalje. Vendar pa se lahko kaj hitro zgodi, da ti bo nekdo zaradi tega postal nekoliko nevoščljiv in ti bo poskušal nagajati.

On: Doživel boš precejšen poslovni šok, vendar pa ni nobene razloga za panično obnašanje. Položaj se bo prejel ali slej umiril. Povsem drugače pa bo na poslovnem področju, kjer se ti obeta prava pravcata avantura.

Ona: Zaupala se boš človeku, ki ti je nekoč že pomagal. Vendar pa so se časi od takrat temeljito spremenili, takšna pa bo tudi njegova reakcija. Potrebno se bo odločiti, ali pa odnehati za vedno.

On: Čeprav se ti bo od začetka doždevalo, da si zašel v popolnoma slepo ulico, pa se bo kmalu pokazalo, da ni tako. Glede poslovne strategije, za katero si se odločil, pa še ne bo kakšnih večjih rezultatov.

LEV

Ona: Prihaja dokaj kritično obdobje za sklepanje novih kombinacij, zato se raje potuhi in počakaj, da ponovno posije tvoje »sonce«. Nekdo te že dalj časa opazuje in se pripravlja na odločilen korak.

On: Videl boš, da se stvari razpletajo kar same od sebe, torej so bile tvoje skrbni popolnoma odveč. Poslovni partner ti bo predlagal poglobljeno sodelovanje, tebi pa preostane presoja, ali se ti bo to tudi splačalo.

Ona: Če se ne boš začela brzditi, se lahko tvoji odnosi s partnerjem preveč zapletejo. Z ljubosumnostjo ne boš dosegla prav ničesar, zato raje poskusi s kakšno izvirnejšo taktiko.

On: Še vedno ti ne bo uspelo odkriti nasprotinikove slabe točke, vendar nikar ne obupaj. Z resnim pristopom si boš zagotovil obilo občudovalcev, tako v poslovnem svetu kot tudi med prijatelji. Ozri se okoli sebe — nekdo te opazuje!

Ona: Vate se bo naselil občutek, da te nekdo stalno zasleduje. Pusti se mu ujeti, pa ga boš ujela tudi sama. Konec tedna boš preživela daleč od vsakodnevnih tegob, ki so ti že dodobra zagrenile marsikatero priložnost.

On: Poslovni uspeh ti bo prekrizal sicer dobre načrte v ljubezni. Je že tako, da ti je pomembna predvsem ekonomska varnost, za drugo pa si mnenja, da boš že še poskrbel. Pazi, da te ne bo preveč zaneslo...

Ona: Čeprav si morebiti ne želiš korenitih sprememb, pa se boš vendarle morala prilagoditi novonastali odnosom v partnerjevi družbi. Vse skupaj bo videti precej lahkomišno, vendar prvi pogled presneto vara.

On: Le zakaj se žrtvuješ za stvari, ki so že vnaprej izgubljene. Nekdo ti bo povedal nadvse presenetljivo novico, ki te bo zelo prizadela. In popazi malo na svoje poslovne zadeve, saj je položaj zelo nestabilen.

STRELEC

Ona: Res je, da je tvoj trenutni položaj še kar ugoden, vendar ti prav nič ne zagotavlja stabilne prihodnosti. Potrebno se bo vrniti na prvotno življenje.

On: Prišel si tako daleč, da se nima smisla obratiti nazaj na staro življenje. Bila bi resnična škoda, da bi ti sedaj padlo v vodo. Glede ljubezni se posveti raje enemu temu, toda temu pošteno.

Ona: Uspelo ti bo izpeljati nekaj, kar imaš že dolgo načrtovano, pri tem pa boš prišla navzkriž s sodelavci, ki so načrtovali povsem podobnega. Nikar se ne pusti zmešati, ampak raje poskusi smetano, dokler je je še kaj.

On: Zagrizeno se boš lotil nekega dela, s katerim se nimaš doslej zavidljive rezultate. Vprašanje pa je, ali je seveda pravi trenutek... Ob napačni odločitvi se ti bo vsa skupaj tako maskevalo.

Ona: Poležavanje s prijateljicami se bo sprevrglo v pravo bavo in kaj hitro se boš zavedla, da si sliši nekoli. Zjutraj pa bo prostor ob tebi bel in prazen.

On: Kmalu boš stopil za več korakov po poti, ki te vodi do pemu poslovnemu uspehu. Tvoja večja uveljavitev bo posledica trdega dela, seveda pa ne smeš zanemariti tudi prijeteljev!

Ona: Čeprav boš v začetku nasprotovala plemeniti načrt, boš na koncu vendarle sprejela z usodo. Ta si sliši nekoli mračna — iz vsega skupaj boš izvela veliko več, kot si misliš.

On: Nikar se ne zaletavaj z glavo v zid, ampak se posveti kakšno primernejšo rešitev. Teh je sicer veliko in volje ti bo kaj hitro uspelo. Popazi malo na zdravje in tvoja boljša stran.

BIK

DVOJČEK

RAK

DEVICA

TEHTNICA

SKORPIJON

Skrivnost vaših dlani

Sifra:
Zanimanje

Na poklicnem področju ste sledili intuiciji, zato boste uspeli. Uspešna kariera bo trajala vse do 50. leta starosti. Sposobni ste za planirane poslovne poteze, ko jih razumsko obvladate, pa čeprav niste prevelik entuziast. Znašli se boste v poslovnem svetu, hazardirali boste in špekulirali. Vaš spremljevalec je tudi riziko.

5. Posebnosti

Umetnost vam ni tuja, kaj večjega ni za pričakovati. Vse izdelate do potankosti, če ste šef, ste preveč drobnjarski in nikoli zadovoljni.

6. Nasvet

Dvojnosti v sebi še niste razrešili. Ta bo sicer vaša večna spremljevalka, kar je dobro, pa tudi slabo.

Šifra:
Neptun

1. Duhovne in moralne lastnosti

V vašem osebnem kartonu bi pisalo: oseba je zanesljiva, ravna

premišljeno, ima smisel za delo, je dokaj konvencionalna, teži k iskrenosti resnice in je v odnosu do ljudi poštena. Zdrav razum pogosto zamenja prava divja domišljija.

2. Zdravje

Vaše življenje ima svoj naraven tok. Živeli boste dlje kot nekateri vaši znanci in prijatelji. V mladosti ste nekaj časa boleli za nevarnimi boleznimi, potem ste ponovno pridobili svojo vitalnost. Pred vami pa je obdobje slabšega počutja, ki pa ga boste prebrodili. Najverjetneje vam godi življenje na podeželju.

3. Ljubezen, zveze in zakon, otroci

Svojemu srcu ne prizanašate. Je preveč nemirno. V ljubezni ste pogosto razočarani, obremenjujete si tudi srce in škodujete jetrom. Po 40. letu si boste zaželeli dom in družino, tedaj se boste najverjetneje zares poročili.

4. Kariera, življenjsko delo in poklicna uspešnost

Ste precej sentimentalni, kar je lahko ovira za vaše poklicno uveljavljanje. Dokazovali se boste na dveh področjih, kljub prehodnim oviram in težavam. Obstaja tudi tretja možnost. Denar ne bo problem.

5. Posebnosti

Znate izkoristiti vse ponujene in obstoječe privilegije. Pravilno gledate na stvari, a ne preveč široko. Pazite, da vam čustva ne zasenčijo razuma.

6. Nasvet

V življenju lahko naredite mnogo vsega. Vse ob svojem času.

Vaje za utrujene oči

Po nekaj urah koncentriranega dela pred zaslonom ali branja celih strani številke nas začnejo peči oči. Črke izginejo, v glavi nam šumi. Pomaga le eno: za kratek čas prenehati delo in očem privoščiti malo počitka. Očesni zdravniki pa so enotnega mnenja, da teh težav ne povzroča preveč gledanja, ampak napačno gledanje. Kdor svoje obzorje za dalj časa omejuje le na velikost četrkotnika; utruja očesne mišice, ki se začnejo krčiti. To še zlasti velja za ljudi, ki so slabovidni.

Z vajami lahko zmehčate očesne mišice in tako preprečite utrujenost oči. Zelo dobro dene očem, če od časa do časa za nekaj minut pogledate v daljavo. Pogled se vam pri tem lahko zamegli. Pri umetni svetlobi postanejo oči preobčutljive, zato tu in tam z zaprtimi vekami »poglejte« v jarko dnevno svetlobo ali neposredno v sonce. Na sliki je prikazano razširjanje vidnega polja.

Paradižniki

V tem času je treba paradižnik posaditi na stalno mesto. Pomembno je, da so posajeni dovolj globoko in ob kol, ki ga zabijemo v tla prej, preden posadimo rastline. Pravijo, da so najboljši poldrugi meter dolgi koli, ki so v zemlji 30 do 40 cm globoko. Edine grmičaste sorte paradižnika nam prihranijo delo s koli in potem privezovanjem. Razlika med privezanimi in neprivezanimi paradižniki pa se pokaže, ko imamo v deževnih dneh blaten pridelek, kar pomeni hitrejšo gnitje.

Pomembno delo pri gojenju paradižnikov je odstranjevanje zalistnikov, krepka sadika ima že kakšnega. Če pustimo zalistnike, s tem oslabilimo vrh. Pomembno je, kakšne sadike kupimo: močne morajo biti in košate. Največ uspeha bomo imeli, če bomo sadili paradižnike s koreninsko grudo. Pri majhnih sadikih se lahko zgodi, da bo pridelek pozen in zaradi jesenskega hladu manjši. Dolge sadike so po navadi pretegnjene, zelo pomehkužene in težko prenašajo presajanje. Debelina stebela je tista, ki odloča kakovost. Paradižnik potrebuje sončno lego in rodovitno zemljišče.

DOMAČI
LJUBLJENCIPes
na povodcu

Redkokateri pes bo užival, ko ga bomo prvič privezali na vrvico.

Navajanje nanjo naj bo postopno, začne pa naj se že pri mladiču. Psa moramo pomiriti, nato pa nežno, a vendar odločno vztrajati na tem, da stoji tik ob naši levi nogi. To dosežemo tako, da polagoma skrišamo povodec. Ko se pes sprijazni s tem, da imamo popolno oblast nad njegovim gibanjem, začnimo hoditi z ukazom »poleg«. S psom se ves čas prijazno pogovarjamo. Ne dovolimo mu, da grize svoj jermen, nadaljujemo s hojo.

Na začetku zavijamo vedno na desno, stran od psa, zavoji v levo bodo prišli kasneje, ko bo pes že obvladal hojo ob nogi, sicer se lahko zgodi, da pademo čez njega. Pes bo kmalu spoznal, da je na sprehodu zanj najboljšo mesto ob lastnikovi levi nogi. Ko se ustavimo, položimo našo levo roko na zadnji del pasjega trupa tik ob repu in damo povelje »sedi«. Brž ko pes uboga, ga pohvalimo. Prva učna ura naj bo kratka, zato pa naj bo pohvala toliko daljša. Z večkratnim ponavljanjem te vaje se bo pes kmalu naučil pomen ukazov »poleg« in »sedi«. (Prihodnji nadaljevanje)

Voluhar nam greni življenje

Voluharji živijo v podzemskih rovi, so zelo prilagodljivi in pridno skrbijo za svoj številni zarod. Dokaj lahko se navadijo na sredstva, s katerimi jih želimo odgnati, in ker se sprehajajo med vrstami, se jih bomo znebili le, če jih bomo odpravljali hkrati s sosedi.

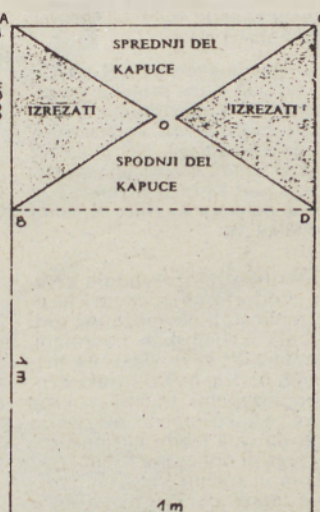
Rove voluharjev prepoznamo po mreži rahlo dvignjene zemlje na vrtu. S palico preverimo, ali so tla pod njo votla, potem pa

rov razkopljemo. Voluharji delajo značilne v preseku ovalne rove s obzrtimi stenami, v katere postavljamo pasti ali vabe. Zelo pomembno je, da zatesnimo luknjo z desko in da delamo v rokavicah, sicer se previdni glodalci ognejo »sumljivega mesta«. Če se odločimo za past, lahko izbiramo med cevnicami v katere se ujamejo živali in jih nato odnesemo drugam ali pa uničimo, ali med pastmi, ki živali takoj ubijejo.

—NAREDI SAM—

Brisača
s kapuco

Naredimo jo iz mehkega frotirja. Je zelo praktična, ker vanjo po kopanju otroka zavijemo in hitro osušimo. Potrebujemo 0,85 krat 1,20 cm frotirja in izrisan kroj. Pravokotnik na zgornji strani urežemo v obliki dveh bočnih trikotnikov, gornjega prepognemo preko spodnjega, sešijemo dve poševni stranici in kapuca je narejena.

Jagodna pogača

Bog ni naredil boljšega sadeža, je vzkliknil zdravnik dr. Butler v 16. stoletju. Ta hvalnica je veljala gozdni jagodi, ki še vedno samoniklo uspeva po vsej severni polobli Zemlje. Njihovi drobni plodovi imajo vonj brez primere. Pred nami pa je sezona mesnatih, sočnih, a manj okusnih vrtnih jagod, ki predstavljajo popolnost zgodnjega poletnega vrtnega sadeža. V Evropo so se v 17. stoletju razširile iz vzhodnih držav Amerike. Danes skušajo vrtnarji vzgajati vedno nove sorte z veliko rodnostjo in odpornostjo proti boleznim.

Ljubitelji dobrega sadeža zatrjujejo, da so najboljše s stepeno smetano. Seveda jih lahko uživamo na različne načine, na primer prelite s pomarančnim ali limoninim sokom, sladkane z rjavim sladkorjem ali marinirane z vinom. Po starem receptu pa pripravimo izvrstno pogačo s smetano.

Za testo potrebujemo: 250 g moke, 1 žlico sladkorja v prahu, 80 g masla, 3 žličke pecilnega praška, 1,5 del mleka.

Za nadev: 500 g očiščenih jagod, 2 žlici sladkorja v prahu, 2,5 del sladke smetane.

Vse sestavine za testo na hitro zamesimo in ga potlačimo v manjši pekač v približno 1/2 cm debelo ploščo. Testo zlato rumeno prepečemo in ohladimo. Jagode narežemo v skledo in posujemo s sladkorjem. Smetano gosto stepemo in rahlo zmešamo z jagodami ter z njimi obložimo pečeno testo. Po vrhu okrasimo s posameznimi drobnejšimi izbranimi plodovi in takoj ponudimo.

SESTAVIL MARKO NAPAST	POPULARNI AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC	PIŠČALKA IZ GLINE	MAJHEN, NEBOGLJEN OTROČICEK	POLARNI RAZISKO- VALEC	BIVŠI UGANDSKI DIKTATOR AMIN	DENARNA VREDNOST	BESEDOVE UGANKE, PREMET- TANKE
STRANSKA DESKA ALI STENA PREDMETA							
POPEVKA- RICA IZ BIH (NEDA)							
RAVNA POKRAJINA							
IZRAZ PRI POKERJU					SREBRO PRIPADNICA NARODA V TURCIJI		
KUHAN JECMEN- ŠEK S RIZOLOM						ROMUNJA MEHKI ZNAK ZA RU- SKI AZBUKI	
GLAVNI ŠTEVNIK			POTREBA DEVE PLANET OSONČJA				
DRUGI NAJVEČJI OTOK V KAROLINIH				ROMULOV BRAT	UMETNOST, NA SMER		
AVTOMO- BILSKA OZNAKA NORVEŠKE		PREBIVALC ANTICNE LOKRIDE LEVIKA					
OLUPKI						POLJSKI VOJSKO- VODJA SOBIENSKI	HRVAŠKA IGRALKA BEGOVIC
PREMIKA- NJE PO ZRAKU							
KRALJEV SVETOVA- LEC NA DVORU							
STAREŠI ŠPANSKI TENIŠKI IGRALEC							

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE — Vodoravno: Alberto, ter-
ciar, trnjava, EMI, Mn, nokota, BN, Sana, otoskopi, roh, Ova, ovnar,
U, Osaka, govedar, hranilo.

MURSKI VAL • MURSKI VAL

LESTVICA TUJIH SKLADB
N S T S N M V

1. DIAMANTE — Randy Crawford
2. STAY — Shakespeares Sisters
3. COULD'VE BEEN YOU — Cher
4. AINT MY BEATING HEART — Ten Sharp
5. THESE ARE THE DAYS OF OUR LIVES — Queen
6. YOU MAKE THE WHOLE WORLD CRY — Tanita Tikaram
7. BANG BANG BANG — Tracy Chapman

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE NA MURSKEM
VALU

1. REKA ŽIVLJENJA — Fantje treh dolin
2. REJEJETA MOJCA — Štirje kovači
3. MOJA SLOVENSKI DOM
4. 25 LET — Alpski kvintet
5. VEČ NE BOM ČAKALA
6. NA IZLET — Savinjskih sedem
7. MOJA GORENJKJA — Ans. Krt

LESTVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE
7 VELIČASTNIH

1. PODAJMO SI ROKE — Pop design
2. LE EDEN IZMED MNOGIH — Helena Blagne
3. MORDA PA TO JE SREČA — Karli Gradišnik
4. MATI — Simona Weiss
5. OČUTEK JE VAŽEN — Don Montony band
6. NE BOM TI LAGAL — Pop design
7. APRILSKE KAPLJICE — Be Radio

Izpolnjene kupone pošljite do četrtega, 4. junija 1992, na naslov
Murski val, Titova 29, 69000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 18

Glasjem za skladbo:

• tuja

• domača

• narodnozabavna

• ima prilepek ter naslov

•

•

•

•

•

•

•

Družbena gibanja

»O, politika pa ni samo to, politika je tudi kaj več. Zdi se mi, da bi si morali najprej razčistiti pojme o tem, kaj je politika.« Nakar mi je prijazna gospa Finkova rekla, da me bo po koncu posveta, če hočem, poučila o celotnem obsegu politike — o tem, kaj vse spada v politiko.

Skušal sem se ji prijazno rešati. V sobano na Kersnikovi 4 v Ljubljani je počasi lezel mrak, na vrhnjih nadstropjih neke visoke stavbe, ki sem jo videl skozi okno, se je še lovilo pomladno sonce.

Moral sem se zadržati, ker se je omizje vseskozi zelo disciplinirano priglajalo k besedi, in ne bi rad veljal še za bolj kmečkega, kot me je gospa že tako ali tako imela.

Časna beseda, takrat sem čisto dobro vedel, kako je bilo onikrat tistemu okornemu in besede nevesnemu kmečkemu poslanecu v državni skupščini. Tistega, ki je pred enim od glasovanj o zaupnici začel tam, prav tako v Ljubljani, govoriti o tem, kaj v tistem predvečernem času počno njegovi stanovski kolegi. Kako

se še v zadnji svetlobi vozijo s traktorji po njivah, medtem ko se poslanci v skupščini pripravljajo.

Milo se je storilo tudi meni, kakor Martinu Krpanu takrat na dunajskem dvoru. Pomislil sem na vrbe ob Muri, na prve cvetove rdeče detelje, na blede in omledni vonj cvetov hruške. Raje bi ne bil tam, kjer sem bil. Kakor zvestemu plemenskemu pripadniku se mi je stozilo po Prekmurcu in Prlekijah, bog mi odpusti.

Seveda sem pozneje skušal svoje stališče, zaradi katerega je gospa Finkova menila, da me mora poučiti o predmetu politike, pojasniti še enkrat, toda po pogledih, s katerimi smo se že skoraj v mraku pred stavbo ne Kersnikovi 4 posvajali, bi lahko sodili, da si tudi nekatere druge mlade gospe, ne samo Finkova, o meni niso mislile nič dobrega.

Toda pojdemo po vrsti, kajti zgodba govori o nas. Pravzaprav govori o danes tako priljubljeni slovenski državotvorni temi: o

(Če mi ne bi počepali, se oni sami sebi ne bi zdeli veliki)

razmerju med ruralci in urbanci. Na eni strani kmečko oziroma podeželsko prebivalstvo, ki je bolj ali manj bebasto, na drugi pa meščani, ki vedo kako in kaj.

Klic daljnih svetov

Tam nekje v letošnjem marcu ali morda tudi že prej, februarja, je Tonči Kuzmanič, ustanovitelj in raziskovalec na Mirovnem inštitutu, razposlal vabila na posvetovanje z naslovom: NDG — KAJ SE JE ZGODILO? Ker se seveda zavedam, da pišem za ruralni časopis, bom kajpada kratko NDG in njeno vsebino, kolikor bo to le v moji moči, takoj razložil.

Samo to naj še povem, da sem po preletu seznama povabljenih ugotovil, da se temu klicu daljnih svetov moram odzvati. Tako mi je veleval klic lastne »ruralne krvi«. Med imeni, kot so — izpisoval bom samo »politična« ime

na, s čimer bom storil veliko krivico mnogim prav imenitnim glavam, a kaj, ko se ve za ene bolj kot za druge — Slavko Gaber, Janez Janša, Franco Juri, Lev Kreft, Jaša L. Zlobec, ni bilo niti enega z levega brega Drave, če predpostavim, da živi Mariborčan Peter Tomaž Dobrila na njenem desnem bregu, razen moje-ga.

Kakor pa bom, upam, pokazal, pri odločitvi, da grem na ta posvet, sploh ni šlo za to, da bi me lastna nečimrnost, ko sem se videl napisanega med takimi imeni, tako odprla za klic iz daljnih ljubljanskega sveta, ki se je nenadoma, menda tudi po zaslugi NDG, prelevil v metropolni svet čisto zaresne, pa čeprav majhne in neugledne države. Kje pa. Šlo je za to, da smo mi tukaj ob Muri takrat, ko je bil čas za gibanje, gibalni prej kot oni, ki so zdaj postali metropolitani. In temu ustrezno pomembni ter napihne-ni.

Kako se je gibal

NDG je kratica za »nova družbena gibanja«.

Kar se »novih« tiče, se s pojasnjevanjem ob tem ne bi zamujal. Če gibanje ni novo, ga ni. Gibanje se zagiblje, nekaj časa giblje in zamre. Nikoli več se ne dvigne takšno, kakršno je bilo. »Novo« je Tonči Kuzmanič dodal za to, da bi razlikovali prejšnja gibanja od morebitnih sedanjih in prihodnjih. Tako domne-vam.

Toda, kaj je gibanje? Katere družba se giblje?

Naj povem zelo preprosto. Družbeno gibanje je bilo tisto, ki se je gibal proti neprimernim murskim elektrarnam na Muri. Takrat pred sedmimi ali kolikoli že leti. Jože Vogrinč je na posvetu pripovedoval svojo osebno zgodbo o tem, kako so na Radiu študent povzročali družbeno gibanje, ki je gibal tako imenovano slovensko pomlad. Mojca Novak in Danica Fink sta se o njegovi pripovedi čudili prijaznosti takratne komunistične oblasti, ki je »absorbirala« ideje mladih razumnikov, ki jih ni pozaprila, ki jih je vabila in privabila k sebi. Vsaj za eno od njiju, zdi se, da je

bila to bolj Mojca Novak, je veliko izhodišče, velika vrata, ki so omogočila dostop do »formirane civilne družbe, znotraj katere so lahko delovala družbena gibanja« — tako nekako se je na posvetu večkrat reklo —, videla v Kardeljevem političnem sistemu.

Tudi mi imamo svoje zgodbe in dovolite, prosim, dragi rojaki, kajti vam je po svoji noti namenjeno to pisanje, da se spomnim, kako smo mi, tudi sam sem bil med vami, takrat družbeno gibalni proti elektrarnam. Brez vsakega političnega skrbništva, brez fig v žepu. Ko so se oni v Ljubljani še čudili pristupljivosti in strpnosti Kardeljevega sistema, smo mi nekega dne že stali v »Kčjarov oštariji« na Melincih sredi med moškimi, ki smo jim pripovedovali, kako se bo rilo in mendralo, če se ne bomo uprli gradnji takega tipa elektrarn.

Neki »melinčki« moški, od vina je bil takrat, ko je to rekel, ravno prav otožen, je potrto vprašal: Kaj bom dajal v štedilnik, tukaj, prst si bom odrezal, če mi vzamejo gozd? Čez nekaj minut je ta moški skupaj z nekaterimi drugimi že trdo rekel: »Vodite nas.« Seveda smo bili takrat še nekoliko leninisti, da, tudi bolj-ševiki bi se lahko reklo. Kljub temu, kljub tisti doktorživagovski prevzetosti, ki nas je kakor Strel-nikova rinila v demagoški zagon, pa četudi vse tja do samožrtvova-nja, nas je postalo strah. Vodite nas, so rekli.

Tako po ruralno smo gibalni mi. Marjan Ogrinc pa je na posvetu pravilno ugotovil, da so oni v mestu »vse postavljali zgolj v sfero diskurza«. Kar pomeni, da so oni samo govorili. Mi pa smo gibalni ljudi in stvari.

Urbanci in ruralci

Tako resnično nam je šlo za okolje, da se političnih posledic nismo zavedali. Te so potem prišle. Tako, kakor se to mora zgoditi: najprej je neko gibanje, ki na nepojasnen način zajame ljudi, da jih preneha biti strah in jim ni več vseeno. Gibanje po-tem preide v politiko. Toda brž ko se to zgodi, gibanja ni več. Iz motivov gibanja nastanejo pro-grami političnih strank, idej ne poganja več toplota krvi, ampak se valjajo po ustih.

Zato sem Danici Finkovi, ki je govorila o političnosti družbenih

gibanj, rekel, da gibanja niso posebno izrazni prejav politike. Temveč prej etnologije oziroma kulturologije. Po mojem je NDG toliko, kot je prava pravzaprav vse. In to je prava od nekega ruralca, ki mi je pri-odno ponudila, da me pouči o kam vse sega politika.

Ker je Tonči Kuzmanič že prej, v prejšnjem izdaji povs-vanja, opozoril, da naj bi se za-mili, o čem bomo govorili, o ve-vejši slovenski zgodovini, ki duhu novih družbenih gibanj sem si drznil reči, da Kardelj-me ni ikona. S čimer nisem reči, da je najmanj pomemben sloven-ski teoretik.

Ce se pri nas za nastanek no-vih ali kakršnihkoli družbenih banj že pripisuje zaslugi Kar-deljevemu političnemu sistemu, ko to, da so se tovrstna giban-ja pojavila tudi na Madžarskem, Češkem, Slovaškem, v takratni Vzhodni Nemčiji?

Najbrž so me po tem vpraša-nju nekateri posvetovalci imeli za demosevca, ki hoče v nič diti vse, kar je bilo prej. Tisto od pre-ja vendarle ni bilo vse samo slo-bo, kajne?

Odgovoril pa mi ni nihče. Nad Petrom Tomažem Dobri-lo nisem bil prav navdušen, vsem, zakaj mi je bilo potrebno počepniti, da so se potem met-ro-polski urbanealci sami sebi zdeli večji.

Ze tako so Ljubljanci, ki so bili na posvetovanju, nekako od prej naštetih politikov, tudi Leva Krefta ni bilo, govorili, bi kot o tistih, ki so vso to za-vo s spremembo političnega ste-ma zagibali. Potem ti pa go-vo, Peter Tomaž pripovedoval, v Mariboru ni nobenih podob-nih kakšnega izrazitjega giba-nja da nikoli ni bilo.

Pripovedovat gre takšne ko-ko je vendar jasno, kakor je po-vedoval tudi Marko Hren, mirovnikov ni bilo v Ljubljani nikoli več kot dvajset.

Kljub temu pa imajo Mirovni inštitut.

Mlade ljubljanske razume-iz višjega srednjega slova, ki se je Mojca Novak sama zgra-ila, so na Petrovo tožbo hiteli, vorile, češ da je to razumne-ker se gibanja v okolju in zno-žno industrijskim proletari-om ne začnajo.

Kaj so si morali potemtoma-še le urbanealci misliti o rural-nem prekmursko-prileškem okoli-lju?

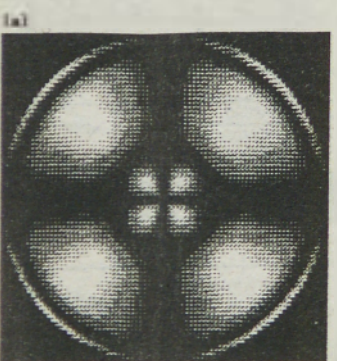
Dejstvo pa je, da smo mi po-li — in znova bomo, samo da-potrebno, ko pa je potrebno, duh dvigne in zagiblje, le n-preveč strahopetnosti in zlo-— bolj kot oni in prej k o-Toliko k sporu med meščani podeželani. STEFAN SVAH

Mitja Slavinec

Supraprevodnost

Po nekaterih snoveh se električni tok z lahkoto pretaka, po drugih pa spet ne. Prvim pravimo električni prevodniki ali tudi vodniki, drugim pa izolatorji. Poznamo še polprevodnike, pri katerih lahko že z zelo majhnimi koncentracijami plosmi drugega materiala bistveno vplivamo na električno prevodnost. Električna prevodnost je fizikalna količina, ki je povezana z jakostjo električnega toka, ki steče med koncema snovi, na katero smo priključili električno napetost. Kot zanimivost omenimo le, da je to fizikalna količina, ki ima največji razpon od ene do druge skrajne vrednosti. Najmanjša in največja vrednost za električno prevodnost se ločita za faktor, ki je velikosti 10^{21} , to je enka in za njo trideset ničel. To lastnost lahko s pridom uporabljamo, najpreprostejši zgled je kar navadna izolirana žica. Pri pretakanju električnega toka po navadi želimo, da so izgube čim manjše, zato žice naredimo iz materialov, ki so dobri prevodniki, po navadi so to kovine. Najboljše bi bile zlate žice, vendar si tega ne moremo privoščiti, tako da so se uveljavile dosti cenejše bakrene ali pa malo dražje, zato pa lažje, aluminijaste žice. Da električni tok omejimo v žici, jo obdamo z izolatorjem.

Najidealnejši vodniki bi bili taki, po katerih bi se električni tok lahko pretakal brez izgub. Enkrat bi ga zagnali in se ne bi nikoli ustavil. In na veliko presece-nje so znanstveniki take snovi odkrili, zaradi lastnosti so jih poimenovali supraprevodniki. Edina težava je, da se supraprevodne kovine tako začnejo obnašati šele pri zelo nizkih tempera-turah, okrog 260 stopinj pod nič-lo. Snovi tako zelo ohladiš in ta-ko nizko temperaturo tudi vzdr-ževati, pa je zelo težko in tudi drago. Prihranek električne ener-gije po navadi ni oddehal cene, ki smo jo morali plačati za hlaje-nje. Najhujše je, da je za hlajenje treba uporabljati tekoči helij, ki ima vrelišče pri -269°C . Helija pa je v naravi zelo malo in zato je drag.

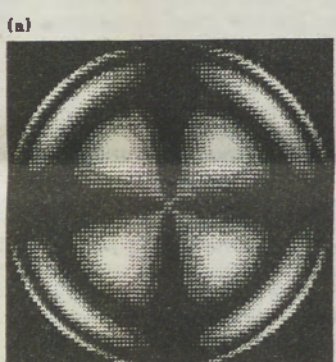

(a) kaže intenzitete za kroglo s polmerom $R = 3,5 \mu\text{m}$, (b) pa intenzitete za kroglo s polmerom $R = 6,5 \mu\text{m}$. Skupni podatki so: $\lambda = 500 \text{ nm}$, $n_1 = 1,7$ in $n_2 = 1,5$.

Na obeh gornjih slikah opazimo temne proge v smerih koordinatnih osi in izmenjujoče se temne in svetle koncentrične kroge. Na razpo-reditev temnih prog v smeri koordinatnih osi ne moremo vplivati s spre-minjanjem velikosti kapljice, saj so to lastne smeri lomnega količnika in na teh mestih kapljica nima lastnosti dvolomnosti. Na razporeditev kon-centričnih prog pa lahko vplivamo s spreminjanjem velikosti kapljice; pri večjih pro pripravljanju dobimo več interferenčnih prog, ki so naj-svetlejši na simetralah kvadrantov. Na teh mestih molekule s smerjo po-larizacije vpadajoče svetlobe oklepajo kot 45° in učinek dvolomnosti je tanj, največji.

Kljub dragemu hlajenju pa se supraprevodnost vseno lahko s pridom uporablja na nekaterih področjih, kjer klasični prevod-niki odpovedo. Eno od takih so močni elektromagnetni, ki se upo-rabljajo pri atomskih raziskavah. Elektromagnet je iz kovinskega jedra, okoli katerega je navita ži-ca. Kako močan je elektroma-

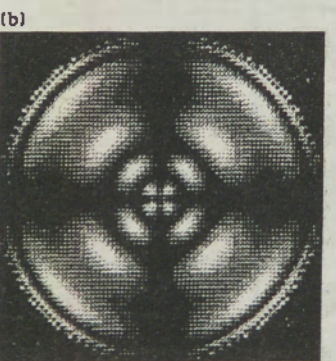
gnet, je odvisno od jakosti elek-tričnega toka, ki teče skozi žico. Tega pa ne moremo poljubno povečevati, saj se potem žice začnejo pregrevati. Če želimo dose-či taka magnetna polja, kot jih pri raziskovanjih potrebujemo, po navadi tudi hlajenje žic z vo-do ni dovolj uspešno. Druga ovi-ra pa je zelo velika poraba elek-trične energije. Raziskovalni elektromagnet v Bostonu je smel obratovati le ponoči, saj je takrat, ko je deloval pri polni mo-či, trošil toliko električne energije, kot pol mesta. Če pa na jedro najvišje supraprevodne žice in magnet ohladimo do dovolj niz-kih temperatur, lahko brez izgub po žicah poženemo tako velike tokove, da tak magnet tudi do desetkrat prekaša klasične. Edi-

(a) kaže intenzitete za kroglo s polmerom $R = 3,5 \mu\text{m}$, (b) pa intenzitete za kroglo s polmerom $R = 6,5 \mu\text{m}$. Skupni podatki so: $\lambda = 500 \text{ nm}$, $n_1 = 1,5$ in $n_2 = 1,7$. Svetloba se razširja v smeri osi z

Razporeditev interferenčnih prog in prog je podobna kot pri kapljicah z radialno razporeditvijo molekul, saj tudi v tem primeru v smeren lastnih osi lomnega količnika, to je v smerih koordinatnih osi, dvo-lomnosti ni, v smerih simetral kvadrantov pa je njen učinek najmočnejši. Primerjava rezultatov, dobljenih na različne načine, nas je dovolj ohrabrila, da se lahko lotimo primerov, kjer analitični račun odpove. Kapljico, definirano z matriko (44), zaviramo zdaj za različne kote ϕ in $\sim$. Pri istih kotih spreminjamo še velikost polmera kapljice R , torej razmerje R/λ . Nekaj rezultatov nam kaže slika 10:

na cena, ki jo moramo za to pla-čati, je tekoči helij, s katerim hla-dimo. Taki magneti so se upora-bljali tudi pri nekaterih pospeše-valnikih osnovnih delcev, kot je na primer linearni pospeševalnik

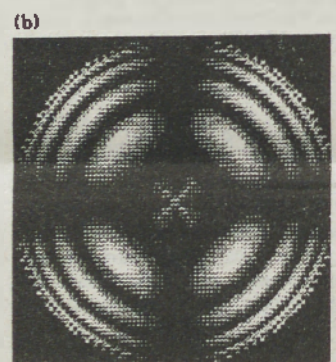
(a) kaže intenzitete za kroglo s polmerom $R = 3,5 \mu\text{m}$, (b) pa intenzitete za kroglo s polmerom $R = 6,5 \mu\text{m}$. Skupni podatki so: $\lambda = 500 \text{ nm}$, $n_1 = 1,7$ in $n_2 = 1,5$.

na Univerzi Illinois, ki ga je po-magal graditi tudi prof. Darko Jamnik z oddelka za fiziko Uni-verze v Ljubljani.

Zaradi tako velike prednosti supraprevodnikov so si znanstve-niki ves čas prizadevali odkriti materiale, ki bi bili supraprevod-ni tudi pri višjih temperaturah. Zelo ugodno bi bilo, če bi mejo

lahko dvignili do okrog -180°C , kjer je vrelišče dušika. Dušika je v naravi namreč neprimerno več kot helija in zato je tudi dosti cenejši. S klasičnimi kovinami so dosegli le okrog -250°C , po-tem pa so leta 1986 odkrili tako imenovane visokotemperaturne supraprevodne keramike. Zani-mivost teh je, da so pri sobnih temperaturah električni izolatorji, pri temperaturah okrog dušikovega vrelišča pa postanejo su-praprevodni. Le nekaj mesecev po odkritju so supraprevodno keramiko sintetizirali tudi na In-štitutu Jožef Stefan v Ljubljani.

Revolucionarnost odkritja kaže tudi Nobelova nagrada, ki je bila za odkritje podeljena že čez dve leti, kar v splošnem ni navada.

(a) kaže intenzitete za kroglo s polmerom $R = 3,5 \mu\text{m}$, (b) pa intenzitete za kroglo s polmerom $R = 6,5 \mu\text{m}$. Skupni podatki so: $\lambda = 500 \text{ nm}$, $n_1 = 1,5$ in $n_2 = 1,7$. Svetloba se razširja v smeri osi z

Odkritje supraprevodnih kera-mik je odprlo ob pomenitvi bazi-čne znanosti nove možnosti tudi na bolj življenjskih področjih. Omenimo le hitre vlake na ma-gnetnih blazinah. Taki vlaki drsi-jo po magnetni tračnici, okrog katere je tako močno magnetno polje, da vlak lebdi nad njo. Za-radi tega ni nobenega trenja med vlakom in tračnico, pa tudi vož-nja je zaradi manj tresljajev dosti bolj udobna. Taki vlaki zato po-rabijo dosti manj goriva in tudi hitrosti, ki jih dosegajo, so nepri-merljivo večje. Slaba lastnost pa je poraba energije za ustvarjanje magnetne blazine okrog tračnice. To pa odpravimo tako, da upora-bimo supraprevodne magnetne, ki zahtevajo le relativno poceni hla-jenje s tekočim dušikom.

Današnje raziskave so usmer-jene v iskanje visokotemperaturnih supraprevodnikov v pravem pomenu besede, to je takih, ki bi bili supraprevodni tudi pri sob-nih temperaturah. To bi pomeni-lo velikanske prihranke pri pre-nosu električne energije na dalja-vo, saj ne bi več ptičem, ki sedijo na daljnovodih, greti nog, pa tu-di velikih transformatorskih pos-tajev več ne bi potrebovali. Uspe-hov zaenkrat še ni, vzrok za to je tudi nepopolno razumevanje de-lovanja že obstoječih keramičnih supraprevodnikov. To je eno od področij fizike, kjer teorija za-ostaja za eksperimentalnim de-lom. Ko pa bodo teoretični razvo-zlali pojav, bodo tudi laže napo-vedali, kako naj eksperimentalci poskušajo sintetizirati nove ma-teriale. To je le eden od zgledov, kako se povezujeja teorejsko in eksperimentalno raziskovanje.

Mitja Slavinec

Feri Maučec

Almanah pomurskega rokomet

Polet razpadel

Pomurski rokomet je v tek-movalni sezoni 1984/85 dose-gel veliko manj, kot je bilo pričakovati. S porazom v zadnjem kolu je namreč nepričakovano izpadla iz slovenske ženske lige Polana, ki je v tej sezoni nasto-pala pod imenom Deloza. Po-lačanke, ki so bile po jesen-skem delu prvenstva na solid-nem sedmem mestu, so imele v nadaljevanju tekmovanja teža-ve s poškodbami in odsotnost-jo nekaterih standardnih igral-k. Najboljša strelka v ekipi Polane je bila Horvatova s 102 goloma pred Kociprovo, 69, Vugrinecovo, 64, Bačvičovo, 39, in Gamzijevo, 26 golov. Od po-murskih ligašev v drugi sloven-ski moški rokometni ligi je bila najuspešnejša ekipa Bakovec, ki je že tretjič zapored zasedla drugo mesto. Najboljši strelac v ekipi je bil Kozel s 120 goli pred Lebarjem, 89, Maričem, 80, in Antolinom, 65 golov. Ro-

kometiši Kroga so s točko manj zasedli tretje mesto, kar je bil največji uspeh ekipe. Najboljši strelac pri Krogu je bil Benko z 96 goli pred Vargo, 91, Svetcem, 58, in Titanom, 49 golov. Rokometiši Poleta iz Murske Sobotice so zasedli pred-zadnje mesto. Najboljši strelci so bili: Horvat 103, Mečnik 101, Katona 69 golov. Po tej tekmovalni sezoni je Polet raz-padel. Iz lige pa je izpadla Radgona, ki je zasedla zadnje mesto. Najboljši strelci pri Radgoni: Srt 69, Cajnkar 54 in Perša 50 golov. Rokometišice Beltinke iz Beltincev so v drugi slovenski ligi vzhod zasedle četr-to mesto. Najboljše strelke: Gjerkeševa, ki je bila tudi naj-boljša strelka v ligi, 68, Baševa 27, Puklavčeva 25 in Zakojčeva 20 golov. V tej tekmovalni se-zori so pomurske lige trenirali: Polano Vlado Roškar, Bakovec Franc Klemenčič, Krog Franc Fujs in Beltinko Jože Horvat. V

pomurski moški rokometni ligi je naslov prvaka osvojeno slo-štvo Toka iz Črenšovca s 13 toč-čkami pred Bistrico, 11, in je-lano, 8 točk.

V tekmovalni sezoni 1985/86 Pomurje ni imelo predstavnika v slovenski ligi. V drugi sloven-ski ženski ligi sta tekmovali ekipi Polane in Beltinke. Uspešnejše so bile Polančanke, ki so osvojile naslov prvaka in ki so osvojile letu zopet vrnilo v slovensko ligo. Beltinka je se-dla šesto mesto. V drugi sloven-ski moški rokometni ligi je

Martin Hajdinjak (Lendava) igralec in trener

vzhod so tekmovala mo-šči Bakovec, Kroga in Radgona. Najbliže naslovu prvaka so do-šli Bakovci, ki pa so v zadnjem kolu izgubili tekmo v Krogu 20:19. Zmagoviti v drugi sloven-ski moški rokometni ligi je zmagalo drugo moštvo, Krog, 14 točk. V pomurski ženski rokometni ligi vzhod so najboljša ekipa Radgona s 13 točkami pred drugo ekipo Polane, 13, in Indipom, 5 točk. (Nadaljevanje)

Rokometišice Polane iz Velike Polane 1987. Stojijo od leve: Horvat, Vugrinec (predsednik), Utroša, Vrbanič, Kavaš, Roškar (trener), Viga, Čepijo: Luk, Gamze, Kociper, Laslo, Vugrinec in Prša.

V štirih mesecih 8 mrtvih

V aprilu se je na območju Pomurja zgodilo 28 prometnih nesreč, v katerih je bilo 29 oseb poškodovanih, 2 pa tako hudo, da sta za posledicami umrli. V štirih mesecih letošnjega leta je bilo 80 nesreč, ki so terjale skupaj 8 smrtnih žrtev, 89 oseb pa je bilo hudo ali lažje poškodovanih. Policisti so v štirih mesecih odkrili v prometu tudi 399 kršilcev prometnih predpisov (samo v aprilu 144) in podali predloga za kaznovanje. Tudi drugih kaznivih dejanj, o katerih izreka sodbo sodišče, je vedno več: letos v januarju, februarju, marcu in aprilu skupaj 714. Doslej so jih raziskali več kot 60 odstotkov.

Vlomilec v shrambi

Sobota, 24. maja, je bila nesrečen dan za Marjana K. iz Lendavske ulice v Murski Soboti. Nekdo mu je namreč sunil draženo ribiško palico, vredno 4.000 tolarjev, ki jo je hranil v shrambi v kletnih prostorih stanovanjskega bloka. — Vlomilec je istega dne obiskal tudi skladišče trgovine kmetijske zadruge v Spodnji Ščavnici in si naložil za 2.000 tolarjev pijačo.

V gostišče skozi okno

Najbrž je neznanec, ki je vlomil v gostišče Park v Lendavi, osebje (brez denarja), drugače bi odšel v lokal skozi vrata, si naročil popil in plačal. V denarni stiski kosek ne ve, kaj dela. Naš odgovor: potreba si je naložil pijačo za 10.000 tolarjev in nekaj časa mu je bilo dovolj. Seveda, če ga ne bodo presenetili policisti, ki že od prijave naprej »tlačijo«, kdo neki bi to moral biti.

Zlovešče mamilo tudi v Pomurju Policija prosi za pomoč

V lončkih na oknih niso samo rože, ampak morda tudi marihuana

Delavci kriminalistične službe uprave za notranje zadeve ugotavljajo, da se v Pomurju širi pridelovanje indijske konoplje, iz katere je mogoče dobiti mamilo marihuano. Le-ta je v Sloveniji (pa tako tudi v Pomurju) najbolj razširjena in najlažje dostopna, saj indijsko konopljo gojijo na vseh območjih sveta. Ponavadi so nasadi na skritih mestih. In četudi jih vidimo, marsikdo ne ve, da gre za gojenje mamil. Prav je torej, da to rastlino bolje spoznamo. Čas za to je pravi, saj je zdaj gojenje marihuane na vrhuncu, pravijo na policiji. Marihuana zrasta pri nas 2 metra visoko. Listi so zeleni in imajo tri do pet sulicastih zob-

Kako lepa lončnica! Ste pomislili, da bi lahko bila nevarna? Pa je! Marihuana — »surovina« za »hašišarje«.

cev. Poleti, ob cvetenju, se popki razvijejo v majhne viseče zelenkasto bele, rumene ali vijoličaste grozde. Narkomani običajno zlorabijo mamilo s kajenjem, tako da posušene liste rastline zdrobijo in jih kot tobak zavijajo v cigarete (t. i. jointe) ali pa zdrobljene liste pomešajo s tobakom v cigaretah. Kriminalisti in policisti so v preteklih letih odkrili na območju Pomurja (na vrtovih, gozdnih jasad in na poljih) več manjših in večjih nasadov marihuane. Nanjo so naleteli tudi na domovih, kjer je rasla v lončenih posodah kot rože. Občani bomo naredili dobro delo, če bomo policiji prijavili morebitne nasade marihuane. S. S.

Jelen presenetil lovca

Lovci gojitvenega lovišča Kompas Gornji Petrovci in lovske družine Domanjševci so sklenili upleniti nekaj divjih prašičev, saj delajo veliko škodo na kmetijskih zemljiščih. Lov pa je bil usoden za 29-letnega Emerika K. Iz grmičevja je nepričakovano skočil jelen, lovca podrl in ga hudo poškodoval. Nimamo pa sporočila, zakaj lovci niso uplenili štirinožca.

»Fiček« v plamenih

V nedeljo okrog poldneva se je Vencelav S. iz Odranec peljal z osebnim avtom zastava 750 po magistralni cesti Lendava—Murska Sobotica. Med vožnjo v bližini Beltincev je ugotovil, da je nekaj narobe z avtom. Naposled je spoznal, da gre za požar. Zaradi dotrajane električne inštalacije se je vnel zadnji del avta in skoraj v celoti zgorel. Škoda znaša 45.000 tolarjev, bila bi pa še večja, če ne bi bilo beltinskih gasilcev.

Tatvina med spanjem

Gospodinja F. M. iz Ljutomer je sredi dneva zadremala, stanovanja pa ni zaklenila, pa tudi slišala ni, ko je imela »obiske«. Nekdo se je namreč nepovabljen prikradel v prostore in s televizijskega sprejemnika ukradel usnjeno rjavo žensko denarnico, v kateri naj bi bilo 13.000 tolarjev, osebna izkaznica in voziško dovoljenje. Za storilec seveda poizveduje policija. Ob tem pa naj še zapišemo, da zlasti na podeželju ljudje radi puščajo nezaklenjena stanovanja, ker menijo, da se ne bo zgodilo nič nepredvidljivega. Tveganje se maščuje.

Lahko bi eksplodiralo

18. maja je začelo goreti na plinski jeklenki, spravljene na Žihlavi v garaži kmetijskega kombinata Črnci. Ugotovili so, da je počila gumijasta cev. Še sreča, da so ogenj, ki se je že začel širiti, opazili ob pravem času, zato gasilci od Vidma ob Ščavnici niso imeli veliko dela. Škode je za 3000 tolarjev. Seveda pa bi lahko bilo huje, če bi eksplodirala jeklenka, kar ni tako redek pojav na nekaterih drugih območjih.

Zločin pretresa Medžimurje

Morilec spal z žrtvijo

Odkrili so ga na fronti. Je šel tja, da bi prikril zločin, ali pa se je šel nastavljal četnikom?

Državna meja med Slovenijo in Hrvaško oziroma med Pomurjem in Medžimurjem vpliva na manjšo mobilnost ljudi (marsikdo nima rad opravkov s policijo in cariniki), vendar pa ni železna zavesa. Tako je tudi na našo stran pricurljala vest o zločinu, ki se je zgodil v Varaždinu.

Čeprav je neke noči odjeknil strel v ulici Mihajla Pupina 9, kjer je stanoval 30-letni nezaposleni Mladen Vinković, to ni presenetilo nikogar od sosedov, saj so k njemu večkrat prihajali ljudje v maskirnih oblekah in z orožjem, zato je tu in tam že prej počilo.

Časopis Varaždinske vjesti piše, da so Vinković in njegovi prijatelji radi pili, saj naj bi imel večjo vsoto deviznih prihrankov, ki jih je pridno dajal za pijačo. Naenkrat pa ni bilo več ne obiskovalcev ne mira. Po dveh mesecih, ko so k Vinkoviću prišli na obisk sorodniki, so razvozlati vzrok: Vinkovićevo telo je že začelo razpadati, luknja v glavi pa je opozarjala na uboj. Začela se je seveda velika preiskava in naposled rezultat: ugotovili so, da je Vinkovića ustrelil 22-letni Dubravko B., ki je bil bolj poznan kot Duc doma iz Dugega Sela. Kroglu mu je pognal v glavo iz avtomatske puške in ga ubil na mah. Zločin ga ni zmedel, saj je ob ubitem prebil še najmanj tri noči. Tam je spal, jedel. Nazadnje je odšel med hrvaške vojake, kjer so ga tudi prijeli in priprli. Obravnavali bodo tudi nekaj njegovih pajdašev, ki jim je Duc povedal, da je ustrelil prijatelja, a so o tem molčali. Torej so prikrivali zločin. S. S.

Gasilski jubilej

Novi prostori GD Apače

Gasilec iz Apače se bo naposled izpolnila dolgoletna želja. Ob letošnjem praznovanju 110-letnice društva bodo namreč odprli sodobnejše prostore, s čimer bodo izboljšali razmere za svoje delo. Doslej so imeli gasilci v Apačah skromne prostore (garaže, orodišče in sejna sobica). Z otvoritvijo sodobnejših prostorov pa bodo dobili dvorano, garaže, sejno sobo, kuhinjo in sanitarije. Po besedah predsednika Gasilskega društva Apače Dušana Rakarja se zelo veselijo novih prostorov, ki so jih zgradili s prostovoljnimi delom ob pomoči občanov. Objekt bo povsem narejen do 13. septembra, ko bodo proslavili 110-letnico delovanja društva. Za ta jubilej se že dalj časa vneto pripravljajo, saj ga želijo dostojno proslaviti. Ob tej priložnosti bodo pripravili paradno gasilcev, na kateri bodo sodelovali številni gasilci iz radgonske občine in sosednje Avstrije, s katerimi že dalj časa dobro sodelujejo. Na slovesnosti pa bodo zaslužnim članom podelili republiška in občinska gasilska priznanja.

Gasilsko društvo Apače šteje 102 člana, od tega je 15 mladincev in 10 žensk. V okviru društva imajo dve članski desetini in mladinsko vrsto. Te se tudi redno udeležujejo raznih tekmovanj na območju občine in Pomurja, lani pa so imeli na republiškem tekmovanju celo dve članski desetini. Udeležujejo pa se tudi tekmovanj v sosednji Avstriji. Gasilsko društvo Apače ima tudi avtomobilsko cisterno, orodno vozilo in motorno brizgalno ter drugo potrebno gasilsko orodje, ki je potrebno za krajevni center. F. M.

Poroke

MATIČNI URAD RADGONA:

Danijel Kovačič, mizar iz Polic 34, in Simona Cvetković, ekonomska tehnica iz G. Radgone, Mariborska 14; Jože Arnuš, delavec iz Obrata 10, in Nada Vogrinec, kuharica iz Spodnje Ščavnice 52; Robert Zemljčič, finančni likvidator iz Radenec, Gubčeva ulica 11, in Mateja Rožanc, študentka iz Radenec, Ljutomerska 7; Martin Muršič, sekretar republiškega odbora obrti iz Zg. Porčiča 81, in Jana Trančar, medicinska sestra iz Zg. Porčiča 81; Peter Bratuša, delavec z Aženskega Vrha 1, in Simona Bratkovič, nezaposlena, z Jančevega Vrha 56; Simon Fekonja, obrtnik iz Vitomarec 14, in Mateja Rojko, ekonomska tehnica od Negove 38; Bojan Korošec, upravitelj mikroprocesorja iz G. Radgone, Vrtna 3, in Darja Sterniša, višja tekstilna mojstrica iz G. Radgone, Vrtna 3.

MATIČNI URAD VIDEM OB ŠČAVNICI:

Branko Vohar, avtomehanik iz Hrastja-Mote 36, in Albina Klemenčič, kmetijska tehnica iz Grabonoša 2; Stanislav Kocuvan, mehanik iz Sovjaka 52 in Olga Horvat, gospodinja iz Drakovca 75.

ČESTITAMO!

V krogu svojih domačih sta praznovala 50-letnico skupnega zakonskega življenja 69-letna Elizabeta in 78-letni Franc Zupan iz Ihove. Tako kot pred petimi desetletji, sta tudi tokrat rekla »da« v cerkvi sv. Benedikta. Franc je ob kmetovanju delal še na žagi, v gozdu in na cesti. Tudi v zadruzi in opekarni. Elizabeta pa se je poleg dela v gospodinjstvu ukvarjala še z rejništvo. Doslej je poskrbela za 18 otrok iz nurejenih družin. Sama sta dala življenje petim otrokom. Imata že 11 vnukov in 3 pravnuke.

PRIMEX GROUP

UGODNO!

PRIMEX GROUP —

VAM OB ČASU KOŠNJE PONUJA KOSILNICE B C S. IZ JEMNA PONUDBA VELJA OD 20. MAJA DO 30. JUNJA.

Obročno plačilo, 7 obrokov

Posebni popusti za gotovinske nakupe

VESTNIK 28. MAJA

INFORMACIJE IN PRODAJA:

TRGOVINA PRIMEX

Mednarodni mejni prehod Vrtojba

tel.: (065) 32-901, 32-837

XII. maraton treh src v Radencih

Pričakujejo tri tisoč tekačev in pohodnikov

V soboto bodo Radenci zopet prizorišče največje pomurske športno-rekreacijske prireditve — 12. mednarodnega maratona treh src. Za prireditev, ki bo prvič v obmejnih krajih Pomurja in sosednje Avstrije, vlada veliko zanimanje tako med aktivnimi udeleženci kot obiskovalci. Organizatorji pričakujejo, da se bo maratona udeležilo blizu 3.000 tekačev in pohodnikov, med njimi okrog 500 iz Avstrije. Tako kot na dosedanjih tovrstnih prireditvah, bodo tudi tokrat tekače pozdravljali številni gledalci z obeh bregov reke Mure ter jih spodbujali s ploskanjem in gostoljubnim vzkljanjem spodbudnih besed. Cesta, po kateri bodo tekli maratonce, bo zaprta za ves promet, za kar bodo skrbeli policisti, redarji in gasilci. Ob tekmovalni progi bodo za te-

kače tudi okrepčevalne postaje. Za tekače, tekačice in obiskovalce pa bodo pripravili tudi pester kulturni in zabavni program. Že v petek, 29. maja, ob 19. uri bo v kongresni dvorani hotela Radin v Radencih slavnostni začetek z

bogatim zabavno-kulturnim programom. V soboto, 30. maja, ob 9. uri bo seja organizacijskega odbora, od 9.30 do 10.45 bodo zbirali prijave za maraton cicibanov in pionirjev. Ob 10. uri bo štart planinskega pohoda na Kapelo in Janžev Vrh. Ob 11. uri bo štart cicibanov in pionirjev. Od 11. do 14.30 bodo zbirali prijave za mali in veliki maraton ter trimski tek. Ob 14. uri bo tiskovna konferenca. Ob 15. uri pa bodo štartali tekači in tekačice trimskega teka ter malega in velikega maratona. Ob 19. uri bo konec prireditve z raglasivjo rezultatov in družabnim srečanjem. Sicer pa si bodo lahko obiskovalci Radenec ogledali pester kulturno-zabavni program pred maratonom in med njim pred hotelom Radin.

Feri Maučec

Karate

Sobočani zmagovalci

V Bohinju je bil kvalifikacijski turnir za starejše pionirje in starejše pionirke v karateju. Sodelovalo je 81 tekmovalcev in tekmovalk iz 18 klubov. Pri starejših pionirkah je zmagala Sabina Jakovljevič, Vesna Zadravec je bila peta, Nina Gaber (vse MS) pa sedma. Pri st. pionirjih je Tomaž Pivec zasedel drugo mesto. Ekipno so soboška dekleta zasedla prvo mesto.

V Rušah je bilo državno prvenstvo v borbah in katah. Sodelovalo je 120 tekmovalcev in tekmovalk iz 11 klubov. Lep uspeh so dosegli soboški karateisti, saj so postali ekipni zmagovalci v katah, Radgona je bila četrta, Radenci pa peti ter klubski zmagovalci v borbah. Sobočani so bili tudi absolutni zmagovalci.

D. Skandali

Pokal RZ Slovenije

Pomurka iz Bakovec v finalu

V povratni polfinalni tekmi za rokometni pokal Slovenije je Pomurka iz Bakovec v Murski Soboti prepričljivo premagala Andor Jadran s 26:18, in ker se je prva tekma v Hrpu končala z minimalno zmago Jadrana 23:25, se je v finale upravičeno kvalificirala Pomurka iz Bakovec. Bakovčani so tokrat zaigrali zelo zanesljivo, že na začetku tekme prevzeli pobudo ter jo s svojo nenehno povečevali, tako da njihova zmaga sploh ni bila vprašanje. Strelci za Pomurko Bakovce so bili: Petek 6, Mešič 5, Okreša 5, A. Lovenjak 5, Buzeti 2 ter Žugelj, Škraban in Gramc iz Maribora. V finalu se je Pomurka včeraj v Celju pomerila z državnim prvakom Pivovarno Laško. Uvrstitev Pomurke v finale pomeni največji uspeh kluba in pomurskega rokometista.

Športna zveza Murska Sobota

Enoten pristop in način delitve sredstev

Prva seja skupščine Športne zveze Murska Sobota (ta se je lani preimenovala iz ZTKO), ki je bila na robu sklepnosti, saj nekateri klubi ne kažejo zainteresiranosti za delo te športne organizacije, bili pa so zastopani predstavniki klubov, ki gojijo tekmovalni šport, in večjih društev, ki se ukvarjajo s športno rekreacijo, je verificirala nekatere nastale spremembe in ugotovitve. Predsednik športne zveze Stanko Kerčmar je uvodoma dopolnil pisno poročilo z nekaterimi podatki, ki kažejo, da je lani prišlo do velikih sprememb in da je slovenski šport prodir v svet in da naša društva in klubi uspešno tekmujejo na državnih prvenstvih. Poudaril je, da je bilo veliko truda vloženega pri iskanju najboljših rešitev v organiziranju in delovanju športne zveze, pri čemer je imela športna zveza pri izvršnem svetu vso podporo. Pokazalo se je, da so društva in klubi s svojim delom presegali amaterske okvire ter da pri tem niso izostali tudi kakovostni dosežki. O finančni problematiki in kriterijih pri delitvi razpoložljivih sredstev je govoril član predsedstva Srečko Belec ter poudaril, da je sredstev izrazito manj, da pa naraščajo potrebna sredstva za strokovno službo, saj je razmerje spremenjeno. Sprejeli so predlog, da se ločeno prikazujejo sredstva za tehnična dela športne zveze ter strokovno profesionalno delo, ki ga trenutno opravljata dva delavca. Zavzeli so se tudi za enotno prikazovanje vseh sredstev za šport v občini ter za enoten pristop in način delitve, hkrati pa tudi, da bi morala biti športna dejavnost v občinskem proračunu močnejše zastopana. Na seji so sprejela poročila in predlagali, da imenujejo uredniški odbor Obvestil, ki jih izdaja športna zveza. Predlagali so tudi, da se predsedstvo vključi v organiziranost delavskih športnih iger ter za novega člana predsedstva izvolili prof. Lacija Kepeja.

L. Zelko

Odbojka

Ženska reprezentanca v Ljutomeru

Pretekli teden od torka do petka je bila v Ljutomeru na pripravah državna ženska reprezentanca pod vodstvom prvega trenerja Eda Dolinška, drugega trenerja Draga Drevenška in zdravnika dr. Jožeta Šumaka. Najboljše slovenske odbojkarice so se dvakrat dnevno pripravljale za srečanje z reprezentanco Avstrije, ki bo 21. junija. Po končanih pripravah smo za izjavo zaprosili prvega trenerja Eda Dolinška: »Ljutomer smo si izbrali za priprave zaradi odličnih razmer. Z odzivom deklet in njihovim zavzetim delom sem zelo zadovoljen. V tem trenutku bi težko ocenil našo vrednost, to bo pokazala tekma z Avstrijo. Vsekakor v začetku ne moremo pričakovati prevelikih rezultatov, imamo pa mlado in perspektivno reprezentanco, ki bo svojo vrednost še lahko pokazala. Trenutno stanje reprezentance je odsev dela v klubih. To so bile naše druge skupne priprave, prve smo opravili v Ajdovščini.

Foto: F. Maučec

Kegljanje

Mednarodno srečanje

V Leobnu v Avstriji, kjer igraja Š. Smodiš in Horvat, nekdanja kegljarka Radenske, je bilo povratno prijateljsko srečanje med Radensko in Leobnom. Zmagali so gostitelji s 154 keglij razlike. Najboljši igralec je bil Horvat z 922 podrtimi keglij. Š. Smodiš pa je dosegel 913 keglijev. Za Radensko so igrali: Kovačič 905, M. Steržaj 897, R. Smodiš 875, Celec 820, Drvarič 814 in Salamon 809 podrtih keglijev.

Nogomet

Srečanje nogometnih sodnikov

V Nedelici je bilo prijateljsko srečanje nogometnih sodnikov Ptuj in Lendave. Gostitelji so bili boljši v prvem polčasu in vodili z golom Zvera, medtem ko jim je v nadaljevanju zmanjkalo moči, kar so izkoristili gostje in si z golji Grabarja, Žitnika in Klinca zagotovili zmago s 3:1. Sodil je Čergulj iz Turnišča. Nogometni sodniki iz lendavske občine bodo naslednjo tekmo odigrali z nogometnimi sodniki iz Murske Sobotice.

Šah

Najuspešnejši Kovač

Pri kroškem brodu je bil šahovski turnir, ki sta ga pripravila ŠD Radenska Pomurje iz Murske Sobotice in KS Krog. Sodelovalo je 48 šahistov in šahistk. Zmagal je Kovač z 8 točkami pred Logarjem 7, A. Kosom, D. Harijem, I. Kosom, Režonjo in Lukičem po 6,5 točke. Pri nekategoriziranih je bil najboljši Lukič pred Rožmanom in A. Maričem, pri mladincih pa K. Maričeva pred Maukom ml. in Stefančevom. Boris Kovač je bil tudi najuspešnejši na hitropoteznem turnirju. V finalu je na brodu sredi reke Mure premagal I. Kosa.

Košarka

Dvojna zmaga mladink Pomurja

V tekmovalstvu slovenske košarkarske lige za pionirke je ekipa Afroditia kozmetika premagala Pomurje z 42:39, Comet pa Pomurje s 30:14. Najboljši strelki pri Pomurju sta bili Žekševa 19 in Orijeva 15 košev.

V tekmovalstvu mladink v slovenski košarkarski ligi je Pomurje premagalo Afroditio kozmetiko s 67:28 in Comet s 46:33. Najboljše strelke pri Pomurju: Boharjeva 30, Lutarjeva 20 ter Cerova in Frišičeva po 19.

V Smarju pri Jelsah je bil polfinalni košarkarski turnir za mlajše pionirke. Sodelovala je tudi ekipa OŠ III iz Murske Sobotice in po porazih s Smarjem in Sentvidom zasedla 5. do 8. mesto.

Z. T.

Rokomet

Derbi dobila Radenska

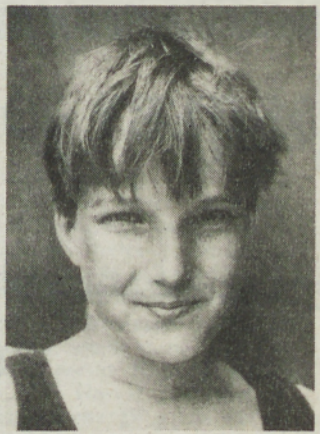
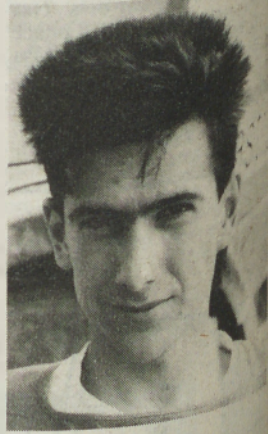
V predzadnjem kolu prvenstva v drugi slovenski moški rokometni ligi je Radenska iz Gornje Radgone v pomurskem derbiju premagala Mladince iz Murskih Črnc s 27:17. Najboljši strelci: Merčnik 8, Husar 6 in Žalodec 6 za Radensko ter Makovec 6, Buzeti 4 in Gomboč 3 za Mladince. Polet iz Murske Sobotice in Razkrižje sta bila prosta. V zadnjem kolu igra Polet iz Radenske, Velenje iz Razkrižja in Mladinec z Novo opremo.

Športni obrazi

Junaki jeklenih konjičev

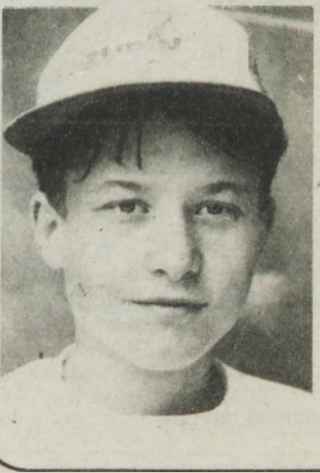
Motokros je šport, s katerim se lahko ukvarjajo le kovalci ljudi. Teh pa v Pomurju ne manjka. Nosilci tega atraktivnega športa so MTK Radenci, MCK Sobotica in AMCK Sotina. Vključujejo nekaj mladih in perspektivnih tekmovalcev. Nekateri od teh junakov jeklenih konjičev smo obiskali na nedavni dirki na Janževem Vrhju z namenom, da jih predstavimo našim bralcem.

Boštjan Kampuš-MTK Radenci: Star je 19 let. Trenutno naš najboljši tekmovalac mednarodnega slovesa v razredu 125 ccm. To je dokazal na letošnjih treh dirkah za državno prvenstvo, kjer je zmagal brez konkurence, in na pokalu Alpe-Jadran v Italiji, kjer je bil prvi. Pri njegovem razvoju so mu veliko pomagali Drago Predan in Franci Druževac ter seveda oče, ki je njegov mehanik in mu daje koristne nasvete. Če ne bo nepredvidenih nevarnosti na tekmovalstvu, mu prvega državnega naslova v mladi državi Sloveniji ne more nihče odvzeti.

Leon Lang — MCK Sobotica: Je star 12 let. Z motokrosom se je začel ukvarjati lani pri 10 letih. Radenci in tekmuje v razredu 80 ccm. Lani je v skupni lestvici zasedel četrto mesto. V letošnji zasedel četrto mesto. Na letošnjih treh dirkah za državno prvenstvo je zasedel šesto, četrto in drugo mesto, medtem ko na drugi dirki ni tekmoval. Za njegov uspeh so zaslužni tudi Jurij Križmanic, Maček in pa seveda oče, ki mu toliko tekmuje v članski konkurenci, bi bil zadovoljen s takim uspehom.

Oliver Rogan — AMCK Sotina: Je star 11 let in je najmlajši tekmovalac v razredu 80 ccm. Z motokrosom se je začel ukvarjati pred šestimi leti. Lani je bil pri naraščajinih prvak v razredu 60 ccm in drugi v razredu 80 ccm. Na letošnjih dirkah za državno prvenstvo v članski konkurenci je bil osmi, tretji, deseti (samo ena vožnja) in prvi. Za njegove dosežke ima največ zaslug oče Jože, ki je tudi njegov trener. Trenira na domači stezi za motokros, vendar le ob sobotah, ko se oče vrne z dela v Avstriji.

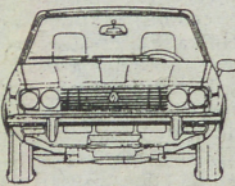
Rok Križmanic — MCK Sobotica: Je star 14 let. Z motokrosom se je začel ukvarjati lani pri 12 letih. Lani je bil v skupni lestvici v razredu 80 ccm drugi, v razredu 125 ccm tretji. Na letošnjih dirkah za državno prvenstvo je zasedel četrto, peto, sedmo, osmo in deveto mesto. V članski konkurenci je bil v razredu 125 ccm drugi. Zmaga v članski konkurenci je bila za njega velika novost. Zaradi tega tudi ni nastopil na Janževem Vrhju. Na letošnjih dirkah je bil četrty, devet, in peti. Trenerja nima, pomembni prijatelji in starši. N. J. in F. M.

AGROSERVIS
MURSKA SOBOTA

Kroška c. 58, Tel.: 069/21-630, Telex: 35-219, Telefax: 21-322

PROIZVODNJA
TRGOVINA
TRANSPORT
GARANCIJSKI
SERVISI VOZIL:

RENAULT — TAS VW — CIMOS CITROEN — ZASTAVA — TAM

TRAKTORJEV IN
KMETIJSKIH
STROJEV:
ZETOR — TORPEDO — URSUS — IMT — TOMO VINKOVIČ — ZMAJ

PRODAJA VOZIL:

RENAULT — VW — AUDI — ZASTAVA — TAM

Cenjene kupce, ki želijo kupiti traktorje TORPEDO-DEUTZ, obveščamo, da jih lahko kupijo pri nas!

- Ponujamo vam še naslednje storitve:
AVTOELEKTRIKARJEV: popravilo instalacij in agregatov vseh znamk vozil in strojev
AVTOKLEPARJEV: popravilo poškodovanih vozil, zamenjava delov
AVTOLIČARJEV: ličenje in barvanje vozil, izdelava napisov in zaščita DINITROL
VSAKO NEDELJO ORGANIZIRAMO SEJEM RABLJENIH AVTOMOBILOV!

Judo turnir za pokal Sobote

Pokal ostal v rokah gostiteljev

V Murski Soboti je bil prvi mednarodni turnir v judu za pokal Sobote, ki ga je pripravil soboški judo klub. Sodelovalo je 57 tekmovalcev iz Avstrije, Hrvaške in Slovenije. Največ uspeha so imeli gostitelji, ki so postali skupni zmagovalci in osvojili pokal. Na slovesni otvoritvi je govorila podpredsednica soboškega izvršnega sveta Brigita Bavcar, v kulturnem programu pa je sodelovala folklorna skupina beltske osnovne šole pod vodstvom mentorice Jelke Breznik.

Rezultati — pionirji — do 28 kg: 1. Muratović (Drava), 2. Reja (IR), 3. Harega (Ziri), in Vurcer (Drava); — 31 kg: 1. Muratović (Gor.), 2. Pintarič (Zel. MB), 3. Mader (Avstrija) in Rajkova (Drava); — 34 kg: 1. Harega (IR), 2. Zilavec (MS), 3. Rus (Gor.); — 38 kg: 1. Harega (IR), 2. Hostovčič (Drava), 3. Bunič (ML ZG) in Kjeze (Drava); — 42 kg: 1. Erčič (MS), 2. Horvat (MS), 3. Jan (MS) in Kovačec (Gor.); — 46 kg: 1. Mahmutović (IR), 2. Reja (Ziri), 3. Vojnec (Drava) in Zindarič (Gor.); — 50 kg: 1. Čuk (MS), 2. Holer (IR), 3. Šaupčič (Zel. MB) in Bunič (ML ZG); — 55 kg: 1. Lahner (IR), 2. Zilavec (MS), 3. Pletovšek in Brvar (Zel. MB); — nad 55 kg: 1. Bunič (IR), 2. Stradner (Avstrija), 3. Šebaher (Avstrija) in Gole (Gor.).

(Goriš.): Za najboljša pionirja so proglasili: Hašaja (MS) in Mahmutovića (Ivo Reja).

Rezultati — mladinci: — 50 kg: 1. Čuk (MS), 2. Bunič

hab (MS) in Grajf (Impol); — 78 kg: 1. Ogrizek (Impol), 2. Setnikar (Ostrožno), 3. Lešnjak (Lendava) in Sadžak (IR); — 86 kg: 1. Eisenbaher (IR), 2.

(ML ZG), 3. Kolednik (Drava) in Saupčič (Zel. MB); — 55 kg: 1. Petrak (IR), 2. D. Vehab (MS), 3. Lazar (MS) in Blažek (Jaska); — 60 kg: 1. Mazouzi (MS), Tropar (Impol), 3. Hosl (Jaska) in Kos (Branik); — 65 kg: 1. Cikajlo (MS), 2. Bunič (ML ZG), 3. Vrbanič (Olimp.) in Rudolf (IR); — 71 kg: 1. Dobovšek (Drava), 2. Pipan (NG), 3. T. Ve-

Kos (MS), 3. Pozdrec (Tacen) in Lipovšek (Ostrožno); — 95 kg: 1. Marin (Gor.), 2. Sadl (MS) in 3. Marin (Gor.); nad 95 kg: 1. Plošnjak (Gor.), 2. Bronzin (ML ZG). Za najboljša mladince so razglasili Čuka (MS) in Ogrizka (Impol). Ekipni vrstni red: 1. Murska Sobota 114 točk, 2. Ivo Reja, Celje 80, 3. Gorišnica 44 in 4. Drava Ptuj 42 točk.

Atletika

Največ uspeha Ljutomerčanom

V Ljutomeru je bilo občinsko tekmovanje osnovnih šol v atletiki. Največ uspeha so imeli gostitelji, ki so v skupni uvrstitvi zasedli tri prva mesta.

Zmagovalci v posameznih disciplinah so bili — 5. in 6. razredi — 60 m: dečki: Mertuk (Kr.), dekleta: Bratuša (Ver.); 300 m: dečki: Viher (Lju.), deklice: Lesjak (Lju.); 600 m: dečki: Seršen (Ver.), deklice: Berden (Lju.); daljina: dečki: Zuzzi (Lju.), deklice: Horn (Kr.); višina: dečki: Raščan (Kr.), deklice: Sagaj (Kr.); met žogice: dečki: Mullec (Lju.), deklice: Kosec (Cez.). Skupno — dečki: 1. I. Cankar Ljutomer 2.585 točk, 2. Križevci 2.130, 3. Veržej 1.762 točk; deklice: 1. I. Cankar Ljutomer 2.092, 2. Križevci 2.927, 3. Veržej 2.347 točk.

Rezultati — 7. in 8. razredi — 60 m: dečki: 1. Ivanjšič (Lju.), deklice: Žibrat (Lju.); 300 m: dečki: Babič (Lju.), deklice: Kovačič (Lju.); 1000 m: dečki: Gregorinčič (Cez.), deklice: Šeruga (Lju.); višina: dečki: Grančola (Kr.), deklice: Kolar (Lju.); daljina: dečki: Rob (St. v.), deklice: Zadravec (St. v.); krogla: dečki: Hamler (Kr.), deklice: Puklavac (Lj.); žogica: dečki: Lozinšek (Ver.), deklice: Kranjc (Lj.); 4 x 100 m: dečki: Križevci, deklice: Ivan Cankar; Skupno — dečki: 1. Ivan Cankar Ljutomer 2.585, 2. Križevci 2.130, 3. Veržej 1.762 točk; deklice: 1. Križevci 2.927, 2. Veržej 2.347, 3. Ivan Cankar 2.092 točk.

Tone Ficko

Dobri rezultati

V Celju je bilo kvalifikacijsko tekmovanje za nastop na republiškem atletskem pokalu. Drugi del kvalifikacij pa bo v začetku junija v Mariboru. Tekmovanja so se udeležili tudi pomurski atleti in atletinje in dosegli spodbudne rezultate, saj so nekateri dosegli celo osebne rekorde. Med 13 pomurskimi atleti in atletinjami so bili najboljši: Šterman v teku na 100 in 400 m, Jo. Kolar na 100 in 400 m in Ščančar v skoku v daljavo. Pri dekletih pa so se najbolje izkazale Hajdinjakova na 100 in 400 m, Klemenčičeva v teku na 400 m in Berdenova v skoku v višino.

M. Šeruga

Števančeva in Pergarjeva v Milanu

Marija Števanec in Manuela Pergar, ki sodita že nekaj let med najboljše slovenske atletinje na srednjih progah, se bosta ob koncu tedna udeležili evropskega klubskega pokala skupine B v atletiki v Milanu.

Obe tekmujeata za ljubljansko IBL Olimpijo, nastopili pa bosta v tehnik na 800 oz. 1.500 m in v štafeti 4 x 400 m.

G.G.

Megličeva zmagala v Avstriji

V Feldkirchu v Avstriji je bil učni tek na 11 kilometrov. Sodelovali so tudi nekateri pomurski tekači. Najbolje se je odrezala Mojca Meglič (OŠ Kapela), ki je zmagala pri mladinkah. Pri moških je bil Zdravko Mauko šesti, Roman Klančar deveti in Branko Meglič štirinajsti.

Grabar peti

Na prvenstvu Avstrije v teku na 10.000 m, ki je bilo v Amstettnu pri Linzu, je sodeloval tudi znani pomurski atlet Geza Grabar iz Tešanovca, član AD TAM Maribor in zasedel peto mesto z rezultatom 30:21,99 ter za 10 sekund izboljšal lanskeletni osebni rekord.

Namizni tenis

Velik uspeh Solarja

Na prvem državnem prvenstvu za mlajše pionirje, ki je bilo v Logatcu in na katerem je sodelovalo 170 igralcev iz 20 slovenskih klubov, med njimi tudi pet Pomurcev, je svoj daleč največji uspeh dosegel igralec Potrošnika Miran Solar. V dvojicah je skupaj z Rozmanom s Ptujja zasedel odlično drugo mesto, za las pa jima je ušla tudi zlata medalja. Dvojica Kocuvan — Bukovec se je uvrstila med najboljših 16. Med posamezniki Pomurci niso imeli toliko uspeha, ker je imel velik spodrsrlaj njihov najboljši igralec Solar, ki se je tako kot Kocuvan uvrstil med najboljših 32. Šbüll in Koščak (Pot.) ter Bukovec (Arcont) so zasedli druga mesta v predtekmovalnih skupinah.

Iz Londona pa je prišla vesela novica, da je Riko Kolmančič, nekdanji igralec zdajšnjega Potrošnika, uspešno položil izpit za mednarodnega sodnika, ki ga je pred tremi meseci opravljal v Zagrebu. Tako je Kolmančič zdaj edini pomurski mednarodni sodnik, ki bo lahko sodil na vse velikih mednarodnih tekmovanjih.

M.U.

SNL

Olimpija	36	27	6	3	83:16	60
Maribor	36	24	8	4	75:28	56
Izola	37	20	12	5	57:21	52
Gorica	37	14	14	9	58:38	42
Živila Nako	36	13	16	7	44:34	42
Koper	37	15	12	10	35:28	42
Ljubljana	36	16	9	11	52:36	41
Mura	36	15	8	13	54:45	38
Slovan	36	12	12	12	43:33	36
Svoboda	36	12	12	12	42:47	36
Publikum	36	12	12	12	37:47	36
Rudar (V.)	36	12	10	14	55:60	34
Steklar	36	11	12	13	49:64	34
POTROŠNIK	36	12	9	15	45:58	33
Primorje	37	11	11	15	41:56	33
Zagorje	36	12	8	16	44:42	32
NAFTA	36	10	9	17	42:59	29
Rudar (T.)	36	10	7	19	48:58	27
Domžale	36	5	12	19	25:54	22
Mežvode	36	8	5	23	24:73	21
Jadran Loma	36	4	6	26	21:73	14

II. SNL VZHOD

Železnik	23	12	8	3	30:17	32
Dravograd	23	12	6	5	37:26	30
GIDOS (T.)	23	11	7	5	46:29	29
Dravinja	23	10	7	6	40:21	27
Korotan	23	10	4	9	26:25	24
Hmezd	23	9	6	8	27:27	24
Kovmar	23	8	8	7	27:31	24
BELTRANS	23	7	9	7	26:26	23
St. Gradec	23	7	8	8	36:29	22
Pohorje	23	8	6	9	26:32	22
Impol	23	8	5	10	31:36	21
Pekre	23	6	6	11	25:30	18
Rače	23	6	6	11	25:37	18
Središče	23	3	2	18	20:56	8

PNL

Rezultati — 20. kolo
Crenšovci:Tipog Lipa 1:0
Ižakovci:Bakovci 2:2
Tišina:Ljutomer 0:0
Bistrica:Rakičan 2:3
Dobrovnik:Odranci 0:2
Dobrina:Polana 4:2
Ižakovci
Dobrina
Bakovci
Ljutomer
Odranci
Crenšovci
Tišina
Dobrovnik
Rakičan
Tipog Lipa
Polana
Bistrica

20	13	2	5	44:23	28
20	10	7	3	34:22	27
20	8	8	4	44:27	24
20	9	6	5	31:21	24
20	8	5	7	24:29	21
20	8	3	9	30:34	19
20	7	5	8	23:30	19
20	6	6	8	38:36	18
20	6	4	10	27:39	16
20	5	6	9	24:36	16
20	5	4	11	32:38	14
20	5	4	11	36:44	14

I. MNL MS

Rezultati — 20. kolo
Šalevci:Bratovci 1:0
Čarda:Modoš 1:0
Gančani:Cankova 2:2
Dokležovje:Filovci 10:0
Serdica:Puconci 2:0
Tromejnik:Grad 1:1

20	14	4	2	62:12	32
19	13	5	1	33:13	31
20	8	9	3	44:31	25
20	9	5	6	29:22	23
20	9	5	6	31:38	23
20	7	8	5	35:30	22
19	6	7	6	32:26	19
20	6	6	8	41:28	18
20	4	8	8	27:31	16
20	2	7	11	21:53	11
20	4	2	14	19:50	10
20	3	2	15	19:59	8

II. MNL MS

Rezultati — 18. kolo
Apače:Remet 3:4
Prosenjak:11 plavh 0:2
Pušča:Vrelec 5:1
Tešanovci:Bogojna 4:2
Romah:Križevci 1:1
Bogojna:Pušča 6:2
Remet
Apače
Tešanovci
Romah
Bogojna
Prosenjak
11 plavh
Križevci
Vrelec
Pušča

18	15	2	1	64:17	32
18	14	1	3	61:23	29
17	10	2	5	50:37	22
18	8	4	6	52:33	20
18	7	3	8	38:38	17
17	6	3	8	29:30	15
18	6	1	11	38:50	13
18	4	5	9	30:43	13
18	6	0	12	32:59	12
16	1	1	14	20:84	3

I. ONL LENDA

Rezultati — 16. kolo
Mladost:Nafta B 4:5
Olimpija:Kobilje 0:2
Renkovci:Kapca 3:2
Nedelica:Hotiza 0:6
Panoneja:prosta
Hotiza
Renkovci
Kobilje
Nedelica
Mladost
Nafta B
Kapca
Olimpija
Panoneja

15	10	3	2	47:19	23
14	7	6	1	26:14	20
14	8	2	4	29:13	18
14	6	3	5	23:19	15
15	5	4	6	36:27	14
14	5	4	5	26:38	14
14	5	2	7	20:31	12
14	4	0	10	14:37	8
14	1	2	11	11:34	4

Hokej na travi

Lipovci tretji

V Gradcu v Avstriji je bil mednarodni turnir v hokeju na travi. Sodelovali so tudi Lipovci, ki so premagali Maribor z 1:0, igrali neodločeno z UHCE iz Gradca z 0:0 in izgubili z ekipo Traun z Dunaja z 2:4 ter zasedli tretje mesto.

Slovenska nogometna liga

Odrešilne točke Potrošnika

V slovenski nogometni ligi so odigrali 37. in 38. kolo. Pri tem so bili najuspešnejši nogometaši Potrošnika iz Beltincev, ki so osvojili tri točke in se s tem bržčas rešili izpada iz SNL. **Rezultati — 37. kola:** Rudar (V.):Potrošnik 1:1. Gol za Potrošnik je dosegel Celec. **POTROŠNIK:** Irgolič 6, J. Zver 6, Čontala 6, Mertuk 6, Kodi 6, Godina 6, (Forjan 6), Voroš 6, Zrim 6, Hartman 6, David 6, (Celec 6), M. Zver 6. Nafta:Domžale 1:1. Strelec za Nafto Hranilović. **NAFTA:** Kusek 7, Balantič 6, Ratajec 6, Novak 7, Djurdjevič 6, Drvarič 6, Šabjan 6, Hranilović 7, Bubeč 6, Dovečer 6, Baša 6. Mura:Primorje 1:1. Gol za Muro je dosegel Šarkezi. **MURA:** Zver 7, Cener 7, Posavac 7, Kovačič 7, Granov 6, Vori 6, Baranja 6, Belec 6, Vicković 6, Prekazi 6, Šarkezi 7. **Rezultati 38. kola:** Potrošnik:Gorica 1:0. Gol za Potrošnik je dosegel M. Zver. **POTROŠNIK:** Irgolič 7, Tratnjek 7, (Zrim 7), Čontala 7, Mertuk 7, Kosi 8, Godina 7, Voroš 7, Baranja 7, Hartman 7, M. Zver 7, Škaper 7. Izola:Mura 2:1. Gol za Muro je dosegel Kovačič iz enajstmetrovke. **MURA:** Zver 6, Cener 6, Posavac 5, Kovačič 6, Granov 6, Kokaš 6, Baranja 6, Belec 6, Vicković 7, Prekazi 6, Šarkezi 6. **Publikum:** Nafta 1:0. Nesrečen avtogol Balantiča. **NAFTA:** Palatinuš 8, Mundjar 6, Ratajec 7, Balantič 6, Novak 7, Drvarič 6, Šabjan 6, Hranilović 6, Car 6, Gyurkaš 6, Pal 6, (Nedeljko 6). V prihodnjem kolu igrajo: Mura:Olimpija, Nafta:Svoboda in Koper:Potrošnik.

Strelci SNL

15 golov: Milan Kukič (Mura),	Nenad Hranilović (Nafta),
14 golov: Robert Šabjan (Nafta),	
9 golov: Štefan Škaper (Potrošnik),	4 gole: Jože Hartman (Potrošnik),
Mario Zver (Potrošnik),	Miroslav Graj (Nafta),
Dušan Vicković (Mura),	Dejan Baranja (Potrošnik),
7 golov: Emin Prekazi (Mura),	3. goli: Jože Kokaš (Mura),
Damir Rob (Nafta),	Miljenko Dovečer (Nafta),
Peter Voroš (Potrošnik),	2 gola: Mario Ružič (Nafta),
6 golov: Marinko Šarkezi (Mura),	Borči Forjan (Potrošnik),
Robert Kovačič (Mura),	Robert Belec (Mura)
	Feri Celec (Potrošnik).

II. SNL—vzhod

Zmagi Beltransa in Gidos

V triindvajsetem kotu prvenstva v drugi slovenski nogometni ligi vzhod sta oba pomurska ligaša zmagala. Beltrans je v Veržuju premagal Dravinjo iz Slovenskih Konjic s 3:1. Strelci za Beltrans so bili: Nemec, Z. Osterc in Gašević (11 m). Gidos iz Turnišča pa je v Središču premagal domače moštvo z 2:0. Gola sta dala: S. Lebar in B. Lebar. V prihodnjem kolu igra Gidos v Turnišču s Hmezadom, Beltrans pa v Dravogradu.

Športna napoved

Za športno napoved št. 13 smo prejeli precej lističev, žal pa nobeden od naših bralcev ni pravilno izpolnil 8 tipov. Tako tudi tokrat ne moremo podeliti nagrad. Upajmo, da boste imeli več sreče v prihodnje.

Pravilna rešitev športne napovedi št. 13	Rez.	Tip
Pari		
Potrošnik—Gorica	1:0	1
Publikum—Nafta	1:0	1
Izola—Mura	2:1	1
Beltrans—Dravinja	3:1	1
Središče—Gidos	0:2	2
Ižakovci—Bakovci	2:2	0
Bistrica—Rakičan	2:3	2
Dobrina—Polana	4:2	1
Gančani—Cankova	2:2	0
Hotiza—Nedelica	6:0	1

Naš gost v športni napovedi št. 14 je predsednik tekmovalne komisije pri Občinski nogometni zvezi Lendava Franc Koren in dolgoletni nogometni sodnik. Njegova napoved je takale:

PARI	TIP
MURA : Olimpija	0
NAFTA : Svoboda	1
Koper : POTROŠNIK	0
GIDOS : Hmezd	1
Dravograd : BELTRANS	1
Polana : Dobrovnik	1
Rakičan : Tišina	2
Ljutomer : Ižakovci	2
Puconci : Dokležovje	0
Nedelica : Renkovci	1

ŠPORTNA NAPOVED ŠT. 14	TIP
1. MURA:Olimpija	
2. NAFTA:Svoboda	
3. Koper:POTROŠNIK	
4. GIDOS:Hmezd	
5. Dravograd:BELTRANS	
6. Polana:Dobrovnik	
7. Rakičan:Tišina	
8. Ljutomer:Ižakovci	
9. Puconci:Dokležovje	
10. Nedelica:Renkovci	

Športno napoved je potrebno poslati na uredništvo Vestnika, Murska Sobota, Titova 29, najpozneje do sobote, 30. maja 1992. Pri žrebanju bomo upoštevali osem pravih tipov.

Priimek in ime ter naslov

Pertoča

Obnavljajo župnijsko cerkev

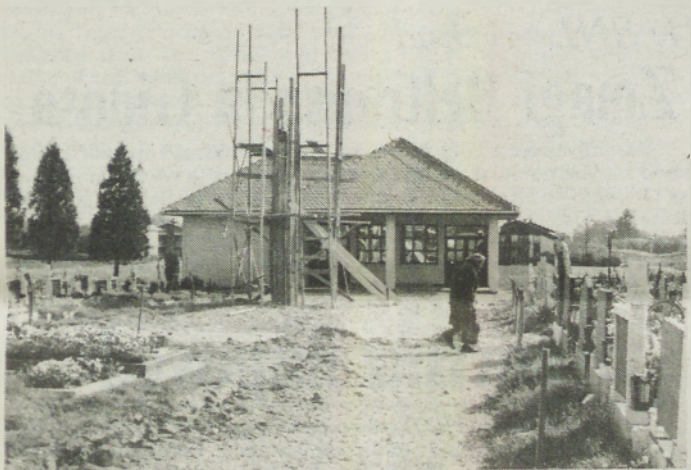
Na prelepem hribčku na Pertoči stoji župnijska cerkev sv. Helene. Gre za manjšo, a zelo verno župnijo, ki jo vodi župnik Joško Vinkovič. Cerkev je bila zgrajena pred 250 leti in je kmalu postala pretesna, zato so že pred prvo svetovno vojno, pa tudi med obema vojnoma razmišljali o širitvi. Želja pa se jim je uresničila šele leta 1963, ko so del cerkve porušili in zgradili prostornejši bogoslužni hram. Cerkev so obnavljali že pred tremi leti, lani so opravili zahtevna hidroizolacijska dela pri zvoniku in s tem preprečili širjenje vlage, letos pa so se lotili obnove zvonika. Naredili bodo novo fasado, bakreno streho, namestili pa bodo tudi nova okna in obnovili stolpno uro. V programu imajo še ureditev okolice cerkve, kjer bodo tudi nasadili okrasno grmičevje. Kot nam je povedal dušni pastir, imajo prebivalci na območju župnije veliko poslušal in so pripravljeni pomagati pri obnovi cerkve. Pomagajo z denarjem, delom, prevozi, hrano in pijačo ter tako zelo pocenijo dela. Ta bodo predvidoma stali milijon SLT. Obnovljeno cerkev sv. Helene na Pertoči bo 23. avgusta 1992, takrat bo prošenje, blagoslovil mariborski pomožni škof Jože Smejc.

Foto: F. Maučec

Iz Vučje Gomile

V Vučji Gomili deluje od 1980. leta kulturnoumetniško društvo Avgust Gašparič. V tem času je bilo društvo aktivno na več področjih, saj so njegovi člani sodelovali na številnih prireditvah, velikokrat pa so tudi zaplesali ljudske plesne ter nastopili s pevskimi točkami in recitacijami. Tačas delujejo v društvu tri sekcije: recitatorska, folklorna in pevska. Sicer pa je vseh članov 48, predsednik društva pa je Štefan Kržnko.

G. G.

V krajevni skupnosti Lipovci so se lotili načrtnega urejanja pokopališča. Končujejo gradnjo nove mrliške vežice, ki jo bo potrebno še opremiti. Gradijo pa tudi nov zvonik. Z ureditvijo ograje, tlakovanih poti in razsvetljave bo lipovsko pokopališče prav gotovo eno najlepših.

Foto: F. Maučec

Kaj je občinska lastnina?

S tem vprašanjem se mora zadnje čase velikokrat ukvarjati občinski sklad stavbnih zemljišč v Murski Soboti. Lahko bi rekli, da med najpomembnejše naloge tega sklada v letošnjem letu sodi ravno »iskanje« tistega dela občinske lastnine, katero upravlja sklad. Zato jih čaka vrsta zahtevnih nalog, pričemer bo treba najprej narediti seznam in oceniti vrednost premoženja. To pa bodo lahko naredili le tako, da uredijo premoženjskopravno stanje zemljišč, vključno z vpisom v zemljiško knjigo. Na ta način želijo doseči predvsem to, da bo gospodarjenje z občinskim premoženjem tako, da bi lahko pomembno prispevalo k prihodkom soboške občine.

Ni dvoma, da bo dobil takšen program sklada stavbnih zemljišč soglasje vseh odgovornih dejavnikov, saj gre navsezadnje za zadeve skupnega pomena. Sicer pa lahko tudi občinski proračun upa, da bo iz tega vira dobil nekaj denarja.

M. JERŠE

Klub mladih v Lakošu in pomurska madžarska mladinska zveza sta pripravila zabavni kviz. V Dolgi vasi, od koder je naša slika, je bila dvorana napolnjena do zadnjega kotička. Sodelovale so štirinastne mešane ekipe iz Motvarjevcev, Čentibe, Pinc in Dolge vasi, odgovarjali pa so na vprašanja iz športa, glasbe in filma, bile pa so tudi zabavne igre. Podobno je bilo na kvizu v Gornjem Lakošu, kjer so se pomerile ekipe iz Čentibe, Doline, Radmožanec in Lendave.

I. PAVŠIČ

Ob 90-letnici GD

Krajevni in gasilski praznik v Korovcih

Korovci, majhna vasica pri Cankovi, se pripravljajo na pomembno praznovanje — 90-letnico gasilskega društva, ki bo na binkoštno nedeljo, 7. junija 1992. To pa ne bo samo praznik gasilcev, temveč vseh krajanov. Na ta

pomembni jubilej se v kraju že dalj časa zavzeto pripravljajo, saj bo to praznik, kakršnega v Korovcih še ni bilo. Praznovanje se bo začelo z jutranjo budnico, zatem pa se bodo začeli zbirati številni gasilci iz okoliških krajev in sosednje Avstrije. Po maši v kapeli sv. Duha in mimohodu gasilcev bo osrednja slovesnost pri vasko-gasilskem domu z blago-

slovitvijo novega gasilskega stolpa in kulturnim programom. Slavnostni govornik na proslavi naj bi bil predsednik predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan. Ob jubileju bodo pripravili razstavo o razvoju gasilstva ter

izdali brošuro z zgodovino kraja in gasilstva. Na slovesnosti bodo zaslužnim posameznikom podelili republiška in občinska gasilska priznanja ter odlikovanja. Na dan praznovanja bo tudi odprt maloobsejni prehod Korovci—Goritz. V Korovcih so tudi zelo zadovoljni, da sta jim pri pripravi na pomembno obletnico pomagala pokrovitelja Lju-

bljanska banka — Pomurska banka in podjetje BIM iz Murske Sobotice, sicer ne bi mogli opraviti tako zahtevnih priprav.

Gasilsko društvo Korovci, ki šteje 50 članov, ima dve članski desetini ter skupino pionirjev in pionirk. Čeprav gre za majhno društvo, je bilo ves čas delovanja zelo aktivno, tudi med obema vojnoma. Društvo ima orodno vozilo, dve motorni brizgalni in ročno brizgalno iz leta 1892. Člani društva se udeležujejo vseh sektorskih, občinskih in medobčinskih tekmovanj, kjer dosegajo lepe rezultate, saj so bili večkrat občinski in medobčinski prvaki, enkrat pa so tudi sodelovali na republiškem tekmovanju. Poleg tega se tudi udeležujejo tekmovanj, ki jih organizirajo gasilci z Gradiščanskega v Avstriji, s katerimi že vrsto let uspešno sodelujejo. Gasilsko društvo Korovci, ki je imelo ob začetku delovanja majhno zavetišče, si je po vojni zgradilo nov vasko-gasilski dom. Tega so gradili postopno, saj je dobil dokončno podobo šele letos, ko so obnovili že dotrajan stolp iz leta 1932 ter fasado. Pri tem so opravili čez 300 prostovoljnih delovnih ur. Sicer pa gasilci in krajanje Korovec složno sodelujejo pri vseh akcijah, zlasti pa so združili vse moči ob pripravi na letošnji jubilej gasilcev, ki ga imenujejo tudi praznik vseh krajanov. Feri Maučec

Zaselek postal vas

Dobravčan upodobljen v romanu mrtvaških lobanj — Vas na ravlini ne bo izumrla

V Dobravi so mi povedali, da so bili dolgo časa zaselek Stare Nove vasi, potem pa so se osamosvojili. To je bilo pogumno dejanje, saj je v naselju komajda 14 gospodinjstev. Vse kaže, da ima kraj lepe možnosti za nadaljnji razvoj, saj je še veliko prostora za gradnjo stanovanjskih hiš in gospodarskih poslopj. Tu pa se ne bodo ustalili le domačini, ampak tudi priseljenci. Svoječas so tja prihajali Prekmurci, denimo družina Kozlar iz Črenšovca, zdaj pa prihajajo tudi od drugod. In povsem po naključju sem najprej pokramljal z Martinom Sintičem, ki se je poročil v Dobravo iz vasi Črenševca pri Krškem.

»Tu mi je zelo všeč. Imamo vse, kar je potrebno za sodobno življenje, torej tudi zdravo pitno vodo in telefon. V vasici imamo tudi asfalt. Tudi zaposlil sem se, saj delam kot likalec v obratu

VODNJAK — V Dobravi imajo vaški vodovod. Ohranili pa so tudi dva vaska vodnjaka, ki ju treba le malo urediti. Foto: Š. S.

Mure v Radgoni. Tam je zaposlena tudi moja žena Štefka, ki je šivilja. Nekaj pridelamo tudi na kmetiji.

Tako »prišlek«. In kaj pravijo domačini? Pogovarjal sem se z Matildo in Jakobom Petovarjem. Imata 10,5-hektarsko kmetijo, od tega 2 hektarja gozda. Stara in trdna kmetija, kot jih je v Dobravi še nekaj. Redijo živino. Še gre. Pri hiši so še mlajša družina in tudi vnuki.

»Zemlja je ilovnata in ne ravno rodovitna, vendar po izdat-

krušno peč in so butare zelo mernne za kurjenje v njej.

Kljub novostim in na Dobravo — vasica ni na prenem območju — ohranjajo tudi pridobitve preteklosti. Napolnijo tudi dva lesena opozarjata tudi dva lesena njaka, iz katerih so napolnili mali vodo, zdaj pa sta bolj manj opuščena. Fresene, ki so jih v vasi povedli, sta vodnjaka globoka 19 metrov. Torej je treba kopati metrov, da prides do podzemne vode. Nekdo si prav vsaka hiša in

PETOVARJEVA — Šibje ne bo ostalo v gozdu, ampak bo v butari zgorelo v krušni peči. Pa še pogled na skladovalnico butar na dvorani lep.

nem gnojenju dosežemo ustrezen pridelek. Pridelujemo koruzo, pšenico, oves in deteljo. Pridelek bi bil boljši, ko vsa posest ne bi bila tik ob kompleksu zasebnih gozdov. Po drugi strani pa je dobro, ker so njive okrog hiše in tako nekaj privarčujemo pri nafti. Petovarjeva sem »mujel« pri delu: Matilda je sekala šibje in vezala butare, Jakob pa jih je zlagal. Na vprašanje, le zakaj se mučita s šibjem, ko pa imajo gozd in dovolj debelih drv (mnogi namreč šibje kar puste v gozdu), sta odgovorila, da predvsem zato, ker imajo pri hiši veliko

gla omisliti lastnega vodnjaka, zato so imeli vasko vodnjak.

V Dobravi se predlaga več noma s kmetijem in žirnostjo. Par kmetij oddaja zemljo. Premalo ga je, da bi se lahko leč uredil vasko vodnjak, saj ga posamezniki ne morejo vzdrževati. O tem, da bi se se še niso dogovorili, pa naj pomisleki: kaj pa če bo zaloge, ga nižji odstotek tožbe, ko, da le malokdo komu

Delavci Cestnega podjetja nameščajo opremo v kamnolomu v Sotini.

Cestno podjetje iz Murske Sobotice pripravlja ekonomsko izkoriščenje kamna metadiabaza na Sotini. Tačas opravljajo montažna in raziskovalna dela. Po raziskavah je metadiabaznega kamna na Sotini krepko prek milijon kubičnih metrov. Kot je povedal direktor Cestnega podjetja, dipl. ekonomist Vito Györek, bo kamnolom pomembna pridobitev za slovensko gospodarstvo, saj smo ta kamen doslej uvažali iz hrvaške Lepoglave, delno pa bo nadomestil uvoz te kamenine iz Avstrije. Kamen je uporaben za

gradnjo nasipov in vzdrževanje lokalnih cest, možno pa ga je uporabiti tudi pri izdelavi asfalta. Še posebno pomemben je za vodno gospodarstvo, ki ga uporabljajo za oblaganje brežin. Še bolj pa bo dobrodošel pri gradnji nove železniške trase M. Sobotič—Martinje na madžarski meji, morda pa tudi na madžarskem delu železniške proge, ki bo povezovala Madžarsko z luko Koper. Progo v Prekmurju bodo začeli graditi že letos.

Boris Hegeduš

Poslovno stanovanjski objekt v Kocljevi

Štirinadstropna zgradba v Kocljevi ulici v Murski Soboti, tik ob poslovni zgradbi KZ Pannonka, dobiva te dni končne obris. Delavci Gradbenega podjetja Vegrad iz Velenja, ki je bil najboljši ponudnik, hitijo z dokončanjem poslovno-stanovanjskega objekta, ki naj bi ga predal namenu še konec letošnjega avgusta. Predračunska vrednost te naložbe

investor je SKB — Investicijsko podjetje, inženiring in gradnja, boski Projektivni biro, ki ima milijonov tolarjev. Vrednost strojstva je že oddanih področij, pa velja tudi za poslovno-stanovanjskega objekta, ki naj bi ga predal namenu še konec letošnjega avgusta. Predračunska vrednost te naložbe

»Težki« mejni kamni

Slovenija je že kar precej časa samostojna in od 15. januarja letos tudi mednarodno priznana država. Mejnino na Madžarsko, Avstrijo, Italijo in od lani tudi na Hrvaško. Nov položaj mlade države v obliki kokoši, ki ima glavo prav na našem severovzhodnem koncu, nam je postal samoumeven, naraven. Pozabljamo pa, da se ne da v nekaj mesecih odstraniti materialnih kazalcev naše preteklosti in spominov na skupno življenje v SFRJ.

Ob meji z Madžarsko, Avstrijo in Italijo so še vedno (in bodo še nekaj časa) mejni kamni, na katerih so z velikimi črkami zapisane črke SFRJ in številke, ki označujejo mejni sektor. Fizična odstranitev teh sicer ne bi bila tako težka, kajti marsikdo bi z veseljem in brez plačila odstranil te oznake preteklosti. Toda brisanje teh kamnov bomo morali ujeti mednarodno dovoljenje, natančneje: nove mejne kamne postavljala mednarodna mešana komisija, sodelovati pa bodo morali tudi sosedje na drugi strani meje.

Kdaj bodo začeli zamenjati mejne kamne, verjetno ne vedo v najodgovornejši na ministrstvo, kajti država mora biti na vsakem postopku pripravljena tako pravno kot finančno. Milan sel policijskega inspektorata UNZ Murska Sobota,

Pri mostu v Gornji Radgoni lahko potniki, ki se pripeljejo iz Avstrije, vidijo dve stvari, ki spominjata na preteklost Slovenije: prestreljeno hišo (iz določenih razlogov samo ta ni bila obnovljena) in velik mejni kamen z napisom SFRJ. foto: bbp

nam je lahko le povedal: »Ta meja je s strani Avstrije in Madžarske razdeljena na sektorje, tako da je na primer prvi mejni sektor Madžarske od tromeje do Koprivnice, Avstrija pa ima na

Na mejnem prehodu v Gornji Radgoni smo izvedeli, da je takih mejnih kamnov še precej in da morajo ostati na svojem mestu, dokler jih mednarodna komisija ne zamenja. Menda so pripadniki JA (graničarji) zelo dobro skrbeli zanje: natančno so jih prebarvali še mesec dni pred okupacijo Slovenije.

našem koncu zadnji sektor. Poleg tega se pripravlja tudi trasiranje meje s Hrvaško, ki se bo začelo prav na pomurskem območju.

Kamni, ki stojijo danes na meji z Avstrijo, so bili postavljeni na osnovi St. Germaine pogodbe, ki so jo podpisali 10. septembra 1919. Ima naša mlada država že dovolj denarja za svoje »omejevanje«?

Bernarda B. Peček

KOMPAS je imel pred leti še pripis: Jugoslavija. S Kompas Jugoslavija so bili označeni vsi njihovi objekti, tudi gornje-radgonski.

Je krivo pomanjkanje denarja ali malomarnost, da še vedno niso zamenjali starih tabel, ampak so raje kar prebarvali spodnji pripis Jugoslavija? Morebiti pa čakajo, da bodo dogradili carinsko cono ob meji in šele nato menjali vse napise! bbp

Nedavno sta praznovala zlato poroko Jožef in Albina Levačič iz Veščice v ljutomerski občini. Jožef se je rodil 1917. leta v Robadju v Medžimurju, žena Albina pa 1922. leta v Veščici. Poročila sta se 25. aprila 1942. leta v Štrigovi. V zakonu se jima je rodilo 5 otrok, od katerih štirje še živijo. Vseh pet desetletij sta kmetovala, nazadnje ob pomoči sina, snahe in dveh vnukov. Zlatoporočencema je čestital in izročil poročno listino ljutomerski župan Mirko Prelog.

Foto: D. TOPOLINJAK

Krščanski demokrati

Tudi na območju radgonske občine je vedno več krajevnih odborov stranke Slovenskih krščanskih demokratov. Nazadnje so ga ustanovili v krajevni skupnosti Negova-Spodnji Ivanjci. To pa je bila tudi priložnost za informiranje občanov. Predsednik izvršnega sveta skupščine občine Gornja Radgona Anton Tropenauer je poročal o delu vlade in nekaterih dosežkih pri modernizaciji cest. Novoizvoljeni predsednik krajevnega odbora SKD pa je dejal, da si bodo prizadevali za pridobitev čim več članov in hitrejšje reševanje krajevne problematike. Gre zlasti za pošto, telefonijo in drugo.

I. K.

Učenci in akcija za čiste zobe

Tudi otroci se lahko postavijo s številnimi uspešnimi akcijami, z nekaterimi morda še bolj kot odrasli, saj jih odlikuje njihova vztrajnost, pa tudi rezultat je zelo dober. Gre za znano akcijo slovenskih osnovnošolcev Čisti zob, zdrav zob in pravilna prehrana.

Do lanskega leta je bila akcija zamišljena kot letno tekmovanje učencev v čistih zobeh, nato pa so zmagovalni razredi šli v Ljubljano, kjer je bilo srečanje in so najboljšim razdelili nagrade. Ker pa se je v akcijo leta za letom vključevalo več osnovnošolcev, so sklepna srečanja začeli pripravljati v regijah. Lani je bilo tako srečanje v Lendavi, letos pa je organizator Murska Sobota. Tako se bodo učenci s pomurskih osnovnih šol, v akciji jih je sodelovalo 13, srečali 29. maja ob 11. uri na osnovni šoli tri v Murski Soboti.

MH

Tale posnetek je nastal na Janževem Vrhu. Prikazuje skupino štirih kopačev ob prvi stari »vajnceriji« Jochana Markoviča iz avstrijske Radgone. Le-ta ima v radgonski občini tri hektarje površin, od tega največ vinogradov. Zanimivo je, da plevela ne zatira s škroplivi in zemlje ne rahlja z motorno frezo, ampak to postore delavci z motikami. Dvlastnik Jochan Markovič vozi pridelek čez mejo domov v Avstrijo in pri tem nima nobenih težav s carino.

Foto: L. KRAMBERGER

Slovenska ljudska stranka

Obletnica, ki ni le to

Skorajda neopazno je prejšnji teden minila že četrta obletnica delovanja Slovenske kmečke zveze ali Slovenske ljudske stranke (SLS). 12. maja 1988 so namreč ustanovili kmečko stranko, ki naj bi v novem parlamentarnem večstrankarskem sistemu zastopala interese kmečkega življa. Ni dvoma, da je nastajanje Slovenske ljudske stranke v mnogočem prispevalo k profiliranju političnega prizorišča. Stranka, ki se je od začetka sklicevala na tri temeljne vrednote, to so zemlja, družina in delo, se ni nikoli odrekla svojemu krščanskemu etosu, čeprav v politični usmerjenosti ni izključevala tudi drugačnih svetovnonazorskih opredelitev.

V današnjih razmerah, ko je bila izglasovana konstruktivna nezaupnica Peterletovi vladi in je na površje prišel kabinet dr. Drnovška, pa so skupaj z desnim parlamentarnim blokom, v katerem so še Slovenci krščanski demokrati, SDZ-Narodno demokratska stranka in Liberalna stranka, prešli v opozicijo. Vsaj za zdaj pa še ni vzpostavljeno takšno zaupanje, da bi se Ljudska stranka in krščanski demokrati lahko zlihi v eno stranko. Vprašanje zaupanja pa se nanaša predvsem na dokaj glasne izjave iz vrst krščanskih demokratov, čes da so v Ljudski stranki že nekaj časa tri ravni odločanja oz. trojni spor. Ta spor vidijo v odnosu med izvršnim odborom, vodstvom stranke in njenim poslanskim klubom. Sicer pa v kmečki stranki ne dovolijo nikakršnega vmešavanja od zunaj.

Hkrati pa je tudi na desnici, kot lahko pogostokrat slišimo, dovolj prostora za več strank. Pri tem v vrstah Slovenske ljudske stranke ostro zavračajo nekatere pomisleke, čes da so sedaj že kmetje zajadrali na levo politično stran. V zvezi z izvolitvijo nove vlade pa naj bi se držali dogovora in ravnali povsem načelno.

MILAN JERŠE

Življenje tudi v izgnanstvu

Prva Pomurka iz Bosne

V rakičanski bolnišnici je rojen prvi bosansko-hercegovski otrok, še natančneje prva Prekmurka iz Bosne ali prva Bosanka iz Prekmurja. Sicer pa je to čisto vseeno, dokler vojna besni z vso silovitostjo.

Srečna mati je zares presrečna, ne samo zato, ker je rodila zdravo deklico, ki je bila težka 3 kilograma in 540 gramov, brez problemov, temveč je srečna, da je sploh prišla do poročnišnice.

Hajra Bajraktarevič, kakor se imenuje naša porodnica, je krenila na dolgo pot iz Bosne šele štiri dni pred porodom. Stanje je bilo takšno, da druge izbire ni bilo. Na njeno vas Lepenica v občini Kiseljak, ki je 50 kilometrov zahodno od Sarajeva, so namreč že začele padati granate, povsem natančno se je slišalo pokanje

pušk, od daleč pa tudi bobnenje ranokov. Imeli so le še toliko časa in sreče, da so ženske in otroci po prespani noči ob gozdnem potoku prispeli do prve magistralne ceste, kjer so naleteli na zadnji avtobus, ki jih je pripeljal do Slovenije in svobode.

»Bolj me je skrbelo za prvorojenko kot za porod. Z menoj je v Slovenijo namreč pripotovala tudi 18-mesečna hčerka Safija. V avtobusu je bila neznanska gneča, vendar sem nekako zdržala s Safijo v naročju. Komajda smo se namestili v Domanjševcih in se nekoliko odpočili od potovanja, že so me zgrabili poročni krči,« pripoveduje Hajra. Dodaja, da med nosečnostjo ni obiskovala zdravnika, tega ni počela niti pred prvim porodom.

Naša nova someščanka še nima imena. V vasi, iz katere je

njena mati, še vedno velja starinski običaj, da o imenu odloča oče oziroma mož. Toda »on, 28-letni Zijad, delavec brez zaposlitve, je ostal tam, da brani Bosno, zato je možnost kakršnekoli zveze z njim izključena.

V primerjavi s Bosno, kjer je treba ime otroka vpisati, predno zapusti poročnišnico, se to v Sloveniji lahko opravi kar doma. Toda kdaj bo mati Hajra Bajraktarevič z dvema otrokoma odšla domov? Ali ima ona tam še sploh svoj dom? Ali ima tudi domovino...

Pa vendarle so Bosanci v pregnanstvu, tudi Hajra, optimisti. Novi dom se že lahko zgradi, pa tudi ni sile na svetu, ki bi jim lahko odvzela domovino...

P. Ašik
Foto: N. Juhnov

Kosec koso brusi... Kdo bo (po)kosil obcestne jarke?

Res je, da na travnikih, odkar jih delajo strojno, zdaj zraste več kose. Toda zaradi tega ne bi smeli opustiti koline obcestnih jarke. Zato pa je pokrajina je tudi ne potrebuje reklame, saj ni samo sebi namen — zadovoljni gostje so napreča reklama.

VESTNIK 28. MAJA

Dopisujte v Pomurski Vestnik

avtokleparstvo
avtoličarstvo
avtopralnica
zaščita dinitrol
trgovina

LJUTOMER, Jeruzalemska 1
Telefon in telefaks: 81-560

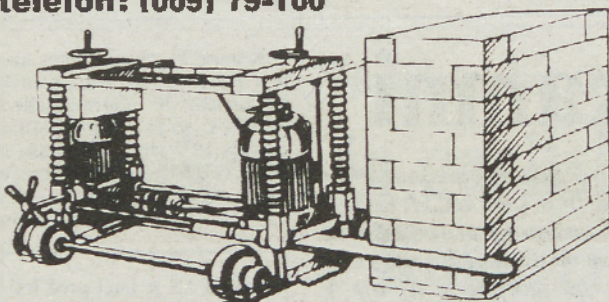
NOVO: mešalnica avtolakov COLO-MIX za osebna in tovarna vozila

— rezervni deli — avtoplašči
— dodatna oprema — motorna olja
— avtokozmetika

- Velika izbira avtolakov in avtoličarskega materiala
- Zidne in fasadne barve
- Barve za les in kovino

OBIŠČITE NAS IN IZBERITE ALI NAS PO-KLIČITE PO TELEFONU: 81-560

**GRADBENE HIDROIZOLACIJE HACK,
DOBROVNIK 244,
telefon: (069) 79-166**

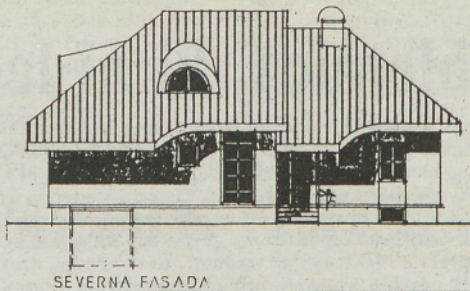
- Izolacija vlažnih zidov s strojnim rezanjem.
 - Izolacija kletnih prostorov, ki jih zaliva voda.
 - Izolacija ravnih streh.
 - Izvajamo hidroizolacijska dela pri novogradnjah od začetka do konca gradnje.
- ZA VSA DELA DAJEMO GARANCIJO!**

PROJEKTI INŽENIRING
ŠTEFAN BALER, dipl. ing. arh.
69240 Ljutomer, Kerentčeva 2
Telefon: (069) 82-702

**ČE SE ODLOČATE ZA GRADNJO ALI OBNOVO OBJEKTOV,
VAM LAHKO POMAGAMO!**

— IZDELJUJEMO PROJEKTI DOKUMENTACIJO ZA:
● stanovanjske hiše ● poslovno-stanovanjske objek-
te ● industrijske objekte ● obrtne delavnice ● notranjo
opremo za lokale ● legalizacije
— Opravljamo gradbeni nadzor. — Na izbiro imamo načrte raz-
ličnih tipov stanovanjskih hiš, primernih za naše okolje. — To-
krat vam predstavljamo atrijsko hišo z mansardo.

SEVERNA FASADA

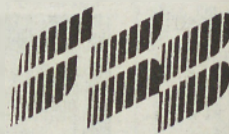
PROIZVODNJA — STORITVE — TRGOVINA
LJUTOMER, tel.: (069) 82-455

ATRIUM

SALON POHIŠTVA KROG,
tel.: (069) 32-455

- Velika izbira toplih podov, tapisonov in itisonov — 30 % ceneje!
- Reklamna prodaja otroških in dnevnih sob BIVA.

Delovni čas vsak dan od 9. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 17. ure v Murski ulici 27 v KROGU.

UGODNA PONUDBA

za nakup lokalov, garsonjer, enosobnih ter enoinpolsobnih stanovanj v velikosti 20, 30—51,90 m² v Štepanjskem naselju na jugovzhodnem delu Ljubljane, pod Golovcem in na robu Ke-
deljevega. Objekt je v mirnem stanovanjskem okolju v bližini
šol, trgovin in igrišč. Stanovanja in lokali bodo dokončani in
vseljivi najkasneje do 1. oktobra 1992.

Plačilni pogoji:

- kupcem, ki plačajo kupnino do 31. 05. 1992, ponujamo po-
pust v višini 8 %,
- možnost obročnega odplačevanja na 36 mesecev ob 30%
začetnem pologu.

Informacije:

SKB — Podjetje za promet z nepremičninami, d.o.o.
Slovenska 56, 61000 Ljubljana
osebno ali po telefonu: (061) 301-632, 313-468

PE Maribor

Ljubljanska 9, 62000 Maribor
telefon: (062) 35-564

»CENTER«

Trgovina na debelo in drobno
Gornji Lakoš d.o.o. 69220 LENDAVA

Ponujamo vam gradbeni material po najnižjih cenah

- zidaki modul 6/1, 1. kak. r., 27,10 SLT
- zidaki modul 3/1, 1. kak. r., 25,00 SLT
- zidaki — stropno polnilo 6/1, 1. kak. r., 33,00 SLT
- zidaki — stropno polnilo 7,5/1, 1. kak. r., 38,20 SLT
- stropni nosilci MAP, 1. kak. r., do 3,60 cena 332,00 SLT, od 3,60 do 5,60 388,00 SLT, od 5,60 do 6,40 487,00 SLT

V ceno zaračunan prevoz do strank:
— cement Trbovlje 1 tona 9600,00 SLT
— hidratno apno 1 tona 10.500,00 SLT
— premog lignit iz Velenja 1 tona 6500,00 SLT

Delovni čas: od 7. do 19. ure
Tel. 069/36-150, telefaks: 069/75-884

Veliko poslovno in strokovno dogajanje

INPAK 92

8. MEDNARODNI SEJEM EMBALAŽE, TRANSPORTA IN TEHNIKE PAKIRANJA

4. SEMINAR O EMBALAŽI

- 2. VI. 1992
- Slovenske železnice - vizije sodobnega transporta
- 3. VI. 1992
- Slovenski posvet trgovcev
- 4. VI. 1992
- Embalaža - ekološka nadloga
- 5. VI. 1992
- Predstavitve / Papiroti Krško, Mitol Sežana, Steklarna Hrastnik /

XXIV. RAZSTAVA SLOVENSKI "OSKAR 92" ZA EMBALAŽO

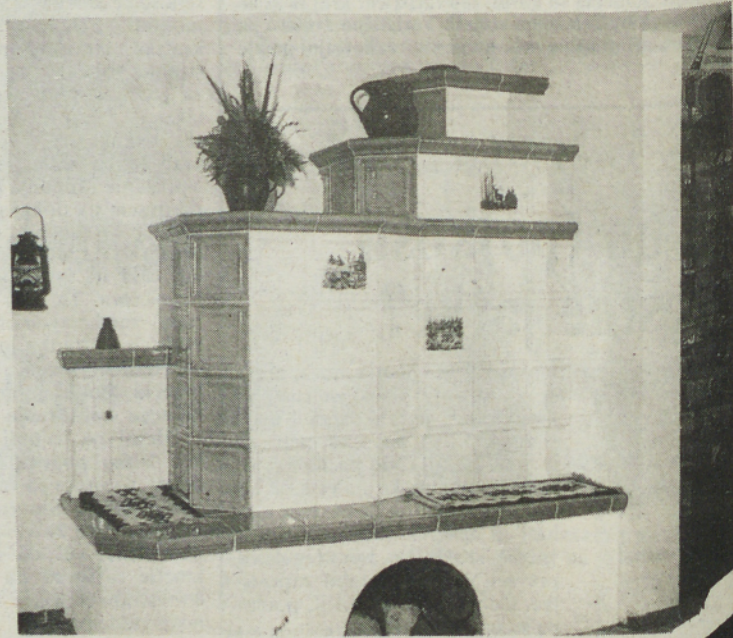
IX. RAZSTAVA SLOVENSKO "PRIZNANJE 92" ZA EMBALAŽO

od 1. do 5. junija 1992

na POMURSKEM SEJMU v Gornji Radgoni

Odgovor na mnoga vprašanja na poti do poslovnega uspeha

**SVETUJEMO, PROIZVAJAMO,
PROJEKTIRAMO, PRODAJAMO, MONTIRAMO**

- zdravo in ekonomično gretje
- ekološko čisto okolje
- lahko vzdrževanje
- kakovost in trajnost peči
- prijetna toplota za vaš dom

- toplozračni vložki »SUPRA« s termosteklom
- fuginna masa PALESIT

- ob gotovinskem plačilu 10% cassasconto
- obročno odplačevanje 1 + 3

VSE NA ENEM MESTU

- kmečke peči
- kamini
- toplozračne peči
- štedilniki
- pizza peči
- polmontažne peči

INFORMACIJE:
JOŽICA MIKLOŠIČ
Lerjakova 52, Pekre — Limbuš
MARIBOR, tel.: (062) 631-375

PIONIR
keramika d.d.

68000 Novo mesto
Slakova 5
tel. (068) 21-201, 26-016, 26-015
fax (068) 24-298

**SVETUJEMO, PROIZVAJAMO,
PROJEKTIRAMO, PRODAJAMO, MONTIRAMO**

motorna vozila

TAM 125 S KESONO, letnik 1978, vozen, registriran do oktobra, prodam. ☎ 42-596. m770

LADO SAMARO 1300, 3 vrata, letnik 1987, registrirano do aprila 1993, prodam. ☎ 82-336. m3714

ZASTAVO 850 KOMBI, letnik 1985, prodam. ☎ 25-295. m3008

NISSAN MIKRO, letnik 1990 decembar, prodam. ☎ 75-528. m4745

AVTO 125 P, 89.000 km, letnik 1978, zelo ugodno prodam. Mirko Kosi, Krapje 30, p. Verzej, ☎ 82-465. m3719

POLONEZ 1500, letnik 1981, registriran do decembra, prodam. Gančani 49, ☎ 41-696. m834

CTX 80, nov, prevoženih 1900 km, prodam za 150.000 SLT. ☎ 40-333. m827

POLONEZ, neregistriran, letnik 1982, prodam. Dora, Motvarjevi 7. m828

BT 50 N, nov model, letnik 1991, prodam za 1.700 DEM. ☎ 22-602. m824

ZASTAVO 128, letnik 1988, registrirano do avgusta, prodam. ☎ 51-361. m3004

DVA VW HROŠČA, en vozen, en nevozen, ugodno prodam. ☎ 79-230. m8122

ZASTAVO 101, letnik 1980, ZASTAVO 1500, letnik 1979, in avtomatiki poceni prodam. Šavel, Košarovi 2. m805

LADO 1200, vozno, neregistrirano, prodam. Vanča 34, ☎ 45-006. m800

ODKUPUJEM OSEBNE AVTOMOBILE IN KMETIJSKE STROJE s priključki. Žerovinci, ☎ (062) 724-113, delovni čas od 11. do 16. ure. m3702

ZASTAVO 126 P, letnik 1979, neregistrirano, prodam. ☎ 25-061. mpf

JETTO, letnik 1982, in poročno obleko prodam. Štefka Lorenčič, Stara-Nova vas 36 a, Križevci pri Ljutomeru. m3710

VW SANTANO, letnik 1982, bencin, prodam. ☎ 70-107. m831

MOPED AVTOMATIK, s smerokazi, in črno-beli televizor prodam. Zdravce, Velika Polana 178. m8383

MITSUBISHI 1500 LANCER, star 20 mesecev, prodam. Košalin, Grad 28. m8332

VESPO MERI 4, novo, in drobilnik, večje zmogljivosti, prodam. ☎ 25-234. m789

126 PGL, letnik 1988 prodam po ugodni ceni. ☎ 22-273. m796

CITROEN VISO, 650 ccm, letnik 1981, prodam. ☎ 24-832. m844

NESNICE, MLADJE JARČICE, PASMICE HISEX, rjave, cepljene, prodajamo po zelo ugodni ceni. Akcijska prodaja. Vsak, ki kupi 10 jarčic, dobi eno zastoj. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije v gostilni Anice Benčec v Bakovcih, ☎ 43-070, in v gostilni Železen v Beznovcih, ☎ 49-025. mppp

KOKER ŠPANJELE z rodovnikom, stare dva meseca, dvakrat cepljene, mati z odlično oceno, prodam. ☎ 87-023. m3715

TELICO, brejo 9 mesecev, in štedilnik na drva prodam. ☎ 56-098. m825

NESNICE, MLADJE JARČICE, PASMICE HISEX, rjave, cepljene, prodajamo po zelo ugodni ceni. Akcijska prodaja. Vsak, ki kupi 10 jarčic, dobi eno zastoj. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije v gostilni Tibija Horvata, Nemčavci, ☎ 24-393, ali pri Dragici Bokan, Grad, ☎ 53-086. mppp

posesti

ZAIZOLJIVO PARCELO, 16 arov, prodam. Kmečka 20, Beltinci. m775

VINOGRAD s hišo, sadovnjakom, nekaj gozda, skupaj 60 arov, z vsem inventarjem, v Koprivi 15, prodam. Drago Posavec, Nedelišče, M. Tita 46, 641., ☎ (042) 831-305. m3722

KOMUNALNO OPREMLJENO gradbeno parcelo v Murski Soboti prodam. ☎ 61-515. mgr525

DVOINPOLSOBN STANOVA-NJE, ogrevano, 67 m², prodam za 70.000 DEM. ☎ 42-619. m835

IŠČEM NAJMANJ DVOSEBNO OPREMLJENO STANOVANJE v Murski Soboti ali Bakovcih. Ponudbe po ☎ št.: (0601) 24-260 ali na ime Boris Gabrijel, gostilna Štadler, Bakovci. m836

14 AROV SADOVNJAKA in njive v Otovcih pri gasilskem domu prodam. ☎ (062) 631-062. m837

GRADBENO PARCELO v neposredni bližini Radgone, voda, elektrika na parceli, prodam. ☎ 62-981, popoldan. m3233

V SEGOVCIH PRODAJAMO NEDOGRAJENO HIŠO z 29 ari zemlje. ☎ 9949 0841-54326. m3236

HIŠI v Radencih in stanovanje v Gornji Radgoni prodam. ☎ 21-637. m781

HIŠO v Murski Soboti, primerno za stanovanje ali poslovno dejavnost, prodam. ☎ (066) 76-115. m343

VINOGRAD v Banfiju prodam. Murski, Gibina 55. m3716

DVO-ALI VEČSOBNO STANOVA-NJE, po možnosti opremljeno, v Murski Soboti, vzajem v najem. ☎ 48-252. m843

MEŠANI GOZD, 51, v bližini Salamec, prodam. Cena po dogovoru. ☎ 23-362. m790

PUHALNIK za seno Tajfun in ročno kosilnico Vogel Noott in menjalnik za golf dizel, letnik 1982, prodam. Večislavci 38, ☎ 57-171. m813

ENOREDNI OBIRALNIK KORUZE, rabljen, čisto nov, prodam ali zamenjam. Puževci 34, p. Bodonci. m839

KMETOVALCI! MENJAVAM GUME NA LIČKALNIKIH IN TRGALNIKIH KORUZE. Valje snemite in jih dostavite! ☎ (062) 701-593. m3713

SEJALNICO za pšenico OLT in stroj za ličkanje koruze in elevator za koruzo prodam. ☎ 76-366. Farkaš, Hotiza 180 a. m3005

KOMBAJN ZMAJ 125 z mercedesovim motorjem ugodno prodam. ☎ 45-142. m814

KULTIVATOR GORENJE MUTA, star 3 leta, s priključki, prodam. ☎ 51-001. m783

DOBRO OHRANJEN OBRAČALNIK PANONJA prodam. Cena po dogovoru. ☎ 23-362. m790

KOSILNICO BCS dizel, v dobrem stanju, prodam. Čahuk, Fokovci 51. m811

OBRAČALNIK SIP prodam. Petanjci 91. m807

razno

TRISED z vdelano posteljo in dva tabureta, v bež barvi, zelo dobro ohranjeni, poceni prodam. Lahko tudi na obroke. ☎ 32-170, dopoldan, ali 24-171, popoldan. m833

SMREKOVE IN BOROVE HLODE prodam. Vidonci 133. m773

SALONITNE PLOŠČE, 400 kosov, 18-valne, sive, 10 % ceneje, in gorsko kolo, 10 % ceneje, prodam. Škerlak, Sv. Jurij 12 d, Rogašovci, ☎ 45-016. m801

PREKLIC! Preključem veljavnost spričevala 4. letnika srednje Zdravstvene šole, izdanega leta 1980/81. Lilijana Horvat, Cemeljci, n.h. m802

ODKUPUJEMO BALIRANO SENNO v večjih količinah. ☎ (062) 25-679 in (062) 36-238. m791

RDEČE DOMAČE VINO prodam. Satahovci 10, ☎ 24-117. m804

Dopisujte v Vestnik

ZAHVALA

Po dolgi in težki bolezni nas je v 59. letu starosti zapustila naša draga mama, stara mama in sestra

Marjeta Horvatin

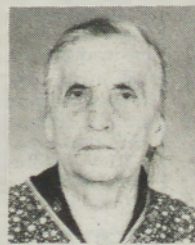
iz Dobrovnika 21

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč, izrekli sožalje, darovali vence in jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Posebna hvala za nesebično pomoč družini Laci iz Dobrovnika, Micki Marton, g. župniku za pogrebni obred in pevskemu zboru iz Kobilja za odpete žalostinke.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoči: hčerka Albina z možem Evgenom, vnukinja Nataša in sestra Rozalija z možem

V 92. letu je umrla draga mama, stara mama, prababica in sestra

Terezija Čuden-Kranjec

roj. Krpič
9. maja 1992

Dolič, Gradišče, Oskava, Kanada

Žalujoči vsi, ki so jo imeli radi

BAGER ATLAS 1302, tudi na posojilo prodam ali iščem strojnika. ☎ 9949841 55-718. m343

SOSTANOVALKO, STUDENTKO iščem. ☎ (062) 25-357. m787

storitve

TERAPEVTSKO-MASAŽNO-GIMNASTIČNI PROGRAM, bioenergetske vaje sproščanja. Sprejem naročil in konzultacije za uporabo ortopedskih in bioenergetskih pripomočkov po ☎ št.: 22-508, popoldan. m808

INŠTRUIRAM NEMŠČINO. ☎ 22-963. m820

IZDELUJEMO IN MONTIRAMO PLASTIČNE ROLETE. Rugelj, Koroska 123, M. Sobota, ☎ 24-652. m826

SATING — INDIVIDUALNI SATELITSKI SISTEMI z montažo, 710 DEM. Možnost obročnega odplačevanja. Slava Klavara 1, M. Sobota, ☎ 23-433 po 14. uri. m845

ZIDARSKA IN FASADERSKA DELA OPRAVLJAM HITRO IN KAKOVOSTNO. ☎ (042) 843-915. m2712

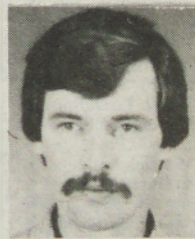
delo

HONORARNO ZAPOSILIMO mlajšo žensko za delo na vrtu. Vrtnarstvo Ivanič, Noršinci 16 e, ☎ 48-221. m786

IŠČEMO MLADO SIMPATIČNO-DEKLE za strežbo v lokal. Snack bar Leo, Kapelska cesta 5, Radenci. ☎ 65-091. m3240

NATAKARICO, lahko začelnico, zaposlim. ☎ 72-142. m821

CE IMATE SVOJ AVTOMOBIL in proste konce tedna ter ste komunikativni, se nam pridružite, ne glede na starosti in spol; s prodajo tekstila vam omogočamo izjemen zaslužek. ☎ (062) 724-662. m349

Težka je v tebi bolezen bila
a zamahnil si z roko.
Če zmagal bom, močnejši sem,
a ni bilo tako.

ZAHVALA

Po težki in hudi bolezni nas je v 37. letu starosti zapustil naš dragi sin, brat in stric

Franc Pertoci

iz Grabanaša

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste nam priskočili na pomoč in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje, vence, nam pa izrekli sožalje. Posebna hvala dr. Elblovi in dr. Lipičarjevi za zdravljenje ter osebnemu kirurškemu oddelku soboške, mariborske in ljubljanske bolnišnice.

Zahvala velja tudi patronažnim sestram iz Gornje Radgone, so ga vsak dan vestno in z dobrim srcem obiskovale ter mu lajšale trpljenje v zadnjih dneh življenja. Iskrena hvala duhovniški koma za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke ter gasilcem in lovčem za tople besede slovesa.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoči: mama in brat z Dragico ter sestre Vera, Jelica, Silja in Marija z družinami

S svojim vedrim naravom
vsakogar osreči si zna,
pred usodo neizbežno
nemočen si ostal.

ZAHVALA

Nenadoma in mnogo pregodaj nas je za vedno zapustil naš najdražji

Blagoje Micevski — Blaž

upokojeni častnik
iz Ženavej

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam pomagali in nas tolažili, izrekli sožalje, darovali vence in šopke in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Iskrena hvala govorniku, pevskemu zboru, domačim gasilcem in lovčim, in gasilcem sektorja Ženavej.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

V globoki žalosti: žena Vijola, sin Bogdan z ženo Milica, vnukinja Katjuša, tašča Ana s sinom Francem in drugo sorodstvo

Tako, kar da in sprejme svet vsi
se v večni venec spleta in
združuje zopet mrtve in žive.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega

Bele Barbariča

iz Nemčavec

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali cvetje in sočustvovali z nami.

Posebna zahvala g. dr. Vučaku.

Vsi njegovi

VESTNIK

Izdaja podjetje za informiranje Murska Sobota
Časopisni svet: dr. Jože Bedernjak, Štefan Cigut, Zlatko Erlih, mag. Dalibor Geder, Cilka Jakelj, Rajko Stupar, dr. Aleksander Šiftar

Uredništvo: Irma Benko (direktorica in glavna urednica), Janez Votek (odgovorni urednik), Ludvik Kovač (namestnik odgovornega urednika), Bernarda Balažič-Peček, Jani Dominko, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Feri Mauček, Štefan Smej, Štefan Sobočan, Endre Gönter (tehnični urednik), Nataša Juhnov (fotografinja), Nevenka Emri (lektorica).

Vodja agencije Venera: Renata Bakan-Ficko

Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29. Telefoni: novinarji in odgovorni urednik 21-383, 21-064 in 25-019, glavna urednica in direktorica 22-403, računovodstvo in tajništvo 21-383 in 21-064, GPS (trženje) 22-403, telefaks 22-419. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Naročnina za 2. trimesečje 1992 je 650,00 SLT, za podjetja 1.300,00 SLT, za naročnike v tujini 80 DEM letno.

Tekoči račun pri SDK Murska Sobota 51900-603-30005, devizni račun pri Abanki Ljubljana 50100-620-00112-5049512.

Tisk: GZP Mariborski tisk, Maribor. Na podlagi mnenja Ministrstva za informiranje št. 16/IB z dne 30. 1. 1992 se izdaje tednik Vestnik med proizvodne informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje pet odstotni davek od prometa proizvodov.

*Ne jutra ne večera
ločiti niste znali vi,
ker drugega kot delo in skrb
za najbližje — poznali niste,
dragi oče vi.*

ZAHVALA

Po kratki in težki bolezni nas je v 79. letu za vedno zapustil dragi mož, oče, dedek, pradedek, tast in brat

Jožef Jerebic

zid. mojster v pokoju
iz Odrance

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, botrini, sodelavcem, znancem, prijateljem in Obrtni zbornici Lendava, ki so z nami sočustvovali, darovali vence, cvetje, izrekli sožalje, darovali za sv. maše in ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se dr. Alojzu Horvatu in dr. Tobijevi za zdravniško oskrbo v najtežjih dneh, pa tudi drugemu zdravniškemu osebju internega oddelka soboške bolnišnice. Zahvala g. župniku za lep obred, pevcem, gasilcem, Stanku za odigrano miku za lep obred, Tišino in govornici KS Odranci. Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Zalujoči: žena Marija, hčerke Angela, Ančka, Milena in Darinka z družinami, sinovi Jožef, Štefan in Ciril z družinami, vnuki in vnukinje, pravnuk, brat Ivan z ženo in družinami

ZAHVALA

V 44. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi sin, oče in brat

Mihael Ficko

avtomehanik
iz Murske Sobote

Iskrena hvala vsem sorodnikom, znancem, prijateljem in sosedom, ki ste nam izrekli sožalje, darovali vence, cvetje in za svete maše ali orgle ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se g. kaplanu za pogrebni obred ter pevcem za odpete žalostinke.

Vsem iskrena hvala.

Zalujoči vsi njegovi

*Ne jokajte ob mojem grobu
in ne kličite me nazaj,
dosti sem trpela na tem svetu,
v miru naj počivam zdaj.*

ZAHVALA

V 88. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, babica, prababica, tašča in teta

Alojzija Marinič

iz Stroče vasi 36

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, botrini, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, nam izrekli sožalje, darovali vence, šopke, za sv. maše in druge dobrodelne namene ter jo v velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo osebju internega oddelka soboške bolnišnice za lajšanje trpljenja v zadnjih dneh življenja. Iskrena hvala g. dekanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, godbi na pihala iz Maribora, pogrebniemu zavodu iz Ljutomerja in govorniku g. Tratniku za izrečene besede. Vsem še enkrat — iskrena hvala.

Zalujoči vsi, ki smo jo imeli radi

*Oh, kako boli, ko ljubo mamu
izgubiš.
Skrb, delo in trpljenje
tvoje je bilo življenje.
Bolečine si prestala,
zdaj boš v grobu mirno spala.*

ZAHVALA

V 89. letu starosti je umrla draga mama, stara mama, tašča in sestra

Marija Karolyi

roj. Vofös
iz Prosenjakovec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem, prijateljem in vsem, ki so jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, darovali vence, cvetje in za svete maše. Hvala tudi vsej botrini in kolektivu Tekstila-Pletilstva Prosenjakovec, Hvala duhovniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke. Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Zalujoči sin z ženo in vnuki

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
globoko premišljajte,
koliko prestala sem v življenju.*

ZAHVALA

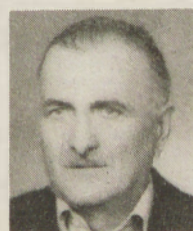
V 88. letu starosti nas je zapustila draga mama, babica in prababica

Katarina Borovnjak

iz Nuskove 83

Z žalostjo v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in vsem sosedom, ki so nam tako hitro priskočili na pomoč, izrekli ustno in pisno sožalje ter darovali vence in cvetje. Posebna hvala g. župniku in pevcem za lep pogrebni obred. Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Zalujoči vsi njeni

*Ko si odhajal, se nisi poslavljaj,
saj si verjel, da še boš prišel,
a usoda je hotela, da si za vedno
odšel.*

V 64. letu nas je zapustil naš dragi

Franc Čagran-Feri

voznik v pokoju

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki ste nam pomagali, izrekli sožalje, darovali vence, cvetje ali za svete maše.

Hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem DPD Svoboda iz Hoč za odpete žalostinke, hvala glasbeniku in govorniku.

Zalujoči vsi njegovi

*Ne boš več v zvezdnatih nočeh bedel,
ne boš več sanjal in ne boš več pel,
ne boš nemiren čakal več pomladi
in čutil, kako smo te imeli radi.*

V SPOMIN

Boleč je spomin na 30. maj, ko mineva peto leto bridke žalosti in bolečine, odkar nas je zapustil naš dragi mož, oče, dedek in tast

Ivan Pergar

iz Turnišča

Z žalostjo se te spominjamo!

Vsi tvoji

*Niti zbogom nisi rekel
niti roke nam podal,
smrt te vzela je prerano,
a v naših srcih si ostal.*

ZAHVALA

V 65. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož in oče

Jože Vozlič

iz Globoke

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem ter vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali vence, šopke, za maše ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej hvala g. župniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke, g. Modlцу za poslovlne besede, kolektivu Kemna Puconci, kolektivu Potrošnika — skladišče živil, kolektivu Motela Čarda Martjanci.

Posebej hvala tudi gasilcem iz Globoke, KS Razkrižje in ZB Razkrižje.

Zalujoči: žena Marija, sin Rado in hčerka Zdenka

SPOMIN

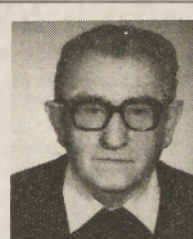
23. maja je minilo šest žalostnih let, odkar nas je zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

Ludvik Lendvaj

iz Moščanec

Z bolečino se ga spominjamo. Vsem, ki se ga spomnite, najlepša hvala.

Vsi, ki smo ga imeli neizmerno radi

*Nazaj jaz pojdem v one tihe kraje,
kjer zemlja moč, življenje daje,
ki dom moj zadnji mi daje.*

ZAHVALA

V 70. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, ljubljani oče, dedek, brat, tast in stric

Franc Števančec

inv. upokojenec
iz Murske Sobote

Ob boleči izgubi našega dragega pokojnika se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem, prijateljem in vsem tistim, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence, cvetje, za svete maše, orgle in izrekli tolažilne besede, ki so nam pomirjale naša od bolečine krvaveča srca.

Posebna zahvala g. kaplanu Jožkecu, osebju internega in infekcijskega oddelka, predvsem g. primariju dr. Bedrnjaku, g. dr. Gašparcu in g. pred. dr. Horvatu, g. Kukanja, Elektru M. Sobota za tolažilne besede, govorniku inv. upokojencev, pevskemu zboru, glasbeniku in drugim, ki ste na kakršen koli način pomagali in nas podpirali v težkih časih.

Iskrena hvala!

Vsi njegovi najdražji, ki ga imamo radi

*Nasmeh in tvoja dobra volja
vsakega osrečiti sta znala.
Ni več besed, ne stiska rok,
ostal je le spomin na trpek jok.
Le naša srca vedo, kako boli,
ko več med nami tebe ni.*

ZAHVALA

V 58. letu starosti nas je za vedno zapustila draga žena, mama, babica in tašča

Marija Kumin

roj. Ropoša
iz Kroga

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sestrični iz Murske Sobote, vsem sorodnikom, sosedom, znancem, prijateljem in vsem, ki so jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence, cvetje in za sv. maše ter izrekli sožalje. Hvala osebju internega oddelka v Rakičanu, g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke ter govornici KS Krog.

Vsem iskrena hvala!

Zalujoči: mož Janez ter sin Janez in hčerka Marija z družinama

*Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi tvojega trpljenja,
bolezen je bila močnejša od
življenja.*

ZAHVALA

Umrli je dragi mož, oče, dedek in pradedek

Štefan Bencek

s Cvena

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem, sodelavcem, trg. podjetju Vesna Ljutomer, Avtobusni postaji Sežana in vsem, ki ste sočustvovali z nami, nam izrekli ustno ali pisno sožalje, mu prinesli toliko lepega cvetja, darovali za sv. maše in se v tako velikem številu poslovlili od njega. Posebna zahvala oddelku žilne kirurgije Rakičan za lajšanje bolečin in g. dekanu za cerkveni obred.

Pevskemu zboru upokojencev za odpete žalostinke in govornici za poslovlne besede ob odprtem grobu globoka hvala.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Zalujoči: žena Kristina ter hčerke Jožica, Štefka in Nadica z družinami

*Skrb, delo in trpljenje
tvoje je bilo življenje,
bolečine si prestala,
zdaj boš v grobu mirno spala.*

ZAHVALA

3. maja nas je mnogo prezgodaj v 63. letu starosti za vedno zapustila naša draga žena, mamica, babica, sestra, tašča, teta in sestrična

Tončka Jakšič

roj. Štefanec
iz Kranja

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, botrini in znancem, ki ste drago pokojnico pospremili v tako velikem številu na njeni zadnji poti, ji darovali vence, cvetje, za svete maše in v dobre namene, nam pa izrekli ustna in pisna sožalja. Iskrena zahvala osebju Inštituta Golnik, vsem gospodom duhovnikom za lep pogrebni obred, zvonarjem, pevcem iz Nakla, sestrar iz kapele Zlato polje, govornikom g. Kuraitu in g. Robiču za zares lepe misli ob odprtem grobu, nekdanjim sodelavcem in kolektivu OŠ Simona Jenka Kranj.

Vsem in vsakemu posebej še enkrat — prav lepa hvala.

Zalujoči vsi njeni

Grupa lepotic za sinhrono plavanje iz Zagreba, ki se je na žrebanju 3x3 prekopicavala po moravskem ajdovskem bazenu, je tako opogumila Gertrudo, Hildegardo, Elfrido in nekaj drugih avstrijskih gospa, ki so na kopanju v Moravcih — nobena nima pod 70 let in pod 90 kg — da so tudi same ustanovile skupino za sinhrono plavanje. Tehnični vodja skupine je francoski racak iz jate gospe N. iz Noršinec.

Ker prašiči gospe Jožice Vučko, po domače Koruničeve, med popoldanskim počitkom ne prenašajo hrupa, ki ga v Apačah povzročajo sosede, se bo število razseljenih oseb na apaškem teritoriju kmalu povečalo. Hovh!

Mizar Bratkovič s Hotize, ki je skupino nizozemskih turistov spravil v kulturno zadrego in tako bistveno prispeval k povečanju ugleda Republike Prekmurje v svetu, pri komuniciranju z njimi ni imel težav.

Ponosni Prekmurec, ki sicer ne obvlada ne flamščine in ne valonščine, je z domačega dvo-rišča opazoval Nizozemce, ki so izstopili iz turističnega avtobusa ter opazovali štokljke ter jedli sendviče, papirje pa kar odmetavali. Spregovoril je: »Ka štete ka vas v leif zapren!«

Nizozemci so razumeli, se opravičili ter pobrali papirčke. Prezidij razmišlja, da bi hotiške- mu faranu podelil nagrado »za kri in zemljo«.

Tonči z Goriškega, ki je v zadnjem Vestniku opozoril begunce na lepo, za pašo primerno deteljo, se je ponovno oglašil, tokrat Prezidij rubrike.

Gorički Tonči v času do prvega kraja do polmeseca po lastnih izkušnjah tudi rojakom, ki imajo težave s telesno težo ali pa si hočejo obnoviti življenjske moči, priporoča pašo. V tem času je po njegovem najboljša bela detelja. Sporoča tudi, da je zaradi obilnega cvetenja akacije (robinij) nevarnost, da bi vam v požiralnik zašla čebela, ki bi se po naključju znašla na cvetu bele detelje, bistveno zmanjšana. Domače slovenske čebele so zdaj raje na akaciji.

Bedernjakovi iz Črenšovca in Gusti Dominko iz Gornje Bistrice bodo morali ob pomladni kurti živeti s čebelo nevarnostjo. Travo pred hišo so poškrbili s trikratno koncentracijo grama-xona. Zdaj imajo sicer mir, ker jim ni treba kositi, toda tudi paše nimajo. Preostane jim akacija.

Okoljevarstvena tajna organizacija »Gvera« nam je sporočila, da bo raziskala, čigava sta odvržena kamion in ford v globači v Andrejcih (na poti k Berdenovi melavnični delavnici).

Poslanec SKZ-SLS Karel Franko v sobotnih prilogah časopisa Delo spet redno piše o perspektivah socialističnega kmetijstva. Iz česar sledi, da so na oblasti spet njegovi — prejšnji.

Ker je srbski roker in pionir srbsko-slovenske diplomacije Rambo Amadeus v eni zadnjih številk alternativnega beograjskega časopisa Vreme od vseh slovenskih lepotic, ki jih je užil med bivanjem tukaj, najboljši priporočil prekmursko gibanico. Prezidij prosi vse pridelovalce moka na tej in oni strani Mure, da upoštevajo zakonske predpise in svoje opiske posevke v resnici prijavijo najbližji postaji službe državne varnosti. Izračunati moramo, koliko Srbov lahko sprejmemo na gibanico.

KESEDALO KONJ

Tradicionalno srečanje mladih tehnikov

Zveza organizacij za tehnično kulturo Murska Sobota je pripravila tradicionalno srečanje mladih tehnikov osnovnih šol Pomurja. Srečanje je pokazalo, da na nekaterih šolah tej dejavnosti posvečajo posebno skrb, medtem ko so jo na nekaterih šolah povsem zanemarili. Najboljše rezultate so dosegli:

Raziskovalno-proučevalne naloge — strojništvo: 1. Boštjan Kavaš (Odranci); **elektrotehnika:** 1. Sabina Potočnik, 2. Petra Varga, 3. Natalija Čater (vse OŠ III); **elektrotehnika:** Uroš Lulik, 2. Sašo Kovač (oba OŠ II), 3. Gorazd Rečnik (OŠ III); **informatika:** 1. Jože Pavlinjek, 2. Boris Domanovič, 3. Silvo Celec (vsi OŠ I); **robotika:** 1. Boštjan Kolar (Črenšovci); **ekologija:** 1. Robert Kustec, 2. Tatjana Turner (oba Črenšovci), 3. Anja Cipot (OŠ I); **fiscer uti, ut2:** 1. Simon Toth, 2. Danilo Novak, 3. Sandi Kropec (OŠ II); **amatersko radiogoniometriiranje:** 1. Tomi Deutsch, 2. Alojz Marič, 3. Igor Meckar (vsi Rogoševci); **maketarstvo:** 1. Miha Vodenik (GR); **fotografija:** 1. Suzana Škrifec, 2. Nina Makovec, 3. Petra Pevec (vse OŠ I); **klip klap:** 1. Aleš Gergeli, 2. Borut Gonc (oba Lendava), 3. Štefan Jakl (Črenšovci); **Lesko modelar:** 1. Damjan Celec, 2. Karlo Vratarič, 3. Dejan Gomboc (vsi OŠ I); **ladijski modeli MC-3:** 1. Željko Novina, 2. Dejan Jošar, 3. Feri Legen (vsi OŠ III); **ladijski modeli MC-2:** 1. Dejan Jošar, 2. Željko Novina (oba OŠ III); **jadrnice razred K:** 1. Stanko Martinec, 2. Danijel Sapač, 3. Tomaž Mohar (vsi OŠ III); **izdelava in spuščanje plošča-**

Na srečanju mladih tehnikov so nekateri učenci pokazali solidno znanje iz tehniške kulture.

Foto: N. Juhnov

tih zmajev: 1. Mitja Hozjan, 2. Leon Baligač, 3. Bojan Rašcan (vsi Črenšovci); **ladijski modeli MC-1:** 1. Aleš Mlinarič (Veržej), 2. Andrej Panker, 3. Iztok Smodiš (oba Bakovci); **modeli jadrnic — razred G:** 1. Jernej Grof, 2. Aleš Stefanec, 3. Matjaž Mikolič (vsi OŠ II); **raketoplani S 4 B:** 1. Denis Šparaš, 2. Andrej Musolin, 3. Boštjan Vukan (vsi OŠ III); **letalski modeli A1:** 1. Andrej Glažar, 2. Daniel Bedič, 3. Daniel Kučan (vsi OŠ II); **raketni modeli S 3 a:** 1. Aleš Pertoci,

2. Marko Marič (oba OŠ II), 3. Boštjan Jerič (Veržej); **raketni modeli — zunaj konkurence:** 1. Dejan Bezec, 2. Laci Cikajlo, 3. Mitja Nemeš (OŠ I); **lončarstvo:** 1. Simon Felbar, 2. Vojko Ošljaj (Bogojina); **konstruiranje z elektronsko zbirko:** 1. Sašo Spirič, 2. Simon Ravnič (oba OŠ I); **avtomobili na električni pogon:** 1. Bojan Sluga, 2. Boštjan Ošljaj, 3. Damir Domjan (vsi OŠ II).

F.M.

Vse česar ne potrebujete, lahko prodate ob pomoči malega oglasa v Vestniku.

Kako naprej?

Na seji območnega odbora sindikata družbenih in državnih organov Pomurja v Lendavi so največ pozornosti namenili spremembi pravil in statuta svojega sindikata. Ker gre za zelo pomembna dokumenta za nadaljnje delo zveze svobodnih sindikatov, kamor sodijo tudi upravni organi, so se odločili, da bodo morebitne pripombe in predloge sprejemali še do konca tega meseca.

Sicer pa so v razpravi namenili največ časa uveljavljanju nove lokalne samouprave, predvsem z vidika organiziranja upravnih organov. Zanje je bistvenega pomena, kaj bodo te spremembe pomenile za zaposlene, saj se med drugim predvideva tudi zmanjšanje števila delovnih mest v teh organih.

Na seji so se tudi dogovorili, da bodo športne igre delavcev upravnih organov Pomurja 19. junija v Lendavi.

M. JERSE

Cene sadja in zelenjave

Vrsta	Tržnica	Pomurka Zelenjava
Jabolka	130,00	120,00
Hruške	195,00	155,00
Banane	125,00	120,00
Pomarance	100,00	110,00
Limone	125,00	125,00
Jagode	200,00	300,00
Česnje	250,00	150,00
Lubenice	198,00	—
Solata	150,00	100,00
Zelje	80,00	72,00
Cvetača	160,00	130,00
Mlada čebula	120,00	130,00
Mladi krompir	140,00	110,00
Paradižnik	200,00	200,00
Paprika	360,00	300,00
Kumare	150,00	122,00
Fižol	150,00	115,00
Korenje	100,00	95,00
Jajca	12,00	12,00

Naci

Radgonski mehurčki

Z višanjem temperature v naravi se viša tudi politična temperatura. Tako je vsaj pri nas v Gornji Radgoni, kakor pa sem slišal, je tako tudi v drugih občinah: mariborski predsednik izvršnega sveta si je omislil kar svoje »Rousove« tiskovne konference. Naš predsednik si kaj takega še ni omislil, mislim pa, da ni več daleč od tega. Le tako bodo namreč lahko predstavili vso obsežno gradivo, ki jo je pripravil izvršni na temo zbiranje in razdelitev sredstev za vojno škodo in angažiranje vlade med vojno.

Sicer pa v naši občini najraje posnemajo republiške organe. Prejšnji leden republiška skupščina ni bila sklepčna, čeprav bi morali odločiti o pomembnih zadevah. Ne vem, ali jih daje pomladna ali »demosovska« utrujenost. Vem pa, da so obnašanje republiških poslancev posnemali tudi radgonski. V četrtek bi morala biti skupščina, vsi smo z velikim zanimanjem čakali, kaj bo (po mestu se govori o roditvi vlade, o konstruktivni nezaupnici in podobno...), potem pa: NIČ! Tako kot republišku ni bila sklepčna tudi radgonska skupščina. In potem se je še bolj govorilo o umazanem perilu, ki da so ga hoteli oprati na skupščinskem zasedanju, vendar so poklicni »vohljači« to pravočasno izvedeli in zrušili načrte opozicije. Najlažje je bilo poklicati nekaj poslancev in jim povedati, naj si za četrtek

najdejo kakšno nujno delo... pa je bilo opravljeno. Verjetno bi bilo kar veselo na tej skupščini, saj so se tudi izvršniki zelo dobro pripravili: o razdeljevanju denarja za vojno odškodnino so napisali že toliko poročil, kot jih vsi prejšnji izvršni sveti niso napisali o gospodarjenju v občini. Najbolj zanimivo pa je prebirati vojna herojstva članov izvršnega sveta, občinskih organov, podjetij in drugih. Podobno je napetemu vojnemu filmu z naslovom Valter brani Sarajevo. Ne vem, kaj je res, kajti v časopisih prebiramo tudi o nekih »skrivljivcah« v kletah.

No, kakorkoli: pisnega gradiva o vojni v Radgoni je že toliko, da sem skoraj prepričan, da bodo tudi radgonski izvršniki izdali knjigo spominov. Če je Janša dal svoji knjigi naslov Premiki, pa bodo v Radgoni knjigo verjetno naslovili RUŠITEV IN GRADITEV RADGONE. Nikar ne mislite, da kaj takšnega ni mogoče! Ali niste slišali, kakšen je predlog za nov občinski praznik? Poznamajte se malo in nato premislite: je 3. julij res najpomembnejši datum za Gornjo Radgono. Najprej smo praznovali odhod iz partizane, zdaj pa naj bi praznovali odhod »partizanov«.

Nekateri očitno ne morejo brez vojne in spominov nanjo, pa kakršnakooli in katerakoli je že bila.

»Radgončan«

A
BANKA

BANKA, D.D., LJUBLJANA

EKSPOZITURA MURSKA SOBOTA
tel.: 21-833, 31-320, 21-521

- ugodne obrestne mere za tolarška sredstva občanov
- devizno varčevanje s trojezično knjižico,
- potrošniška gotovinska posojila.

ABANKA, BANKA PRIJAZNIH IN PODJETNIH LJUDI

BOLCAR AGROAVTOMETAL
SPUHLJA 53, 62250 PTUJ
TEL. 062 776-515, FAX 062 776-205

UGODNO UGODNO UGODNO
KMETIJSKA MECHANIZACIJA
SIP, CREINA, TEHNOSTROJ, PAN AGRA,
STROJNA ZALEC
REZERVNI DELI VSEH VRST

POSEBNO UGODNO
PRODAJA MECHANIZACIJE STARO ZA NOVO

Cene krmil

Vrsta	PANONKA	KZ LENDAVA	SLAVIC KLJUČAROVCI
Bek 1	29,57	30,00	28,40
Bek 2	27,72	28,20	26,60
Super bek	46,08	46,50	44,00
T1 pit 1	25,87	26,30	25,00
T1 pit 2	24,14	24,60	—
T1 starter	33,84	34,30	32,80
Pu starter	37,16	37,20	—
Super U3	34,19	34,60	—

Cene rabljenih avtomobilov

Na nedeljskem sejmu rabljenih avtomobilov v Murski Soboti je svoja vozila ponujalo 31 prodajalcev. Med obiskovalci je bilo tudi nekaj resnih kupcev, lastnike pa so tokrat zamenjali štiri avtomobili. Za Opel Ascona, letnik 1976, s prevoženimi 11.000 kilometri je bilo potrebno odšteti 6000 DEM, Citroen Visa, letnik 1984, s prevoženimi 82.000 kilometri je stal 3000 DEM, Zastava letnik 1989, s prevoženimi 18.000 kilometri 4000 DEM, Zastava 128, letnik 1987, s prevoženimi 57.000 kilometri pa je njegova nika stala 3300 DEM.

Znamka avtomobila	letnik	prevoz, km
Mercedes 200 D	1975	110.000
Peugeot 205	1989	37.000
Zastava 101 GT 55	1985	39.000
Jugo 55	1988	42.000
Jugo 60	1989	76.000
Opel Kadett	1984	82.000
Lada 1300 S	1984	11.000
Golf J	1978	23.000
Škoda Favorit 136 L	1990	120.000
Opel Ascona 1,6	1982	180.000
VW 1300	1969	180.000
R4 TLS	1981	73.000
Golf 1,6	1988	50.000
BMW 520	1980	132.000
Opel Kadett	1978	152.000
Zastava 126 P	1988	30.000

Pomurska banka d.d.
Murska Sobota

Menjalniški tečaj Pomurske banke z dne 26. maja 1992 od 11.00 dalje
Srednji tečaj Banke Slovenije velja od 26. maja 1992 od 09.00 dalje

Država	Enota	Banka Slovenije srednji tečaj	LB Pomurska banka nakup
Avstrija	100	732,8792	720,00
Francija	100	1.533,8792	1.517,00
Nemčija	100	5.156,7633	5.100,00
Italija	100	6,8430	6,70
Švica	100	5.603,5969	5.540,00
ZDA	1	83,2353	82,30

ABC POMURKA Skupna finančna organizacija
Murska Sobota, Lendavska 11/1
proda na osnovi 7. člena Statuta LB — Pomurske banke
Murska Sobota 5781 delnic po nominalni vrednosti 1.000 S
Prednost nakupa imajo delničarji LB — Pomurske banke, ki
interesanti naj se oglašijo v 30 dneh po tej objavi pri Službi
in poslovne informatike LB — Pomurske banke.

LB — POMURSKA BANKA, d.d. MURSKA SOBOTA
razpisuje
dražbo
osebnega avtomobila Renault 15 GTS.
Izključna cena je 750.000 SLT. V ceno je vračunan
Licitacija bo v torek, 2. junija 1992, ob 9. uri na
Ogled vozila možen od 7. ure dalje.